

REALIZACJA BUDŻETÓW PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W ROKU 2018

Uchwalanie budżetu i jego zmiany

Przygotowanie budżetu jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2019 poz. 869 z późn. zm.), dalej ufp - organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego sporządza i przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej – celem zaopiniowania oraz organowi stanowiącemu, do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz inne materiały określone w uchwale, o której mowa w art. 234 ufp. Ustawowy termin przedłożenia regionalnym izbom obrachunkowym projektów uchwał budżetowych na 2018 r. dochowało 51,4% lubuskich JST, natomiast w skali kraju terminu dochowało 82,6% JST.

Liczba przedłożonych projektów budżetów na 2017 r. i na 2018 r.

Wyszczególnienie	Liczba przedłożonych projektów budżetów na 2017 r.					Liczba przedłożonych projektów budżetów na 2018 r.				
	Ogółem	do	w %	po	w %	Ogółem	do	w %	po	w %
		15.11.2016 r.		15.11.2016 r.			15.11.2017 r.		15.11.2017r.	
Polska ogółem, z tego:	2971	2408	81,1	563	18,9	2 969	2 451	82,6	518	17,4
- gminy	2412	1937	80,3	475	19,7	2 412	1 979	82,0	433	18,0
- miasta na prawach powiatu	66	61	92,4	5	7,6	66	60	90,9	6	9,1
- powiaty	314	267	85,0	47	15,0	314	268	85,4	46	14,6
- województwa samorządowe	16	14	87,5	2	12,5	16	14	87,5	2	12,5
- związki komunalne	163	129	79,1	34	20,9	161	130	80,7	31	19,3
Ogółem Lubuskie	105	48	45,7	57	54,3	105	54	51,4	51	48,6
- gminy	80	33	41,2	47	58,8	80	40	50,0	40	50,0
- miasta na prawach powiatu	2	1	50,0	1	50,0	2	1	50,0	1	50,0
- powiaty	12	6	50,0	6	50,0	12	4	33,3	8	66,7
- województwa samorządowe	1	1	100,0	0	-	1	1	100,0	0	0,0
- związki komunalne ¹	10	7	70,0	3	30,0	10	8	80,0	2	20,0

Zgodnie z brzmieniem art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2016 poz. 561 z późn. zm.) składy orzekające regionalnych izb obrachunkowych wydają opinie o przedłożonych przez JST projektach uchwał budżetowych. Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze oceniając przedłożone na 2018 rok projekty uchwał budżetowych wydała 105 opinii, w tym 78 opinii pozytywnych, 21 opinii pozytywnych z uwagami, 6 opinii pozytywnych z zastrzeżeniami. Nie wydano żadnej opinii negatywnej o projekcie uchwały budżetowej na rok 2018.

Liczba i rodzaj wydanych opinii o projektach uchwał budżetowych na 2017 r. i na 2018 r. przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Zielonej Górze

Wyszczególnienie	Liczba opinii ogółem		pozytywne		pozytywne z uwagami		pozytywne z zastrzeżeniami		negatywne	
	na 2017	na 2018	na 2017	na 2018	na 2017	na 2018	na 2017	na 2018	na 2017	na 2018
Ogółem, z tego:	105	105	62	78	41	21	1	6	1	0
- gminy	80	80	45	60	34	17		3	1	0
- miasta na prawach powiatu	2	2	2	1	-	1		0	-	0
- powiaty	12	12	6	7	5	2	1	3	-	0
- województwo samorządowe	1	1	1	1	-	0		0	-	0
- związki komunalne	10	10	8	9	2	1		0	-	0

Podejmowanie uchwał budżetowych jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 239 ufp organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę budżetową przed rozpoczęciem roku budżetowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach - nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego. Do czasu podjęcia uchwały budżetowej, jednak nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego, podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały budżetowej przedstawiony organowi stanowiącemu JST, o którym mowa w art. 238 ust. 1 ufp.

Liczba uchwalonych budżetów JST na 2018 r. (Polska, województwo lubuskie)

Wyszczególnienie	Liczba budżetów	Liczba uchwalonych budżetów						Liczba budżetów ustalonych przez RIO					
		do 31.12.2017 r.	w %	do 31.01.2018 r.	w %	Po 31.01.2017 r. (art. 240a ust. 4)	w %	na podstawie art. 240 ust. 3 uofp	w %	na podstawie art. 240a ust. 8 uofp	w %	na podstawie art. 240b ust. 1 uofp	w %
Ogółem, z tego:	2 969	2 662	89,7	300	10,1			2	0,1	1	0,0 ¹	4	0,1
- gminy	2 412	2 175	90,2	231	9,6			2	0,1	1	0,0 ²	3	0,1
- miasta na prawach powiatu	66	61	92,4	5	7,6							0	
- powiaty	314	296	94,3	17	5,4							1	0,3
- województwa samorządowe	16	15	93,8	1	6,3							0	
- związki komunalne	161	115	71,4	46	28,6							0	
Lubuskie ogółem	105	102	97,1	3	2,9								
- gminy	80	78	97,5	2	2,5								
- miasta na prawach powiatu	2	2	100,0	0	0,0								
- powiaty	12	11	91,7	1	8,3								
- województwa samorządowe	1	1	100,0	0	0,0								
- związki komunalne	10	10	100,0	0	0,0								

1) Wartość procentowa budżetów ustalonych na podstawie art. 240a ust. 8 uofp wynosi 0,03% co w wyniku zaokrąglenia daje wartość 0,0%.

2) Wartość procentowa budżetów ustalonych w gminach na podstawie art. 240a ust. 8 uofp wynosi 0,04% co w wyniku zaokrąglenia daje wartość 0,0%.

Z ogólnej liczby 105 lubuskich samorządów 102 uchwalilo uchwały budżetowe do 31 grudnia 2017 roku, 3 samorzady uchwalily budzet do 31 stycznia 2018 r. W wojewodztwie lubuskim oraz w skali kraju zaden budzet nie zostal uchwalony po 31 stycznia 2018 r. na podstawie art. 240a ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Artykul 240a ust. 4 ufp dal mozliwosc uchwalenia budzetu samorzadom, ktore nie zachowaly relacji z art. 242-244 ufp, a ktore opracowaly program postepowania naprawczego i uzyskaly pozytywna opinie regionalnej izby obrachunkowej o tym programie.

W skali calogo kraju regionalne izby obrachunkowe ustalily 7 budzetow, w tym 2 budzety JST na podstawie art. 240 ust. 3 ufp, 1 budzet JST na podstawie art. 240a ust. 8 ufp, i 4 budzety JST na podstawie art. 240b ust. 1 ufp. Regionalna izba Obrachunkowa w Zielonej Górze nie ustalila dla zadnej JST budzetu na 2018 rok.

Wykonanie budżetów przez jednostki samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w roku 2018¹

Podstawowe dane dotyczące wykonania budżetów

W 2018 r. dochody budżetowe ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego zaplanowane na poziomie 6 623 617 579 zł zrealizowane zostały w 96,3%, tj. w kwocie 6 379 031 060 zł. Dochody majątkowe wykonane zostały w wysokości 618 960 487 zł (69,5% planu), zaś dochody bieżące w kwocie 5 760 070 573 zł (100,5% planu).

Samorządy województwa lubuskiego ogółem zaplanowały w swoich budżetach wydatki w kwocie 7 294 147 849 zł, które zrealizowane zostały w 91,3% i wyniosły 6 657 564 674 zł. Wydatki majątkowe (w kwocie 1 413 244 340 zł) wykonane zostały w stopniu niższym (77,8% planu) niż wydatki bieżące (wykonane w wysokości 5 244 320 334 zł, co stanowiło 95,7% planu).

W porównaniu do roku poprzedniego dynamika wykonanych dochodów i wydatków ogółem wyniosła odpowiednio: 106,8% i 112,0%, w tym dochodów i wydatków bieżących – 104,9% i 104,5%, zaś dochodów i wydatków majątkowych – 127,5% i 153,1%.

Lubuskie jednostki samorządu terytorialnego planowały w 2018 r. deficyt budżetowy w łącznej wysokości -670 530 269 zł, natomiast *per saldo* wykonano deficyt w kwocie niższej (tj. -278 533 614 zł). 59 jednostek samorządu terytorialnego (62,1% ogółu) zamknęło rok 2018 deficytem w łącznej kwocie -345 343 802 zł. W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się liczba jednostek, które wykonały deficyt budżetu (w 2017 – 40 JST). W stosunku do roku 2017 zmniejszyła się (o 19 JST) liczba jednostek, które zamknęły rok budżetowy nadwyżką (36 JST). Nadwyżkę budżetu (w łącznej kwocie 66 810 187 zł) wykonano w 37,9% lubuskich JST.

Lubuskie JST ogółem w roku 2018 planowały nadwyżkę operacyjną (nadwyżkę bieżącą) w łącznej kwocie 255 701 389 zł, natomiast wykonana nadwyżka bieżąca w kwocie 515 750 239 zł stanowiła 201,7% planu. W porównaniu do roku 2017 była wyższa o 10,0%.

Przychody budżetów lubuskich JST ogółem w roku 2018 wykonane zostały w 106,8% i wyniosły 947 558 332 zł. W porównaniu do roku poprzedniego zdecydowanie zwiększyły się (o 111,9%) przychody z tytułu zaciągnięcia długu zwrotnego (które wykonano w wysokości 450 468 770 zł, co stanowiło 89,0% planu). Wykonanie rozchodów zamknęło się kwotą 208 780 100 zł (93,8% planowanej wielkości) w tym rozchody z tytułu spłaty zobowiązań zwrotnych wyniosły 207 547 149 zł. Wykonanie rozchodów z tego tytułu było wyższe niż w 2017 roku o 12,1%.

Na koniec roku 2018 zobowiązania ogółem lubuskich JST kształtowały się na poziomie wyższym niż w roku 2017, wynosząc łącznie 1 852 133 618 zł (na koniec roku 2017 - 1 610 886 051 zł). W porównaniu do roku 2017 zobowiązania ogółem zwiększyły się o 15,0%. W porównaniu do roku poprzedniego zmniejszeniu uległy zobowiązania wymagalne (na koniec 2018 r. wyniosły one 5 065 434 zł i były niższe od zobowiązań wymagalnych w roku 2017 o 5,9%). W województwie lubuskim relacja zobowiązań JST wliczanych do długu publicznego do ich dochodów budżetowych wykonanych na koniec roku 2018 wyniosła 29,0% (w roku 2017 – 27,0%, 2016 – 29,3%, 2015 - 34,5%, 2014 – 35,6%, 2013 – 36,5% 2012 – 41,7%).

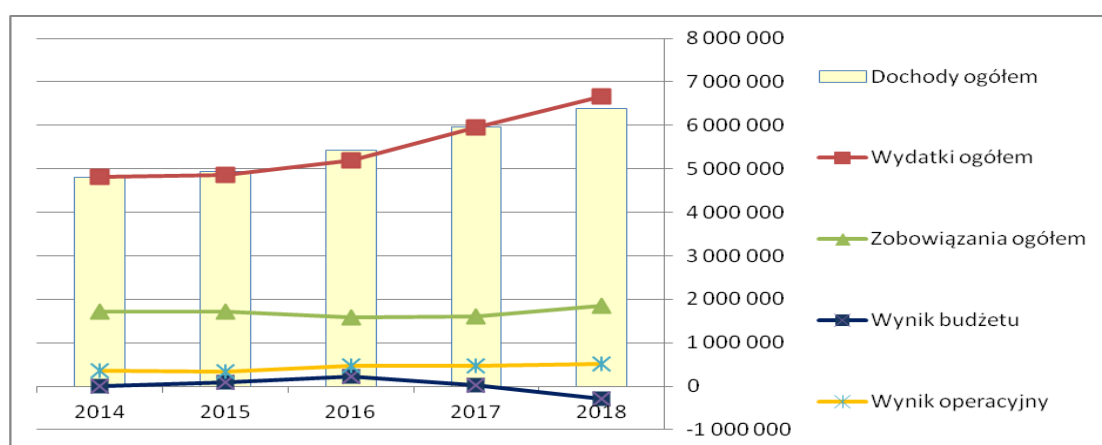
Podstawowe dane dotycząca wykonania budżetów przez lubuskie JST w latach 2017-2018 (w zł)

Wyszczególnienie	2017			2018			Dynamika wykonania (rok poprzedni= 100)	
	4 kwartał			4 kwartał			2018	2017
	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%		
Dochody ogółem	6 088 871 081	5 974 314 009	98,1%	6 623 617 579	6 379 031 060	96,3%	106,8%	110,2%
Dochody bieżące	5 463 602 621	5 488 951 756	100,5%	5 733 282 201	5 760 070 573	100,5%	104,9%	108,2%
Dochody majątkowe	625 268 459	485 362 253	77,6%	890 335 378	618 960 487	69,5%	127,5%	139,4%
Dochody ze sprzedaży majątku	130 396 302	133 765 106	102,6%	118 883 123	107 474 806	90,4%	80,3%	134,2%

¹ Opracowanie w tej części dotyczy realizacji budżetów 95 lubuskich jednostek samorządu terytorialnego ogółem (1 województwo samorządowe, 12 powiatów ziemskich, 2 miasta na prawach powiatu, 80 gmin) – stan bazy: wg sprawozdania KR RIO na dzień 31 marca 2019 r. Realizacja budżetów przez związki międzygminne omówiona jest w dalszej części niniejszego opracowania.

Wyszczególnienie	2017			2018			Dynamika wykonania (rok poprzedni= 100)	
	4 kwartał			4 kwartał			2018	2017
	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%		
Wydatki ogółem	6 432 576 501	5 943 343 110	92,4%	7 294 147 849	6 657 564 674	91,3%	112,0%	114,6%
Wydatki bieżące	5 225 551 444	5 019 982 444	96,1%	5 477 580 812	5 244 320 334	95,7%	104,5%	109,2%
Poręczenia i gwarancje	3 271 239	0	0,0%	3 182 545	0	0,0%	x	x
Wydatki na obsługę długu	49 795 440	44 973 438	90,3%	51 412 566	46 599 442	90,6%	103,6%	96,7%
Wydatki majątkowe	1 207 025 057	923 360 666	76,5%	1 816 567 037	1 413 244 340	77,8%	153,1%	156,1%
inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 193 389 139	909 924 430	76,2%	1 794 317 676	1 394 238 932	77,7%	153,2%	155,6%
Przychody ogółem	546 779 292	648 251 788	118,56%	893 244 483	947 558 332	106,08%	146,2%	164,0%
Kredyty, pożyczki i papiery wartościowe - przychody zwrotne	260 255 894	212 758 851	81,75%	506 503 713	450 768 770	89,00%	211,9%	262,8%
Nadwyżka, inne przychody (w tym wolne środki) - przychody bezzwrotne	277 905 009	427 944 360	153,99%	375 797 225	486 314 123	129,41%	113,6%	138,7%
Rozchody	203 047 977	190 857 205	94,00%	222 691 095	208 780 100	93,75%	109,4%	97,6%
Splata długu	197 033 777	185 158 455	93,97%	219 529 700	207 547 149	94,54%	112,1%	94,8%
Zobowiązania ogółem		1 610 886 051	x		1 852 133 618	x	115,0%	101,4%
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji		1 605 504 508	x		1 847 068 184	x	115,0%	101,4%
Zobowiązania wymagalne		5 381 543	x		5 065 434	x	94,1%	94,6%
Wynik budżetu								
Dochody - Wydatki	-343 705 420	30 970 899	x	-670 530 269	-278 533 614	41,54	x	x
Db - Wb	238 051 178	468 969 312	197,0%	255 701 389	515 750 239	201,7%	110,0%	98,7%

Dochody, wydatki, wynik operacyjny i zobowiązania lubuskich JST w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Dochody, wydatki, wynik budżetów JST według województw w 2018 r. (w tys. zł)

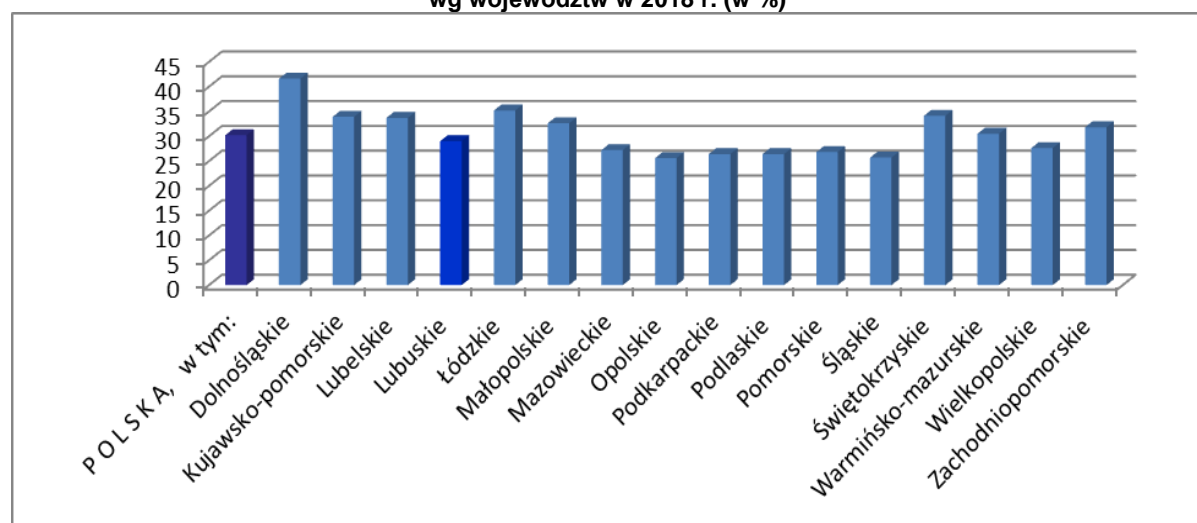
Wyszczególnienie	Dochody ogółem		Wykonanie	Wydatki ogółem		Wykonanie	Wynik budżetu	
	plan	wykonanie	(%)	plan	wykonanie	(%)	plan	wykonanie
P O L S K A, w tym:	255 559 008	251 846 419	98,5	278 439 273	259 386 268	93,2	-22 880 265	-7 539 849
Dolnośląskie	19 441 271	19 163 015	98,6	21 230 602	19 981 507	94,1	-1 789 331	-818 492
Kujawsko-pomorskie	13 110 839	12 997 571	99,1	14 149 832	13 397 591	94,7	-1 038 993	-400 019
Lubelskie	13 682 435	13 049 712	95,4	14 740 444	13 609 278	92,3	-1 058 010	-559 566
Lubuskie	6 623 618	6 379 031	96,3	7 294 148	6 657 565	91,3	-670 530	-278 534
Łódzkie	15 224 119	15 013 112	98,6	16 498 535	15 333 725	92,9	-1 274 416	-320 613
Małopolskie	21 458 035	21 275 225	99,1	23 309 204	22 049 861	94,6	-1 851 169	-774 637
Mazowieckie	42 102 774	42 433 390	100,8	45 705 759	42 709 284	93,4	-3 602 986	-275 894
Opolskie	6 063 199	6 017 076	99,2	6 640 207	6 224 174	93,7	-577 008	-207 098
Podkarpackie	14 141 463	13 749 797	97,2	15 354 274	14 146 824	92,1	-1 212 811	-397 027

Podlaskie	8 248 527	7 925 428	96,1	9 268 924	8 455 008	91,2	-1 020 397	-529 581
Pomorskie	16 713 113	16 337 925	97,8	18 275 979	16 914 398	92,5	-1 562 866	-576 473
Śląskie	27 616 292	27 261 178	98,7	29 857 257	27 625 429	92,5	-2 240 965	-364 250
Świętokrzyskie	8 000 545	7 668 379	95,8	8 738 127	8 029 371	91,9	-737 582	-360 992
Warmińsko-mazurskie	9 621 617	9 214 676	95,8	10 475 032	9 609 762	91,7	-853 415	-395 086
Wielkopolskie	22 171 050	22 034 273	99,4	24 324 616	22 990 439	94,5	-2 153 566	-956 166
Zachodniopomorskie	11 340 111	11 326 610	99,9	12 576 331	11 652 057	92,7	-1 236 220	-325 447

Zobowiązania JST wliczane do długu publicznego i relacja do dochodów budżetowych w roku 2018 wg województw (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Zobowiązania ogółem	Kredyty i pożyczki oraz emisja papierów wartościowych	Wymagalne zobowiązania	w tym		Relacja zobowiązań do dochodów %
				z tytułu dostaw		
P O L S K A, w tym:	76 115 798	75 984 645	131 153	75 920		30,2
Dolnośląskie	7 979 146	7 948 197	30 948	19 498		41,6
Kujawsko-pomorskie	4 400 215	4 392 557	7 658	5 058		33,9
Lubelskie	4 393 082	4 388 953	4 129	2 645		33,7
Lubuskie	1 852 134	1 847 068	5 065	3 228		29,0
Łódzkie	5 286 952	5 286 659	293	34		35,2
Małopolskie	6 928 224	6 926 039	2 185	838		32,6
Mazowieckie	11 524 254	11 520 192	4 061	487		27,2
Opolskie	1 538 522	1 538 427	95	0		25,6
Podkarpackie	3 635 282	3 628 871	6 411	3 852		26,4
Podlaskie	2 091 559	2 089 039	2 520	469		26,4
Pomorskie	4 373 909	4 372 922	987	425		26,8
Śląskie	7 000 180	6 963 639	36 541	28 593		25,7
Świętokrzyskie	2 612 716	2 611 152	1 564	1 256		34,1
Warmińsko-mazurskie	2 812 157	2 803 326	8 832	5 953		30,5
Wielkopolskie	6 081 437	6 078 837	2 600	2 175		27,6
Zachodniopomorskie	3 606 030	3 588 767	17 263	1 408		31,8

Relacja zobowiązań JST wliczanych do długu publicznego do ich dochodów budżetowych wg województw w 2018 r. (w %)

Dochody lubuskich jednostek samorządu terytorialnego

W 2018 r. dochody budżetowe zaplanowane przez lubuskie JST na poziomie 6 623 617 579 zł zrealizowane zostały w 96,3% tj. w kwocie 6 379 031 060 zł.

W skali całego kraju w 2018 r. sektor samorządowy wykonał dochody ogółem wyższe o 9,6% w porównaniu do dochodów roku poprzedniego, na co wpływ miał wzrost dochodów uzyskiwanych

z tytułu dotacji celowych (o 14,5%). Dochody własne i subwencja ogólna wzrosły odpowiednio o 9,5% i 4,0%. Jednocześnie dochody ogółem lubuskich JST w roku 2018 wzrosły o 6,8%, na co wpływ miał wzrost dochodów uzyskiwanych z tytułu dotacji celowych (o 7,6%). Dochody własne i dochody z tytułu subwencji wzrosły odpowiednio o 7,8% i 3,7%.

Na wzrost ogólnej kwoty samorządowych dochodów w skali całego kraju istotny wpływ miały środki przekazane JST w formie dotacji celowych na inwestycje - ich dynamika wyniosła 188,3%, w tym inwestycyjne dotacje celowe na zadania własne osiągnęły poziom 210,7% dochodów roku ubiegłego. W JST województwie lubuskim dynamika tych wielkości kształtowała się na poziomie niższym, tj. odpowiednio: 27,5% i 45,8%.

Dochody lubuskich jednostek samorządu terytorialnego w latach 2017-2018 – wykonanie, dynamika (w zł)

Wyszczególnienie	2017			2018			Dynamika wykonania wg typów JST (rok poprzedni = 100)	
	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%	2016	2017
Dochody ogółem	6 088 871 081	5 974 314 009	98,1%	6 623 617 579	6 379 031 060	96,3%	106,8%	110,2%
Dochody własne	2 675 842 410	2 728 976 048	102,0%	2 887 048 635	2 941 823 190	101,9%	107,8%	109,9%
udziały we wpływach z podatków państwowych	1 135 958 321	1 173 369 551	103,3%	1 258 972 756	1 330 326 012	105,7%	113,4%	110,4%
Podatki i opłaty	1 008 846 099	1 030 717 073	102,2%	1 070 759 302	1 080 158 626	100,9%	104,8%	105,8%
Dotacje celowe ogółem	2 027 111 442	1 858 837 766	91,7%	2 299 068 093	1 999 404 321	87,0%	107,6%	119,3%
Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych ogółem	711 715 691	559 661 971	78,6%	992 928 666	714 067 088	71,9%	127,6%	127,8%
Subwencje ogółem	1 385 917 228	1 386 500 195	100,0%	1 437 500 852	1 437 803 549	100,0%	103,7%	100,6%
Subwencja oświatowa	1 046 570 815	1 046 774 964	100,0%	1 068 023 244	1 068 051 030	100,0%	102,0%	99,5%
Subwencja ogólna - część równoważąca	69 165 687	69 165 687	100,0%	66 404 525	66 404 525	100,0%	96,0%	96,4%
Subwencja ogólna - część wyrównawcza	265 350 571	265 350 571	100,0%	295 740 828	295 740 828	100,0%	111,5%	107,1%
Subwencja ogólna - uzupełnienie dochodów (bieżące)	3 366 055	3 744 873	111,3%	1 290 455	1 720 366	133,3%	45,9%	494,6%
Subwencja ogólna - uzupełnienie dochodów (majątkowe)	1 464 100	1 464 100	100,0%	6 041 800	5 886 800	97,4%	402,1%	26,7%
Dochody bieżące	5 463 602 621	5 488 951 756	100,5%	5 733 282 201	5 760 070 573	100,5%	104,9%	108,2%
Dochody własne bieżące	2 462 918 033	2 533 914 214	102,9%	2 672 100 405	2 749 829 384	102,9%	108,5%	107,5%
Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące ogółem	1 616 231 460	1 570 001 446	97,1%	1 629 722 744	1 578 324 441	96,8%	100,5%	117,0%
Dochody majątkowe	625 268 459	485 362 253	77,6%	890 335 378	618 960 487	69,5%	127,5%	139,4%
Dochody ze sprzedaży majątku	130 396 302	133 765 106	102,6%	118 883 123	107 474 806	90,4%	80,3%	134,2%
Dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne ogółem	410 879 982	288 836 320	70,3%	669 345 349	421 079 880	62,9%	145,8%	133,8%

Jak wspomniano wyżej, planowane na 2018 r. przez lubuskie JST dochody budżetowe wykonane zostały w 96,3%, tj. na poziomie niższym niż w roku poprzednim (98,1%). Dochody własne zrealizowano w 101,9% (w roku ubiegłym 102,0%), zaś dochody z tytułu subwencji wykonano w 100,0%. Podobnie jak w 2017 r., nie osiągnięto w pełni zaplanowanych kwot dotacji celowych (wykonanie w 2018 r. wyniosło 87,0% planu; w 2017 r. – 91,7%).

Dochody bieżące wykonano w 100,5%, natomiast dochody majątkowe w 69,5%, w tym dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne w 62,%, zaś dochody ze sprzedaży majątku w 90,4%.

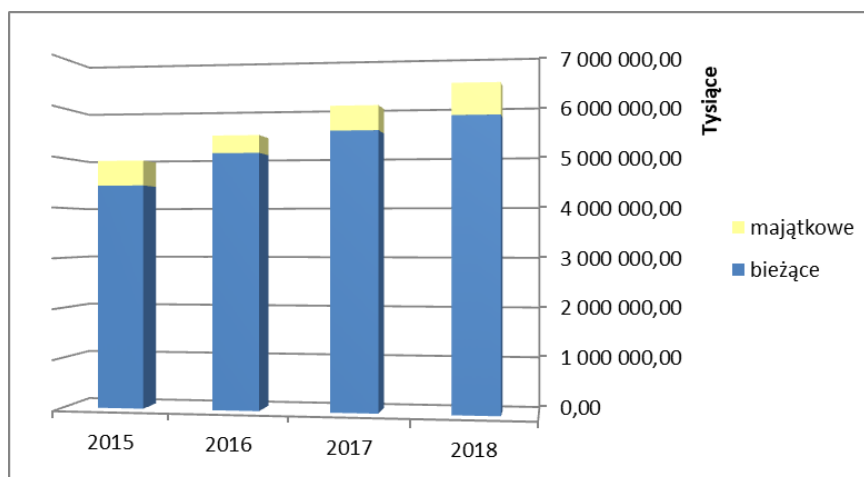
W 2018 roku w strukturze dochodów JST, podobnie jak w latach poprzednich niezmiennie dużo większy udział miały dochody bieżące niż majątkowe. W budżetach JST województwa lubuskiego ogółem dochody bieżące w 2018 r. stanowiły 90,3% (średnio w kraju 91,2%) wykonanych dochodów ogółem. Z kolei udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem wyniósł 9,7%, przy średniej krajowej 8,8%.

W kwocie dochodów uzyskanych w 2018 r. przez lubuskie samorządy, dochody własne bieżące stanowiły 43,1% (średnio w kraju 47,1%). Dochody z tytułu udziału w podatkach dochodowych stanowiły 20,9%, podatki i opłaty – 16,9% (w skali całego kraju dochody te stanowiły odpowiednio: 24,1% i 16,3%). Dochody majątkowe w lubuskich JST stanowiły 9,7% dochodów ogółem, w tym dochody ze sprzedaży majątku – 1,7%, zaś dotacje celowe na wydatki inwestycyjne – 6,6% (w skali kraju odpowiednio: 8,8%, 1,5% 6,6%).

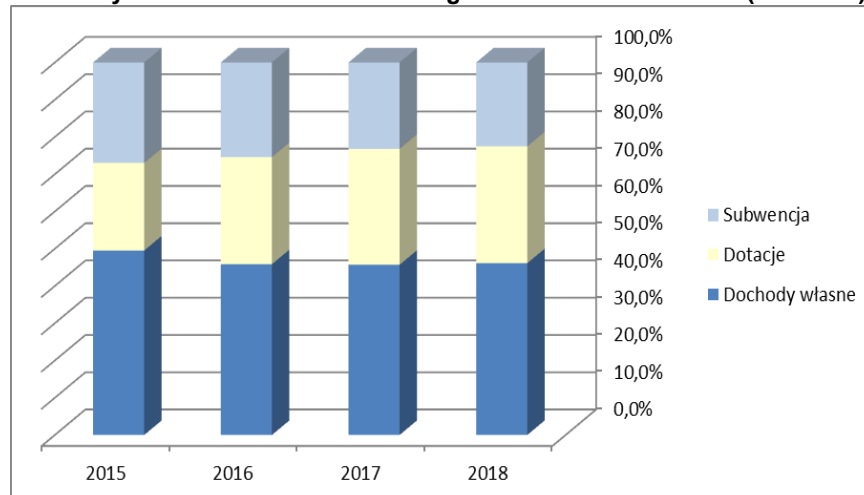
Struktura dochodów JST w roku 2018 (w %)

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	w tym:						w tym:				
		Dochody bieżące	w tym:					subwencja ogólna	dotacje celowe	Dochody majątkowe	w tym:	
			dochody własne	w tym:		dotacje celowe	dochody ze sprzedaży majątku				dotacje celowe	
				udziały w podatku dochodowym	wpływy z podatków i opłat							
P O L S K A w tym:	100,0	91,2	47,1	24,1	16,3	22,3	21,8	8,8	1,5	6,6		
gminy	100,0	92,0	40,9	18,0	19,0	23,4	27,7	8,0	1,4	5,7		
M. st. Warszawa	100,0	95,8	74,6	39,2	19,1	11,8	9,4	4,2	0,6	3,4		
miasta na prawach powiatu	100,0	92,2	55,0	26,9	19,4	19,4	17,8	7,8	2,3	4,9		
powiaty	100,0	88,5	34,8	20,9	4,1	36,9	16,8	11,5	0,8	9,6		
województwa samorządowe	100,0	80,9	52,2	46,5	1,9	12,6	16,1	19,1	0,7	17,8		
Lubuskie w tym:	100,0	90,3	43,1	20,9	16,9	22,4	24,7	9,7	1,7	6,6		
gminy	100,0	92,6	43,9	17,3	22,1	20,9	27,8	7,4	1,8	4,5		
miasta na prawach powiatu	100,0	86,5	46,9	25,6	16,2	20,1	19,6	13,5	2,3	8,4		
powiaty	100,0	92,4	35,3	19,7	4,6	35,2	21,9	7,6	0,6	6,5		
województwo samorządowe	100,0	82,6	36,6	33,0	1,3	20,3	25,7	17,4	0,0	16,9		

Dochody budżetowe lubuskich JST ogółem w latach 2014-2018

Dochody budżetowe lubuskich JST ogółem w latach 2014-2018 (struktura)

W skali całego kraju dochody JST w stosunku do 2017 r. wzrosły nominalnie o 9,6% (realnie, po uwzględnieniu wskaźnika inflacji, o 8,0%). W porównaniu do roku poprzedniego dochody lubuskich JST ogółem wzrosły o 6,8% (realnie o 5,2%). Dochody bieżące lubuskich JST zwiększyły się o 5,0%, w tym największy wzrost (o 13,4%) odnotowano w grupie dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym – o 13,4%. W mniejszym stopniu uległy zwiększeniu pozostałe dochody bieżące: dynamika dochodów z tytułu podatków i opłat wyniosła 4,8%; zaś z tytułu subwencji ogólnej – 103,4%. Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące JST wzrosły o 0,5%.

**Dynamika dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r. (2017 r. = 100%)
wg województw**

WOJEWÓDZTWA	Dochody ogółem		w tym:								
			Dochody bieżące	w tym:			subwencja ogólna	dotacje celowe	Dochody majątkowe	w tym:	
	nominalnie	realnie*		dochody własne	w tym:					dochody ze sprzedaży majątku	dotacje celowe
					udziały w podatku dochodowym	wpływy z podatków i opłat					
P O L S K A w tym:	109,6	108,0	106,2	109,3	113,8	103,9	104,0	102,4	161,6	106,6	188,3
Dolnośląskie	109,5	107,9	106,5	108,5	112,3	105,2	104,8	103,0	146,9	105,7	183,9
Kujawsko-pomorskie	108,4	106,8	104,6	106,9	110,9	102,8	103,6	101,8	192,4	117,4	229,8
Lubelskie	110,4	108,8	105,7	108,9	113,1	104,1	105,1	102,4	167,4	106,4	178,7
Lubuskie	106,8	105,2	105,0	108,6	113,4	104,8	103,4	100,5	127,8	80,4	146,2
Łódzkie	107,4	105,8	104,8	107,4	114,1	102,3	103,8	100,4	158,9	98,2	192,9
Małopolskie	108,1	106,5	106,9	110,6	117,4	105,2	102,8	104,6	126,6	103,7	141,5
Mazowieckie	110,5	108,9	108,2	110,6	114,7	103,3	105,9	102,5	161,2	91,6	195,9
Opolskie	111,3	109,7	106,0	108,3	112,8	103,3	105,2	102,6	182,2	188,3	190,0
Podkarpackie	113,0	111,4	107,0	112,3	114,0	104,1	104,6	103,5	177,7	114,0	187,8
Podlaskie	113,9	112,3	106,9	110,2	112,8	102,9	105,2	103,9	175,8	127,6	182,1
Pomorskie	110,6	109,0	105,0	108,2	113,6	104,3	102,4	101,4	199,5	216,9	215,5
Śląskie	110,2	108,6	106,6	109,2	113,4	104,6	103,3	103,6	183,9	99,1	252,1
Świętokrzyskie	109,9	108,3	104,9	108,9	114,2	102,5	103,3	101,3	177,9	87,1	187,8
Warmińsko-mazurskie	108,0	106,4	104,5	108,3	114,6	101,0	103,3	100,9	154,0	131,7	158,3
Wielkopolskie	107,7	106,1	105,7	109,3	112,8	104,2	102,7	101,5	148,2	82,1	180,7
Zachodniopomorskie	107,7	106,1	105,7	108,7	111,7	105,2	103,5	101,6	131,4	56,4	201,4

* po uwzględnieniu wskaźnika inflacji za 2018 r. (1,6%)

W porównaniu do roku poprzedniego - w 2018 r. w całym sektorze samorządowym odnotowano istotny wzrost dochodów majątkowych – dynamika dochodów tej grupy dochodów wyniosła 161,6%, w tym dochody z tytułu dotacji celowych na zadania inwestycyjne wzrosły o 88,3%, zaś dochody ze sprzedaży majątku o 6,6%. W województwie lubuskim odnotowano znacząco niższe od średniej krajowej zwiększenie dochodów majątkowych – wzrost o 27,8%, w tym dochody z tytułu dotacji celowych na zadania inwestycyjne zwiększyły się o 46,2%. W lubuskich samorządach zmniejszeniu uległy natomiast dochody ze sprzedaży majątku o 19,6% (średnio w kraju wzrost o 6,6%). W województwie lubuskim w poszczególnych typach JST dynamika dochodów z tego tytułu kształtowała się w sposób następujący: gminy – 77,8%, miasta na prawach powiatu – 82,1%, powiaty – 107,4%, województwo samorządowe – 120,4%.

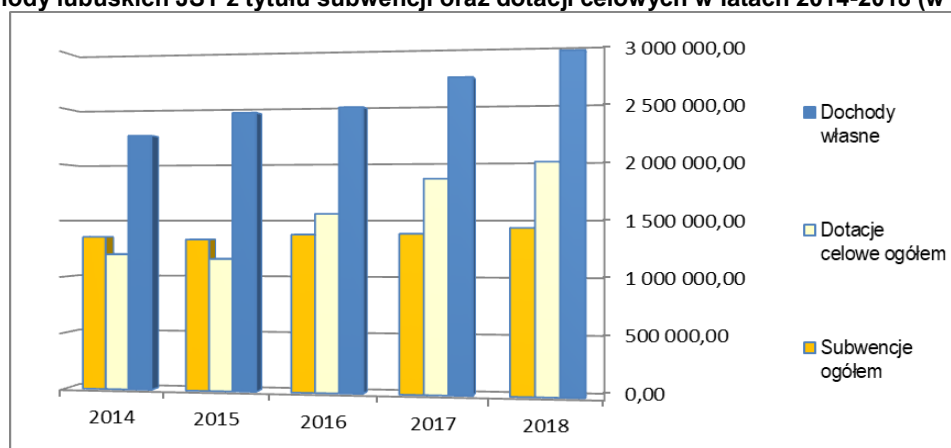
Na wzrost dochodów z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne w 2018 r. największy wpływ miały dochody na dofinansowanie programów i projektów inwestycyjnych realizowanych z udziałem funduszy Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2014-2020.

W skali kraju zwiększenie dochodów z tytułu dotacji celowych o przeznaczeniu inwestycyjnym miało wpływ na wzrost dochodów majątkowych we wszystkich typach JST - najwyższy wzrost odnotowano w gminach, powiatach i miastach na prawach powiatu (odpowiednio o 87,1%, o 58,4% i 51,1%), w mniejszym zakresie zwiększenie dochodów majątkowych odnotowały województwa samorządowe *per saldo* - o 33,7% i m.st. Warszawa - o 24,0%. W województwie lubuskim w poszczególnych typach JST dynamika dochodów z tego tytułu kształtowała się w sposób następujący: gminy – 170,2%, miasta na prawach powiatu – 187,8%, powiaty – 119,4%, województwo samorządowe – 93,1%.

**Dynamika dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r. (2017 r. = 100%)
wg typów JST**

Wyszczególnienie	Dochody ogółem		w tym:								
			Dochody bieżące	w tym:			subwencja ogólna	dotacje celowe	Dochody majątkowe	w tym:	
	dochody własne	w tym:		dochody ze sprzedaży majątku	dotacje celowe						
		udziały w podatku dochodowym				wpływy z podatków i opłat					
nominalnie	realnie*										
POLSKA w tym:	109,6	108,0	106,2	109,3	113,8	103,9	104,0	102,4	161,6	106,6	188,3
gminy	109,2	107,6	105,4	108,6	113,9	104,0	104,8	101,4	187,1	104,0	240,6
M. st. Warszawa	109,9	108,3	109,3	110,2	115,5	100,0	110,0	102,1	124,0	97,1	131,2
miasta na prawach powiatu	108,6	107,0	106,1	108,1	112,4	104,4	103,3	103,6	151,1	108,0	206,6
powiaty	110,1	108,5	105,9	110,4	113,7	105,7	102,0	105,9	158,4	125,2	165,8
województwa samorządowe	114,8	113,2	111,1	116,1	115,1	113,5	102,1	103,5	133,7	107,1	135,4
Lubuskie w tym:	106,8	105,2	105,0	108,6	113,4	104,8	103,4	100,5	127,8	80,4	146,2
gminy	106,6	105,0	105,1	108,4	114,4	104,6	105,5	100,1	129,5	77,8	170,2
miasta na prawach powiatu	111,3	109,7	107,1	109,3	113,9	104,5	102,4	106,9	148,8	82,1	187,8
powiaty	104,4	102,8	103,8	110,0	114,2	110,8	101,3	98,6	112,5	107,3	119,4
województwo samorządowe	97,2	95,6	97,9	104,4	107,1	101,5	97,3	90,4	93,7	120,4	93,1

* po uwzględnieniu wskaźnika inflacji za 2018 r. (1,6%)

Dochody lubuskich JST z tytułu subwencji oraz dotacji celowych w latach 2014-2018 (w tys. zł)

W roku 2018 dochody budżetowe ogółem JST województwa lubuskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 6 282 zł (przy średniej krajowej 6 556 zł). W porównaniu do roku 2017 dochody ogółem lubuskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły o 6,9% (w skali kraju odnotowano wzrost o 9,6%). W ujęciu realnym, po uwzględnieniu wskaźnika inflacji dochody *per capita* lubuskich JST wzrosły o 5,3% (w skali kraju o 8,0%). Dochody bieżące lubuskich JST w przeliczeniu na jednego mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5 673 zł, co oznacza wzrost o 5,1%, zaś dochody majątkowe wzrosły o ponad 27,9% (do kwoty 610 zł).

Dynamika dochodów budżetowych JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 1999 - 2018

Wyszczególnienie	1999 = 100%		Dynamika 2018 r. (2017 r. = 100%)							
	nominalnie	realnie*	Nominalnie							
	dochody ogółem		dochody własne	udziały w podatku dochodowym	podatki i opłaty	dotacje celowe	subwencja ogólna	dochody bieżące	dochody majątkowe	
Polska	390,6	321,8	109,6	109,6	113,8	103,9	114,5	104,0	106,3	161,6
Lubuskie	356,3	289,5	106,9	108,0	113,5	104,9	107,7	103,8	105,1	127,9

*Skumulowana inflacja w latach 1999-2018 – 60,9%.

Dochody JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2018 r. wg województw

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	Dochody bieżące	w tym:					Dochody majątkowe	w tym:	
			dochody własne	w tym:		subwencja ogólna	dotacje celowe		dochody ze sprzedaży majątku	dotacje celowe
				udziały w podatku dochodowym	wpływy z podatków i opłat					
Polska, z tego:	6 556	5 978	3 088	1 578	1 069	1 461	1 428	578	98	430
Dolnośląskie	6 606	5 959	3 470	1 714	1 290	1 220	1 269	647	176	431
Kujawsko-pomorskie	6 249	5 768	2 628	1 245	990	1 584	1 556	481	87	322
Lubelskie	6 151	5 437	2 084	1 011	755	1 774	1 579	714	46	616
Lubuskie	6 282	5 673	2 708	1 310	1 064	1 410	1 554	610	106	415
Łódzkie	6 077	5 647	2 997	1 457	1 132	1 299	1 351	430	84	294
Małopolskie	6 265	5 812	2 834	1 507	916	1 522	1 455	453	68	338
Mazowieckie	7 870	7 373	4 639	2 643	1 276	1 421	1 314	497	64	387
Opolskie	6 090	5 398	2 645	1 228	1 054	1 429	1 324	692	117	547
Podkarpackie	6 459	5 598	2 117	1 023	762	1 818	1 662	861	80	698
Podlaskie	6 701	5 659	2 428	1 096	897	1 665	1 566	1 042	104	879
Pomorskie	7 017	6 263	3 191	1 582	1 163	1 492	1 580	754	245	464
Śląskie	6 004	5 536	3 139	1 657	1 102	1 207	1 190	468	96	340
Świętokrzyskie	6 162	5 478	2 194	1 042	794	1 699	1 585	685	36	619
Warmińsko-mazurskie	6 438	5 789	2 313	1 089	891	1 749	1 727	649	121	440
Wielkopolskie	6 312	5 902	3 077	1 619	1 083	1 382	1 443	411	67	297
Zachodniopomorskie	6 651	6 017	3 188	1 296	1 362	1 423	1 406	634	123	458

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl

W 2018 r. dochody własne bieżące lubuskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2 708 zł (przy średniej w kraju: 3 088 zł) i w porównaniu do 2017 r. były wyższe o 8,0%. Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące per capita wyniosły 1 554 zł (w kraju: 1 428 zł), natomiast z tytułu subwencji ogólnej 1 410 zł (przy średniej w kraju w wysokości 1 461 zł). W województwie lubuskim odnotowano wzrost – o 4,9% dochodów per capita z tytułu podatków i opłat lokalnych (do kwoty 1 064 zł), oraz z tytułu udziałów w podatku dochodowym o 13,5% (1 310 zł).

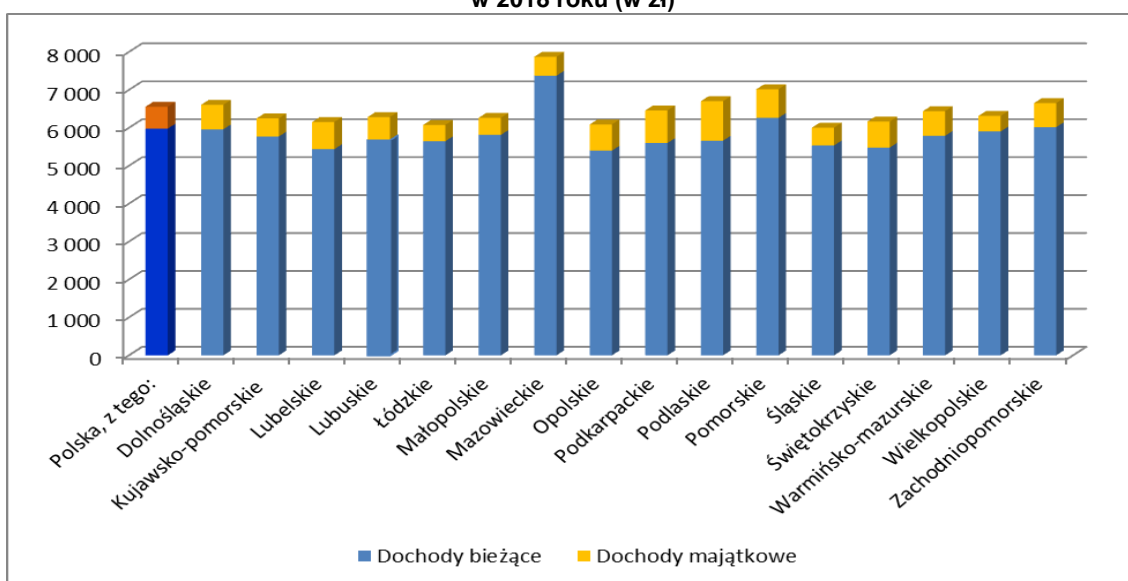
W skali całego kraju dochody majątkowe JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2018 r. wyniosły 578 zł i w porównaniu do roku poprzedniego były wyższe o 61,6%. W województwie lubuskim dochody majątkowe JST per capita wyniosły 610 zł (wzrost o 27,9%), w tym dochody z tytułu dotacji celowych na zadania majątkowe wyniosły 415 zł, natomiast dochody z tytułu sprzedaży majątku – 106 zł (przy średniej w kraju: 430 zł i 98 zł).

Dochody budżetowe JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg województw w latach 1999 i 2018 oraz relacja poziomu ich dochodów do średniej krajowej w roku 1999 i 2004 oraz w latach 2017 i 2018

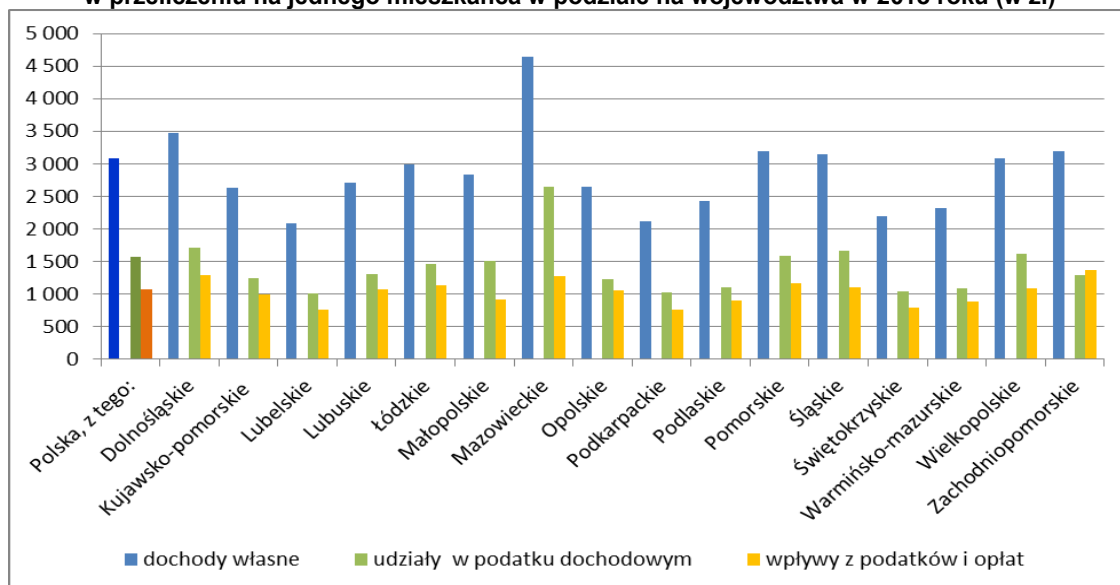
Województwa	Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)		Relacja poziomu dochodów JST wg województw do średniej krajowej (w %)									
	1999	2018	1999	2004	2017	2018						
			dochody ogółem				dochody własne	udziały w podatku dochodowym	dotacje celowe	subwencja ogólna	część oświatowa	część wyrównawcza
Polska, z tego:	1 679	6 556	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Dolnośląskie	1 869	6 606	111	106	101	101	114	109	91	83	88	66
Kujawsko-pomorskie	1 544	6 249	92	94	96	95	86	79	101	108	104	124
Lubelskie	1 475	6 151	88	89	93	94	67	64	118	121	102	197
Lubuskie	1 763	6 282	105	101	98	96	90	83	106	96	94	104

Łódzkie	1 560	6 077	93	92	94	93	97	92	89	89	91	86
Małopolskie	1 537	6 265	91	92	97	96	91	95	97	104	106	105
Mazowieckie	2 095	7 870	125	121	120	120	147	167	91	98	103	71
Opolskie	1 611	6 090	96	92	91	93	86	78	101	98	96	109
Podkarpackie	1 548	6 459	92	91	96	99	70	65	127	125	109	189
Podlaskie	1 518	6 701	90	91	98	102	80	69	132	115	98	164
Pomorskie	1 680	7 017	100	106	106	107	108	100	110	102	109	82
Śląskie	1 613	6 004	96	99	91	92	101	105	82	83	96	31
Świętokrzyskie	1 560	6 162	93	92	93	94	70	66	119	116	101	177
Warmińsko-mazurskie	1 617	6 438	96	101	99	98	78	69	117	120	104	177
Wielkopolskie	1 570	6 312	93	97	98	96	99	103	94	94	102	68
Zachodniopomorskie	1 809	6 651	108	101	103	101	104	82	100	97	94	103

Dochody ogółem (w tym dochody bieżące i majątkowe) JST per capita w podziale na województwa w 2018 roku (w zł)

Dochody własne (w tym z tytułu udziału w podatkach dochodowych oraz z tytułu podatków i opłat) w przeliczeniu na jednego mieszkańca w podziale na województwa w 2018 roku (w zł)

Wydatki lubuskich jednostek samorządu terytorialnego

W roku 2018 wykonane wydatki ogółem lubuskich JST wyniosły 6 657 564 674 zł (przy planie 7 294 147 849 zł). W całym sektorze samorządowym, wzorem lat ubiegłych wydatki budżetowe JST ogółem nie zostały wykonane w całości; w stosunku do zaplanowanych wielkości ich realizacja wyniosła 93,2% i była zbliżona do poziomu roku poprzedniego (93,5%). Lubuskie JST zrealizowały wydatki na poziomie 91,3% (w roku 2017 - 92,4%). Wydatki majątkowe lubuskich JST wykonane zostały w wysokości 1 413 244 340 zł (77,8% planu), zaś wydatki bieżące w kwocie 5 244 320 334 zł (95,7%).

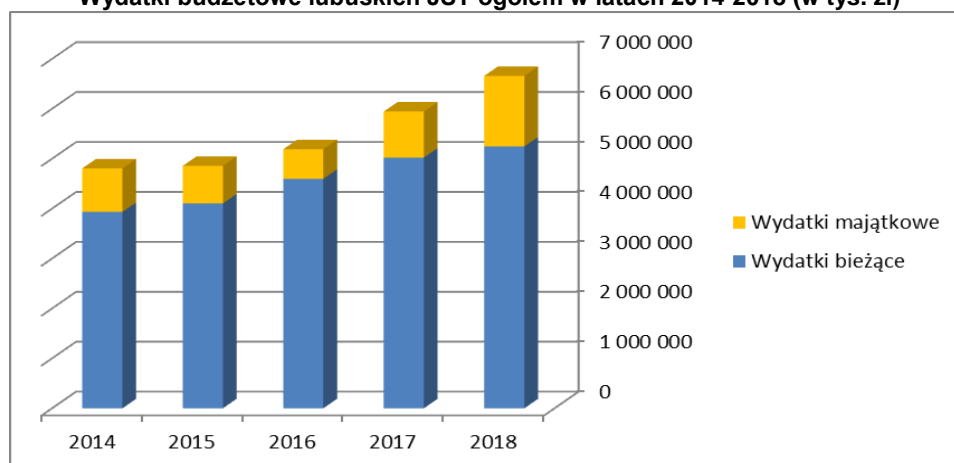
Spośród wydatków bieżących lubuskich JST wysoki stopień realizacji – podobnie jak w latach poprzednich - dotyczył wydatków na wynagrodzenia i pochodne 98,2% (w roku 2017 – 98,4%), dotacje dla innych podmiotów na zadania bieżące – 98,3% (2017 – 98,2%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 98,3% (2017 – 98,5%). Wydatki na obsługę długu zrealizowano w 90,6% (w roku 2017 – 90,3%), zaś wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych w 92,0% (2017 – 92,8%). Na poziomie zbliżonym do roku poprzednim wykonano również wydatki bieżące na zadania i programy z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 up – tj. w 73,1% (w 2017 – 73,4%).

W porównaniu do roku poprzedniego wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne lubuskich JST zrealizowane zostały w stopniu wyższym – tj. w 77,8% (w roku 2017 – 76,2%), w tym wydatki inwestycyjne na zadania i programy z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 up zrealizowano w 72,6% (w 2017 – 59,7%).

Wydatki lubuskich JST ogółem wg układu, o którym mowa w art. 236 ustawy o finansach publicznych (w latach 2017-2018) (w zł)

Wyszczególnienie	4 kwartał		4 kwartał		% wykonania		% struktury		% dynamika wykonania (rok 2017 =100)	
	2017		2018		2017	2018	2017	2018	2017	2018
	plan	wykonanie	plan	wykonanie						
Wydatki ogółem	6 432 576 501	5 943 343 110	7 294 147 849	6 657 564 674	92,4%	91,3%	100,0%	100,0%	114,6%	112,0%
Wydatki bieżące	5 225 551 444	5 019 982 444	5 477 580 812	5 244 320 334	96,1%	95,7%	84,5%	78,8%	109,2%	104,5%
1) wydatki jednostek budżetowych, w tym na:	3 339 740 343	3 215 119 454	3 559 238 347	3 412 265 855	96,3%	95,9%	54,1%	51,3%	105,3%	106,1%
a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,	2 070 479 004	2 036 634 729	2 219 848 952	2 180 043 026	98,4%	98,2%	34,3%	32,7%	104,7%	107,0%
b) wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;	1 269 261 340	1 178 484 725	1 339 389 396	1 232 222 829	92,8%	92,0%	19,8%	18,5%	106,5%	104,6%
2) dotacje na zadania bieżące;	481 441 508	472 896 394	509 858 680	501 182 941	98,2%	98,3%	8,0%	7,5%	106,8%	106,0%
3) świadczenia na rzecz osób fizycznych;	1 176 065 109	1 158 340 149	1 170 809 624	1 150 361 915	98,5%	98,3%	19,5%	17,3%	114,9%	99,3%
4) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;	175 237 804	128 653 009	183 079 049	133 910 181	73,4%	73,1%	2,2%	2,0%	277,6%	104,1%
5) wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym;	3 271 239	0	3 182 545	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	x	x
6) obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego.	49 795 440	44 973 438	51 412 566	46 599 442	90,3%	90,6%	0,8%	0,7%	96,7%	103,6%
Wydatki majątkowe	1 207 025 057	923 360 666	1 816 567 037	1 413 244 340	76,5%	77,8%	15,5%	21,2%	156,1%	153,1%
inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 193 389 139	909 924 430	1 794 317 676	1 394 238 932	76,2%	77,7%	15,3%	20,9%	155,6%	153,2%
w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;	494 356 261	295 081 137	972 290 542	705 428 409	59,7%	72,6%	5,0%	10,6%	510,3%	239,1%

Wydatki budżetowe lubuskich JST ogółem w latach 2014-2018 (w tys. zł)

W 2018 r. w strukturze wydatków zaszły niewielkie zmiany, związane ze wzrostem udziału wydatków majątkowych, w tym finansowanych z udziałem środków z budżetu UE. Udział części bieżącej wciąż był wysoki, choć zmniejszył się w stosunku do ubiegłego roku o 5,7 punktu procentowego i wyniósł 78,8%. Tym samym wzrosła część wydatków majątkowych do poziomu 21,2%. Wzrost poziomu inwestycji znalazł odzwierciedlenie w zmianie struktury wydatków w JST w całym kraju. Przyczyną takiego stanu rzeczy było zaawansowanie wydatkowania środków z perspektywy finansowej na lata 2014-2020 związanej z finansowaniem projektów unijnych, co spowodowało wzrost poziomu inwestycji realizowanych przez JST.

Finansowanie przez JST poszczególnych grup wydatków bieżących pozostało praktycznie na poziomie roku ubiegłego. Wciąż najwyższy był udział wydatków przeznaczanych przez samorzady na wynagrodzenia i pochodne – w województwie lubuskim wyniósł on 32,7% (przy średnim udziale w kraju na poziomie 31,4%). Nieznacznie zmniejszyło się obciążenie lubuskich JST wydatkami bieżącymi związanymi z obsługą długu – w roku 2018 ich udział w wydatkach ogółem wyniósł 0,7% (w roku 2017 – 0,8%, 2016 – 0,9%, 2015 – 1,1%, 2014 – 1,3%, 2013 – 1,7%). Nieznacznie zmniejszył się również udział dotacji udzielanych przez lubuskie JST (z 8,0% do 7,5%). Wydatki bieżące związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków zagranicznych stanowiły w 2018 r. 2,0% wydatków ogółem i ich udział był niższy niż w roku ubiegłym o 0,2 punktu procentowego. W stosunku do roku ubiegłego w strukturze wydatków zmniejszył się udział wydatków przeznaczanych przez JST na świadczenia społeczne – 17,3% (w 2017 r. – 19,5%).

Struktura wydatków w roku 2018 wg typów JST (w %)

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	w tym:						
		Wydatki bieżące	w tym				Wydatki majątkowe	w tym inwestycyjne
			wynagrodzenia i pochodne	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje	obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje		
POLSKA w tym:	100	79,6	31,4	16,2	8,0	0,7	20,4	19,7
gminy	100	79,4	30,1	23,6	5,6	0,6	20,6	20,3
M. st. Warszawa	100	86,8	28,1	7,8	8,0	1,2	13,2	12,6
miasta na prawach powiatu	100	82,2	32,2	13,7	9,2	0,9	17,8	16,4
powiaty	100	79,1	47,6	3,5	5,8	0,6	20,9	20,7
województwa samorządowe	100	64,1	12,6	0,3	24,5	1,0	35,9	34,1
Lubuskie w tym:	100	78,8	32,7	17,3	7,5	0,7	21,2	20,9
gminy	100	80,8	31,0	24,1	4,9	0,6	19,2	18,8
miasta na prawach powiatu	100	74,0	31,0	13,8	10,1	0,5	26,0	25,9
powiaty	100	86,7	53,1	4,5	3,8	1,1	13,3	12,8
województwo samorządowe	100	67,6	17,2	0,6	25,0	1,3	32,4	32,4

W całym sektorze samorządowym w 2018 r. zrealizowane przez JST wydatki wyniosły 112,7% poziomu zeszłorocznego (po uwzględnieniu wskaźnika inflacji – 111,1%). Dynamika wydatków ogółem lubuskich JST była nieznacznie niższa od średniej krajowej i wyniosła 112,0% (realnie – 110,4%).

Przeciętne tempo wzrostu wydatków bieżących w samorządach w kraju wyniosło 5,9%. Na nieco niższym poziomie kształtowała się dynamika wydatków bieżących lubuskich JST – w porównaniu do 2017 r. odnotowano wzrost o 4,5%. W województwie lubuskim dynamika wykonania wydatków z tytułu dotacji na zadania bieżące wyniosła 106,0%. W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się wydatki bieżące jednostek budżetowych (dynamika 106,1%), w tym wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek budżetowych zwiększyły się o 4,6%, zaś wydatki dotyczące wynagrodzeń i składek od nich naliczanych wzrosły o 7,0%. Zwiększyły się również wydatki na obsługę długu publicznego – w porównaniu do roku 2017 odnotowano wzrost o 3,6%. W porównaniu do roku ubiegłego nieznacznie zwiększyły się wydatki bieżące na realizację programów i projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych – wzrost o 4,1%. Na zbliżonym poziomie do 2017 r. kształtowały się wydatki na świadczenia dla osób fizycznych – w tej grupie wydatków odnotowano niewielki spadek o 0,7%.

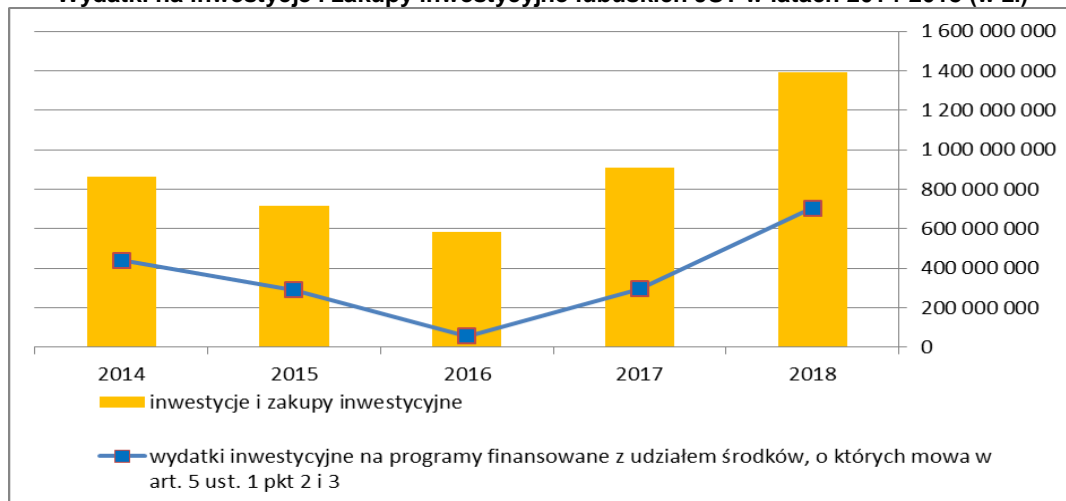
Podobnie, jak w całym kraju, w lubuskich samorządach w porównaniu do roku 2017 zwiększyły się (o 53,1%) wykonane wydatki majątkowe (w kraju - wzrost o 50,2%). Wyższa dynamika wydatków majątkowych niż bieżących była charakterystyczna dla całego sektora samorządowego. Dynamika wykonania wydatków inwestycyjnych w województwie lubuskim wyniosła 153,2%, w tym wydatków inwestycyjnych na realizację programów i projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych – 239,1% (tj. wzrost o 139,1%). Jak wspomniano wyżej, było to efektem zaawansowania działań i uruchamiania kolejnych środków w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020 związanej z finansowaniem projektów unijnych, co spowodowało wzrost poziomu inwestycji realizowanych przez JST.

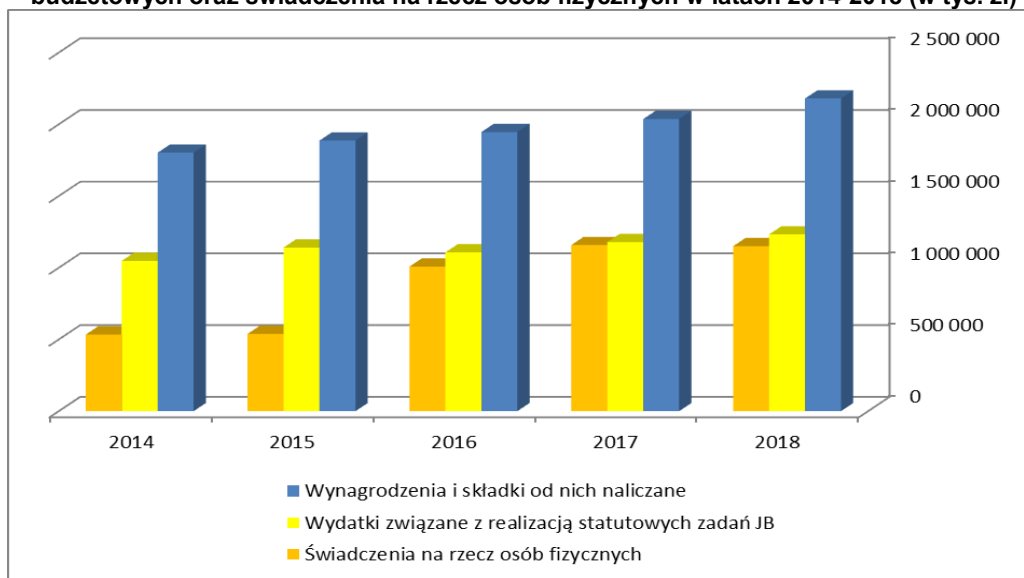
Dynamika wydatków w roku 2018 wg typów JST (rok 2017 = 100) w %

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem		z tego:						
	nominalnie	realnie*	Wydatki bieżące	w tym:				Wydatki majątkowe	w tym: inwestycyjne
				wynagrodzenia i pochodne	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje	obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje		
POLSKA w tym:	112,7	111,1	105,9	107,1	100,0	109,7	100,1	150,2	152,5
gminy	113,5	111,9	105,5	107,9	99,4	110,1	105,7	160,1	160,7
m.st. Warszawa	108,8	107,2	108,3	109,8	104,2	114,3	89,8	112,8	113,9
miasta na prawach powiatu	111,3	109,7	105,7	107,2	101,3	109,9	100,1	147,8	152,6
powiaty	113,0	111,4	106,6	105,3	102,4	107,6	103,5	146,5	147,5
województwa samorządowe	115,8	114,2	106,4	98,9	101,8	108,4	89,4	137,5	142,2
Lubuskie w tym:	112,0	110,4	104,5	107,0	99,3	106,0	103,6	153,1	153,2
gminy	110,8	109,2	104,3	107,9	98,1	106,7	102,5	150,4	149,9
miasta na prawach powiatu	124,2	122,6	107,4	108,4	102,8	107,8	112,9	223,8	225,1
powiaty	104,6	103,0	103,5	105,5	103,0	98,6	101,7	112,4	113,1
województwo samorządowe	94,9	93,3	96,4	94,6	153,9	104,2	98,6	91,9	91,9

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2017, KR RIO, Warszawa 2018, www.rio.gov.pl

Wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne lubuskich JST w latach 2014-2018 (w zł)

Wydatki lubuskich JST na wynagrodzenie i pochodne, statutowe zadania jednostek budżetowych oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Dynamika wydatków w roku 2018 wg województw (rok 2017 = 100; w %)

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem		Wydatki bieżące	w tym				Wydatki majątkowe	w tym inwestycyjne
	nominalnie	realnie*		wynagrodzenia i pochodne	w tym		obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje		
					świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje			
Polska, z tego:	112,7	111,1	105,9	107,1	100,0	109,7	100,1	150,2	152,5
Dolnośląskie	113,7	112,1	105,9	107,1	100,5	108,9	104,4	153,2	160,5
Kujawsko-pomorskie	112,3	110,7	104,7	106,7	97,4	107,3	97,4	160,3	164,4
Lubelskie	114,3	112,7	105,5	106,2	98,9	108,1	101,1	161,4	163,3
Lubuskie	112,0	110,4	104,5	107,0	99,3	106,0	103,6	153,1	153,2
Łódzkie	108,9	107,3	104,1	106,5	99,1	107,9	98,2	137,3	140,5
Małopolskie	112,2	110,6	107,7	107,8	102,2	111,4	102,7	138,3	138,8
Mazowieckie	111,9	110,3	107,3	108,3	101,5	113,0	93,6	138,4	140,1
Opolskie	114,8	113,2	105,8	106,6	101,1	110,3	107,7	167,6	163,4
Podkarpackie	115,0	113,4	106,3	107,1	100,5	112,4	107,3	154,2	154,8
Podlaskie	120,0	118,4	106,2	106,6	99,8	107,7	100,9	175,7	176,4
Pomorskie	114,5	112,9	105,4	107,6	100,3	106,6	101,4	165,9	173,3
Śląskie	111,6	110,0	105,4	106,6	101,0	108,9	105,3	151,0	154,5
Świętokrzyskie	115,0	113,4	104,9	106,1	98,6	111,4	102,6	176,0	178,3
Warmińsko-mazurskie	112,3	110,7	104,5	105,8	98,1	108,8	105,2	159,1	160,7
Wielkopolskie	110,8	109,2	106,4	106,9	99,3	110,6	102,1	133,0	133,8
Zachodniopomorskie	112,6	111,0	105,2	106,9	98,8	108,0	91,9	153,5	155,1

Zródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl

Poziom wydatków budżetowych jst w skali kraju w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrósł w porównaniu do roku poprzedniego o 762 zł, do poziomu 6 753 zł (w 2017 r. wyniósł 5 990 zł). Wydatki bieżące w przeliczeniu na 1 mieszkańca w całym sektorze samorządowym wyniosły 5 376 zł, zaś wydatki majątkowe 1 377 zł. W województwie lubuskim wydatki ogółem, wydatki bieżące i majątkowe *per capita* kształtowały się na poziomie odpowiednio: 6 556 zł, 5 165 zł i 1 392 zł.

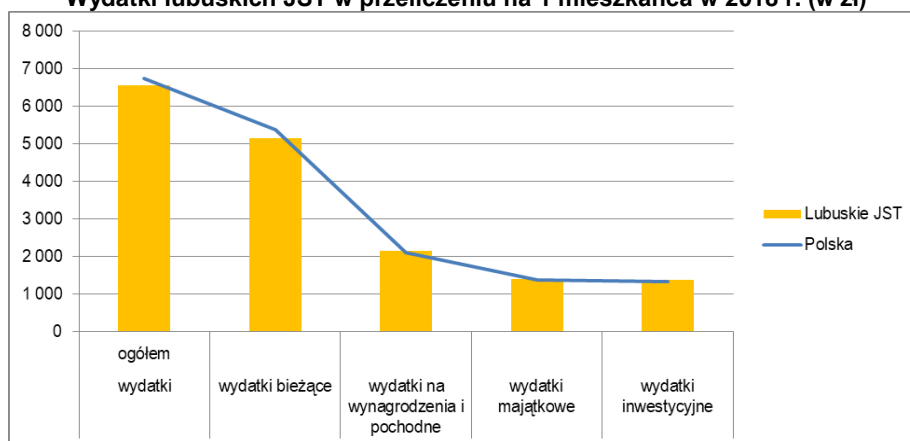
W porównaniu do roku poprzedniego w województwie lubuskim wydatki ogółem JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły o 12,2%, niemniej pozostały na poziomie niższym od średniej w kraju. Wydatki bieżące *per capita* lubuskich samorządów zwiększyły się o 4,6%, natomiast

znacząco wyższy był wzrost wydatków majątkowych *per capita* (o 53,2%), które wyniosły 1 392 zł (w 2017 - 908 zł), przy średniej krajowej 1 377 zł.

Wydatki lubuskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg typów JST w 2018 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Razem JST	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woj. Samorządowe
Wydatki ogółem	6 556,30	4 768,90	6 861,20	1 078,20	445,80
Wydatki bieżące	5 164,60	3 853,50	5 078,10	934,80	301,30
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	3 360,40	2 415,40	3 296,70	790,30	131,30
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 146,90	1 477,90	2 128,40	572,00	76,70
wydatki związane z realizacją statutowych zadań JB	1 213,50	937,50	1 168,30	218,20	54,60
Dotacje na zadania bieżące	493,60	231,60	695,70	40,50	111,20
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 132,90	1 147,00	945,30	48,60	2,50
Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	131,90	29,20	107,30	43,30	50,30
Poręczenia i gwarancje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki na obsługę długu	45,90	30,20	33,10	12,10	6,00
Wydatki majątkowe	1 391,80	915,40	1 783,10	143,40	144,50
Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 373,00	897,20	1 778,10	138,00	144,50
wydatki inwestycyjne na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	694,70	391,80	1 100,40	46,20	84,40

Wydatki lubuskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2018 r. (w zł)

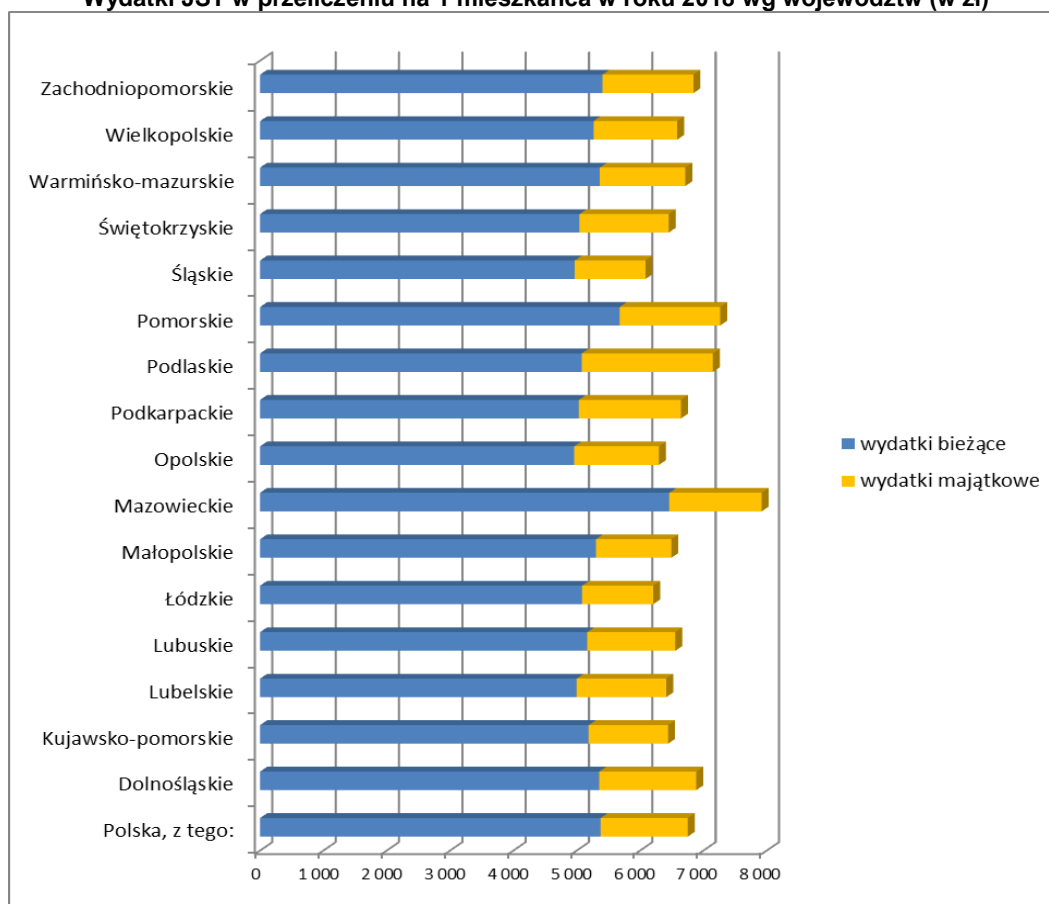
Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg typów JST w 2018 r. (w zł)

Województwa	2018 (w zł)					Dynamika (2017 = 100%)				
	wydatki ogółem	wydatki bieżące	wydatki na wynagrodzenia i pochodne	wydatki majątkowe	wydatki inwestycyjne	Nominalnie				
						wydatki ogółem	wydatki bieżące	wydatki na wynagrodzenia i pochodne	wydatki majątkowe	wydatki inwestycyjne
Polska, z tego:	6 753	5 376	2 117	1 377	1 330	112,7	106,0	107,1	150,2	152,6
Dolnośląskie	6 888	5 356	2 032	1 532	1 460	113,7	105,9	107,1	153,2	160,6
Kujawsko-pomorskie	6 441	5 188	2 051	1 254	1 183	112,5	104,9	106,9	160,6	164,6
Lubelskie	6 415	4 998	2 110	1 416	1 381	114,7	105,9	106,6	162,0	163,9
Lubuskie	6 556	5 165	2 147	1 392	1 373	112,2	104,6	107,2	153,2	153,4
Łódzkie	6 206	5 085	2 072	1 121	1 083	109,3	104,5	106,9	137,8	141,1
Małopolskie	6 494	5 303	2 035	1 190	1 159	111,9	107,4	107,5	137,9	138,4
Mazowieckie	7 921	6 462	2 390	1 459	1 414	111,5	106,9	107,9	137,9	139,6
Opolskie	6 300	4 960	2 165	1 339	1 263	115,2	106,1	106,9	168,1	164,0
Podkarpackie	6 646	5 033	2 121	1 613	1 597	114,9	106,2	107,1	154,1	154,8

Podlaskie	7 149	5 078	2 098	2 071	2 055	120,2	106,5	106,8	176,1	176,8
Pomorskie	7 265	5 677	2 107	1 588	1 519	114,1	105,0	107,2	165,3	172,7
Śląskie	6 085	4 968	2 030	1 117	1 057	111,9	105,7	106,9	151,4	154,9
Świętokrzyskie	6 452	5 042	2 117	1 411	1 402	115,5	105,3	106,5	176,7	179,1
Warmińsko-mazurskie	6 714	5 365	2 104	1 349	1 285	112,5	104,8	106,1	159,4	161,1
Wielkopolskie	6 586	5 262	2 028	1 324	1 281	110,7	106,2	106,8	132,8	133,6
Zachodniopomorskie	6 842	5 405	2 123	1 437	1 384	112,9	105,4	107,2	153,9	155,4

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych i ich wykorzystanie

Jednostki samorządu terytorialnego korzystają z dodatkowego źródła finansowania, którym są środki ze źródeł zagranicznych. Są to m.in. środki pochodzące z budżetu UE oraz niepodlegające zwrotowi środki z innych źródeł zagranicznych.

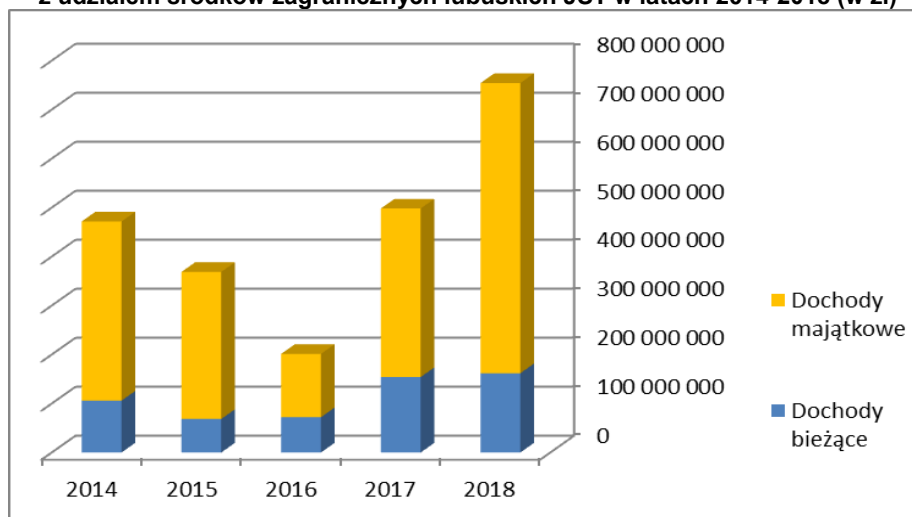
Dochody i wydatki na realizację (finansowanie i współfinansowanie) programów i projektów z udziałem środków zagranicznych lubuskich JST w latach 2017 i 2018 (w zł)

Wyszczególnienie	2017			2018			Dynamika wykonania (rok poprzedni= 100)	
	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%	2016	2017
Dochody ogółem	498 094 943	334 178 105	67,1%	754 140 945	477 966 498	63,4%	185,0%	143,0%
bieżące	154 002 496	122 975 918	79,9%	161 897 992	130 944 524	80,9%	226,8%	106,5%
majątkowe	344 092 447	211 202 187	61,4%	592 242 953	347 021 974	58,6%	167,0%	164,3%
Wydatki ogółem	669 594 065	423 734 146	63,3%	1 155 369 592	839 338 591	72,6%	406,8%	198,1%
bieżące	175 237 804	128 653 009	73,4%	183 079 049	133 910 181	73,1%	277,6%	104,1%
majątkowe	494 356 261	295 081 137	59,7%	972 290 542	705 428 409	72,6%	510,3%	239,1%

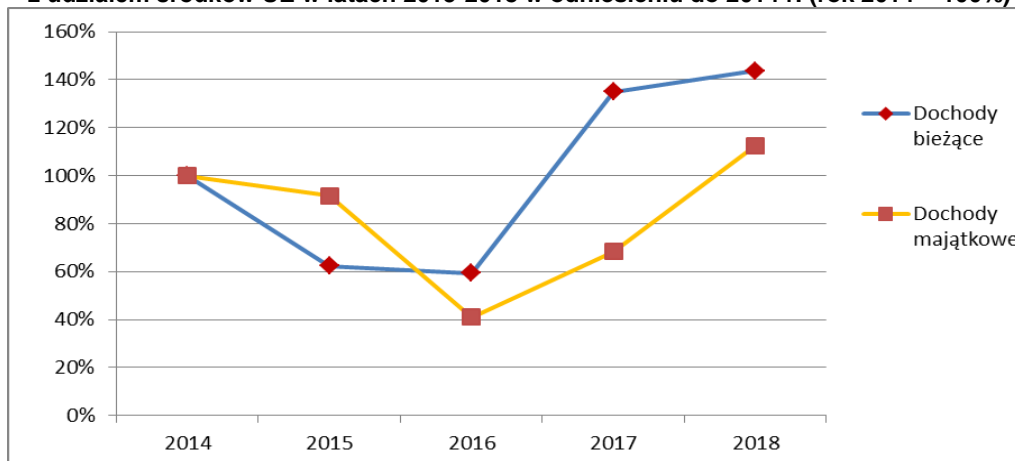
W województwie lubuskim w roku 2018 wykonanie dochodów JST ze środków (zarówno krajowych, jak i zagranicznych) przeznaczonych na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych wyniosło 477 966 498 zł (wykonano 63,4% planowanych dochodów) i było wyższe w porównaniu do roku ubiegłego aż o 43,0% (2017 r. – 334 178 105 zł). W 2018 r. w porównaniu do roku poprzedniego w JST wszystkich województw wystąpił wzrost zarówno dochodów bieżących (średnio o 92,0%), jak i majątkowych (średnio o 118,8%) ze źródeł zagranicznych. Najwyższy wzrost dochodów odnotowano w JST województwa kujawsko-pomorskiego (w których nastąpił wzrost dochodów bieżących o 87,4% a dochodów majątkowych o 24,5%) a najniższy w JST województwa lubuskiego (wzrost dochodów bieżących o 6,5% a dochodów majątkowych o 64,43%).

Najwięcej dochodów na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych w 2018 r., wykonały, podobnie jak w 2017 r., JST województwa mazowieckiego – 1 878 942 tys. zł, a najniższe wykonanie odnotowano w JST województwa warmińsko-mazurskiego, w których wyniosły 679 569 tys. zł. W JST poszczególnych województw udział dochodów pozyskanych na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych w stosunku do dochodów ogółem był bardzo zróżnicowany. Najwyższy odnotowano w województwie podlaskim – 12,9%, najniższy udział wyżej wymienionych środków do dochodów ogółem wystąpił w JST województwa mazowieckiego - 4,4%. W województwie lubuskim udział ww. środków w dochodach ogółem JST wyniósł 7,5% (w 2017 r. – 5,6%).

Dochody na realizację (finansowanie i współfinansowanie) programów i projektów z udziałem środków zagranicznych lubuskich JST w latach 2014-2018 (w zł)

Dynamika dochodów lubuskich JST na programy i projekty realizowane z udziałem środków UE w latach 2015-2018 w odniesieniu do 2014 r. (rok 2014 = 100%)

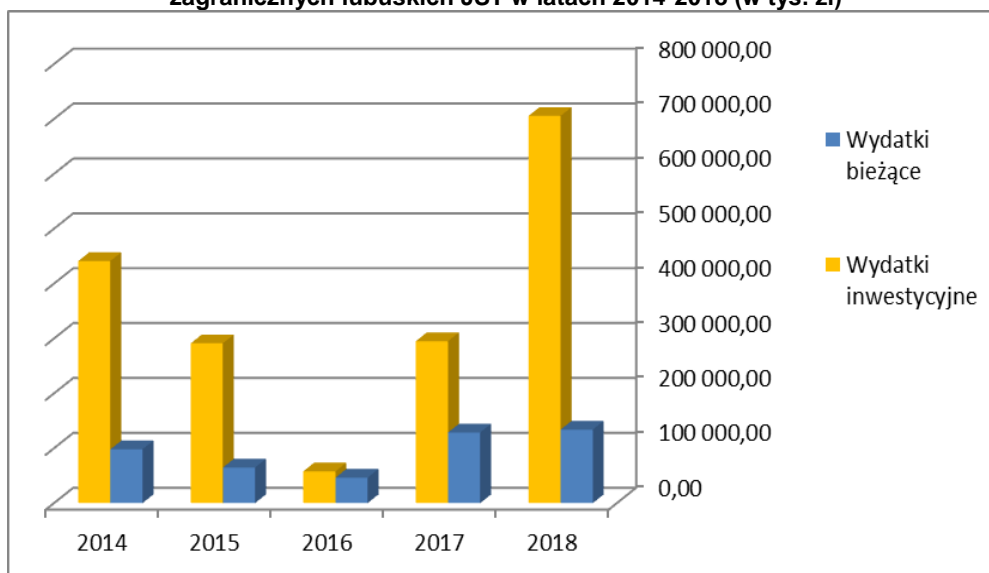

W roku 2018 w województwie lubuskim wykonanie wydatków ogółem na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych wyniosło 839 338 591 zł (łącznie zrealizowano 72,6% zaplanowanych wydatków), w tym wydatki bieżące zrealizowano w 73,1% (tj. w kwocie 133 910 181 zł), a wydatki majątkowe w 72,6% (w kwocie 705 428 409 zł). W porównaniu do roku ubiegłego odnotowano wzrost wydatków ogółem: o 98,1% (na co złożyły się wzrost wydatków majątkowych – o 139,1% i wzrost wydatków bieżących – o 4,1%). Zwiększenie wysokości wykonanych wydatków na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych było związane z zaawansowaniem procedur konkursowych i środków w ramach perspektywy finansowej 2014 – 2020.

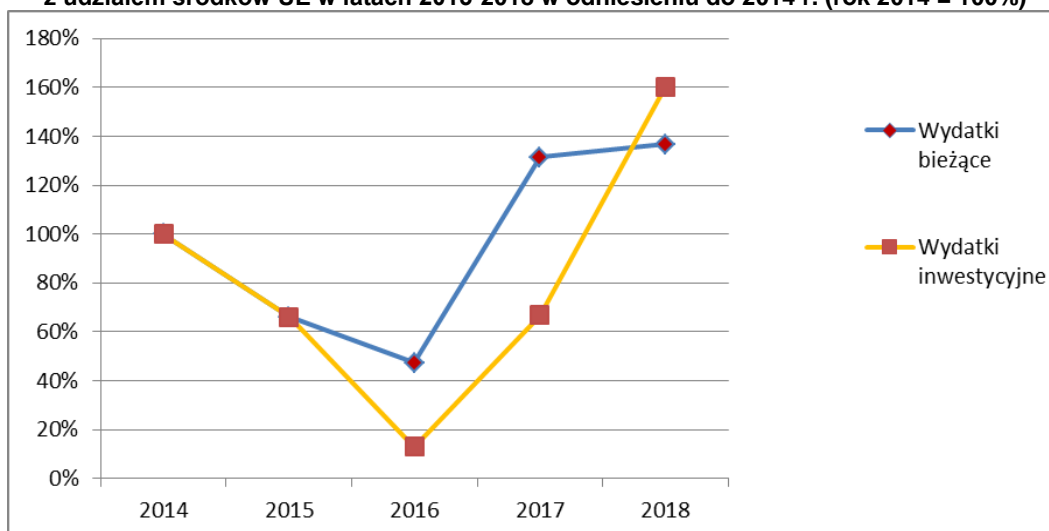
W lubuskich JST wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych stanowiły 12,6% wykonanych wydatków ogółem (w 2017 r. – 7,1% %).

Najwyższe kwoty wydatków na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych wykonały, podobnie jak w roku 2017, JST województwa mazowieckiego – 2 603 795 tys. zł, a najniższe kwoty wydatków JST województwa opolskiego - 821 991 tys. zł. Najwyższy udział wydatków na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych w wydatkach ogółem wystąpił w JST województwa podlaskiego i wyniósł 16,9% % wydatków ogółem.

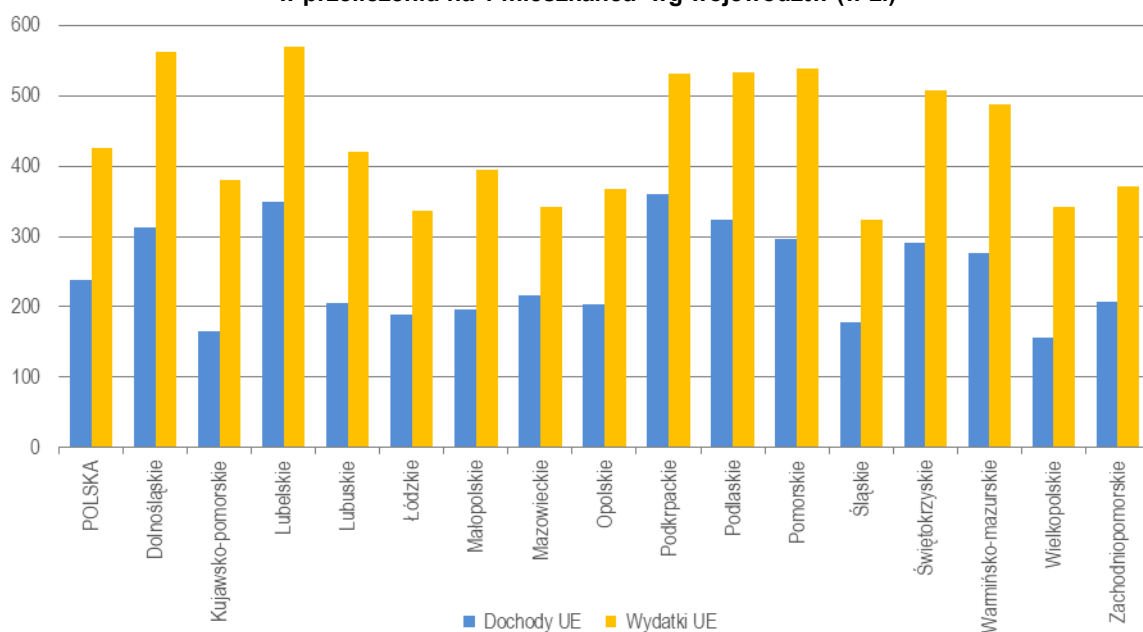
Wydatki na realizację (finansowanie i współfinansowanie) programów i projektów z udziałem środków zagranicznych lubuskich JST w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Dynamika wydatków lubuskich JST na programy i projekty realizowane z udziałem środków UE w latach 2015-2018 w odniesieniu do 2014 r. (rok 2014 = 100%)

Dochody i wydatki JST na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg województw (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wyniki budżetów oraz zobowiązania i należności budżetów JST

W roku 2018 lubuskie jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały dochody na poziomie 96,3% (w skali kraju 98,5%) i wydatki w wysokości 91,3% (w skali kraju 93,2%). Lubuskie JST podobnie jak w skali kraju zamknęły per saldo rok budżetowy deficytem stanowiącym 4,4% wykonanych dochodów. W skali kraju deficyt JST stanowił 3,0% wykonanych dochodów.

Spośród 95 lubuskich JST 36 jednostek zamknęło swój budżet nadwyżką, natomiast 59 JST wykonało budżet deficytowy.

Wyniki budżetów lubuskich JST w 2018 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Nadwyżka			Deficyt		
	Liczba JST	Kwota	Relacja do dochodów (w %)	Liczba JST	Kwota	Relacja do dochodów (w %)
Województwo lubuskie	36	66 810 187	1,0	59	345 331 225	5,4
gminy	31	47 898 062	1,4	49	170 566 128	4,9
miasta na prawach powiatów	1	9 467 833	0,6	1	143 121 827	8,5
powiaty	4	9 444 292	1,2	8	7 067 541	0,9
województwo samorządowe	x	x	x	1	24 575 729	5,7

W budżetach lubuskich JST zaplanowano przychody wyższe od rozchodów. Zaplanowane przychody zrealizowano w wysokości 947 558 332 zł, co stanowi 106,1% planu. Rozchody wykonano w kwocie 208 780 100 zł, co stanowi 93,8% planu. W strukturze rozchodów dominują spłaty kredytów we wszystkich typach JST. W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyło się wykonanie przychodów i rozchodów lubuskich JST – dynamika przychodów i rozchodów wyniosła odpowiednio: 146,2,9% i 109,4%. Przychody z tytułu zaciągnięcia długu zwrotnego zwiększyły się o 111,9%, natomiast przychody z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych i wolnych środków wzrosły o 14,1%.

Struktura przychodów JST w woj. lubuskim w 2018 roku wg tytułów dłużnych (w %)

Wyszczególnienie	Lubuskie JST	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Samorząd województwa
Razem przychody, w tym:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
- kredyty i pożyczki, w tym:	47,6	52,3	51,5	20,8	29,4
-emisja papierów wartościowych	3,0	5,6	X	2,1	x
-spłata pożyczek udzielonych	1,1	0,9	X		7,1
nadwyżka z lat ubiegłych	3,6	6,9	x	x	x
prywatyzacja majątku	x	x	x	x	x
wolne środki	47,7	39,8	48,5	79,2	63,5
Inne źródła	0,1	0,1	x	x	x

Struktura rozchodów JST województwa lubuskiego w 2018 roku wg tytułów dłużnych (w %)

Wyszczególnienie	Lubuskie JST	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Samorząd województwa
Razem rozchody, w tym:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
- kredyty i pożyczki, w tym:	99,4	99,0	100,0	100,0	100,0
- wykup papierów wartościowych j.s.t.:	7,0	0,8	x	51,2	x
- pożyczki udzielone	0,6	1,0	x	x	X
- inne cele	x	x	x	x	x

Zobowiązania i należności lubuskich jednostek samorządu terytorialnego

Na koniec roku 2018 zobowiązania ogółem lubuskich JST kształtowały się na poziomie 1 852 133 618 zł i w porównaniu do roku 2017 zwiększyły się o 15,0%. W 2018 roku 78,8% zadłużenia lubuskich JST stanowiło zadłużenie wobec podmiotów krajowych, a 21,2% to zobowiązania wobec podmiotów zagranicznych. 72,0% zobowiązań było zaciągniętych w bankach.

Pomimo, że w 2014 roku przestały obowiązywać przepisy art. 170 ustawy o finansach publicznych z 2005 r., regulujące maksymalny poziom zadłużenia do dochodów to na potrzeby niniejszego opracowania postanowiono je wykorzystać do oceny stanu zadłużenia JST. W województwie lubuskim relacja zobowiązań JST wliczanych do długu publicznego do ich dochodów budżetowych wykonanych na koniec roku 2018 wyniosła 29,0% (w roku 2017 – 27,0%; 2016 - 29,3%; 2015 - 34,5%; 2014 - 35,6%; 2013 - 36,5%; 2012 - 41,7%; w 2011 - 42,3%). Bez zmian pozostała liczba jednostek (4 JST), których zadłużenie w stosunku do dochodów przekracza 60%. Żadnego zadłużenia w województwie lubuskim na koniec 2018 roku nie posiadały 2 JST (w 2017 r. 3 JST). Zadłużenie województwa lubuskiego na jednego mieszkańca wynosi 1 824 zł, natomiast w skali kraju zadłużenie JST *per capita* wynosi 1 982 zł.

W województwie lubuskim w porównaniu do roku 2017 o 316 110 zł zmniejszyła się kwota zobowiązań wymagalnych, które na koniec roku 2018 wyniosły 5 065 433 zł (zmniejszenie o 5,9%). Jednocześnie w skali całego kraju zobowiązania wymagalne jednostek samorządu terytorialnego zwiększyły się o 71,1%.

Zadłużenie lubuskich jednostek samorządu terytorialnego wg typów JST za 2018 rok

Wyszczególnienie	Zobowiązania	w tym:				Relacja zobowiązań do dochodów (w%)
		papiery wartościowe	kredyty i pożyczki	przyjęte depozyty	zobowiązania wymagalne	
województwo lubuskie	1 852 133 618	24 100 000	1 822 968 184	0	5 065 433	29,0
gminy	910 850 650	0	907 931 528	0	2 919 122	26,3
miasta na prawach powiatu	496 964 723	0	496 964 723	0	0	29,6
powiaty	267 624 063	24 100 000	241 758 639	0	1 765 424	32,9
samorząd województwa	176 694 182	0	176 313 294	0	380 888	41,3

Wysokość zadłużenia wg grup dłużników w 2018 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym							zobowiązania wobec podmiotów zagranicznych
		zobowiązania wobec podmiotów krajowych	w tym					przedsiębiorstwa niefinansowe	
			grupa I	grupa III	banki	pozostałe krajowe instytucje finansowe			
zobowiązania ogółem	1 852 133 618	1 458 834 675	63 051 660	28 364 938	1 333 044 019	23 129 611	6 998 464	393 298 943	
papiery wartościowe w tym:	24 100 000	24 100 000	0	0	24 100 000	0	0	0	
krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0	0	
długoterminowe	24 100 000	24 100 000	0	0	24 100 000	0	0	0	
kredyty i pożyczki w tym:	1 822 968 184	1 429 669 241	62 323 340	28 213 486	1 308 944 019	23 129 611	4 372 221	393 298 943	
krótkoterminowe	6 813 714	6 813 714	5 474 126	0	73 676	1 265 670	242	0	
długoterminowe	1 816 154 471	1 422 855 528	56 849 213	28 213 486	1 308 870 343	21 863 941	4 371 979	393 298 943	
przyjęte depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0	
wymagalne zobowiązania	5 065 433	5 065 433	728 320	151 452	0	0	2 626 243	0	
z tyt. dostaw towarów i usług	3 227 998	3 227 998	0	151 452	0	0	2 624 603	0	
pozostałe	1 837 435	1 837 435	728 320	0	0	0	1 640	0	

Jednostki samorządu terytorialnego województwa lubuskiego wg poziomu relacji zadłużenia do dochodów wykonanych ogółem za 2018 roku

Wyszczególnienie	Wskaźnik zadłużenia													
	poniżej 10%		10%-20%		20%-30%		30%-40%		40%-50%		50%-60%		Powyżej 60%	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Liczba JST ogółem	16	13	24	20	24	25	17	19	7	7	3	7	4	4
% JST ogółem	16,8	13,7	25,3	21,1	25,3	26,3	17,9	20,0	7,4	7,4	3,2	7,4	4,2	4,2
liczba gmin	16	13	22	18	19	19	12	16	6	4	2	7	3	3
% gmin	20,0	16,3	27,5	22,5	23,8	23,8	15,0	20,0	7,5	5,0	2,5	8,8	3,8	3,8
liczba miast na prawach powiatu	x	x	x	x	1	1	1	1	x	x	x	x	x	x
% miast na prawach powiatów	x	x	x	x	50,0	50,0	50,0	50,0	X	x	x	x	x	x
liczba powiatów	x	X	2	2	4	5	3	2	1	2	1	0	1	1
% powiatów	X	X	16,7	16,7	33,3	41,7	25,0	16,7	8,3	16,7	8,3	x	8,3	8,3
Samorząd województwa	X	X	x	x	x	x	1	x	x	1	x	x	x	x
%	x	x	x	x	x	x	100,0	x	x	100,0	x	x	x	x

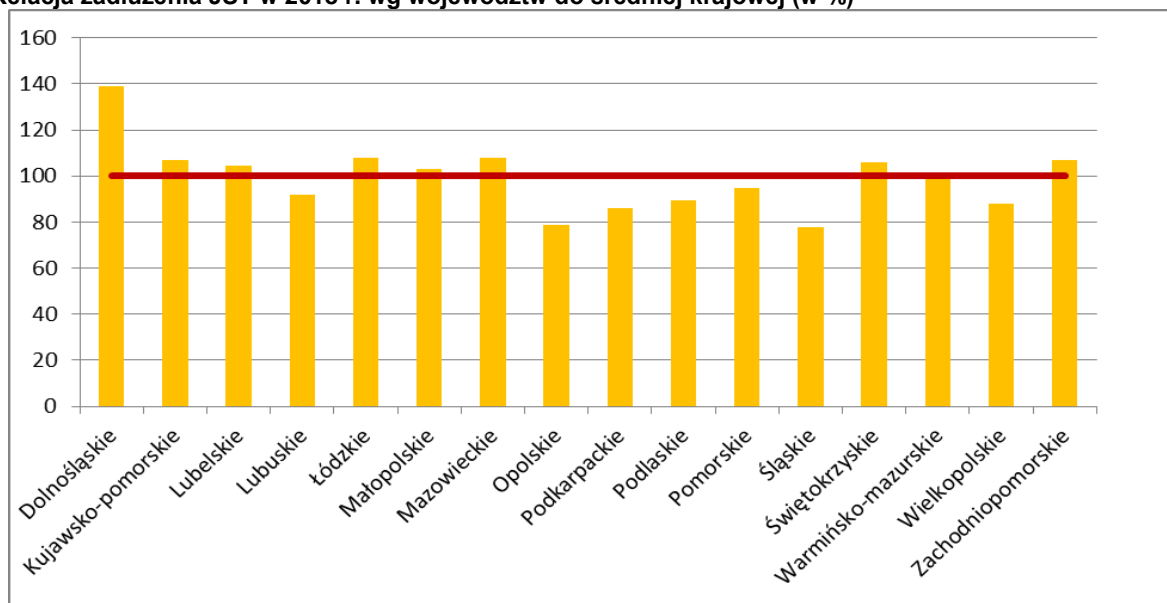
Zadłużenie JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł) w podziale na województwa w 2018 roku oraz dynamika zadłużenia i relacja poziomu zadłużenia do średniej krajowej

Województwa	Zadłużenie		Dynamika (2017 = 100%)	Relacja zadłużenia w 2018 r. wg województw do średniej krajowej (w %)
	2017	2018		
Polska, z tego:	1 794	1 982	110,5	100
Dolnośląskie	2 548	2 750	107,9	138,8
Kujawsko-pomorskie	1 948	2 116	108,6	106,8
Lubelskie	1 809	2 071	114,5	104,5
Lubuskie	1 585	1 824	115,1	92
Łódzkie	1 939	2 140	110,4	108
Małopolskie	1 828	2 040	111,6	103
Mazowieckie	2 120	2 137	100,8	107,9

Opolskie	1 355	1 557	114,9	78,6
Podkarpackie	1 477	1 708	115,6	86,2
Podlaskie	1 287	1 768	137,4	89,3
Pomorskie	1 728	1 879	108,7	94,8
Śląskie	1 418	1 542	108,7	77,8
Świętokrzyskie	1 896	2 100	110,7	106
Warmińsko-mazurskie	1 670	1 965	117,6	99,2
Wielkopolskie	1 456	1 742	119,7	87,9
Zachodniopomorskie	1 939	2 117	109,2	106,9

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Relacja zadłużenia JST w 2018 r. wg województw do średniej krajowej (w %)

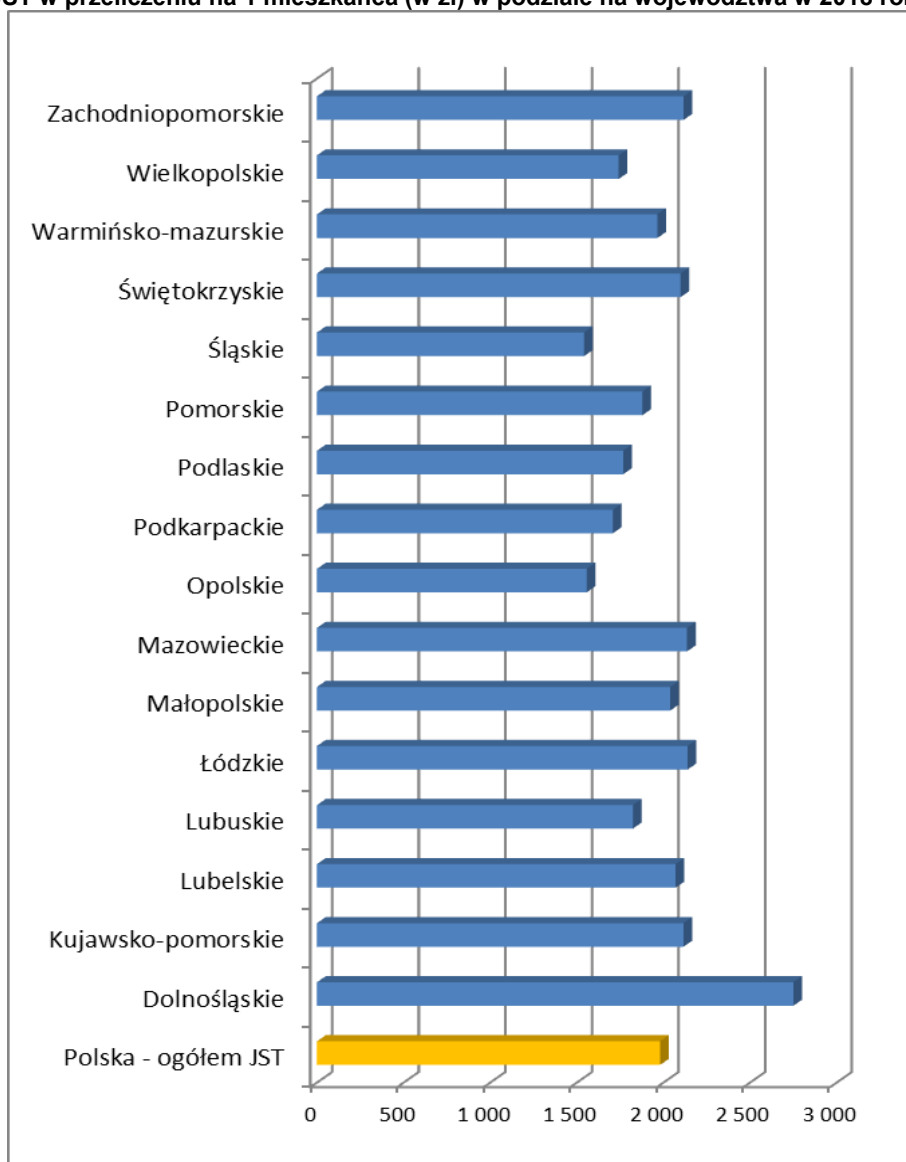
Zobowiązania JST na koniec 2018 roku wg typów JST i województw (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Zobowiązania ogółem	w tym:					Relacja zobowiązań do dochodów
		Emisja papierów wartościowych	Kredyty i pożyczki	Przyjęte depozyty	Wymagalne zobowiązania	w tym	
						z tytułu dostaw	
P O L S K A w tym:	76 115 798	3 645 721	72 338 924	0	131 153	75 920	30,2
gminy	30 095 513	252 257	29 754 340	0	88 916	46 293	24,8
M. st. Warszawa	4 569 258	1 599 411	2 969 669	0	178	2	26,9
miasta na prawach powiatu	29 000 010	1 493 420	27 469 734	0	36 856	28 698	42,3
powiaty	6 467 456	69 865	6 394 078	0	3 512	734	23,1
województwa samorządowe	5 983 561	230 768	5 751 102	0	1 690	193	35,3
Dolnośląskie	7 979 146	97 000	7 851 197	0	30 948	19 498	41,6
Kujawsko-pomorskie	4 400 215	110 530	4 282 027	0	7 658	5 058	33,9
Lubelskie	4 393 082	0	4 388 953	0	4 129	2 645	33,7
Lubuskie	1 852 134	24 100	1 822 968	0	5 065	3 228	29,0
Łódzkie	5 286 952	2 000	5 284 659	0	293	34	35,2
Małopolskie	6 928 224	845 182	6 080 857	0	2 185	838	32,6
Mazowieckie	11 524 254	2 008 279	9 511 913	0	4 061	487	27,2
Opolskie	1 538 522	29 000	1 509 427	0	95	0	25,6
Podkarpackie	3 635 282	24 420	3 604 451	0	6 411	3 852	26,4
Podlaskie	2 091 559	15 310	2 073 729	0	2 520	469	26,4

Pomorskie	4 373 909	0	4 372 922	0	987	425	26,8
Śląskie	7 000 180	169 900	6 793 739	0	36 541	28 593	25,7
Świętokrzyskie	2 612 716	0	2 611 152	0	1 564	1 256	34,1
Warmińsko-mazurskie	2 812 157	213 000	2 590 326	0	8 832	5 953	30,5
Wielkopolskie	6 081 437	72 000	6 006 837	0	2 600	2 175	27,6
Zachodniopomorskie	3 606 030	35 000	3 553 767	0	17 263	1 408	31,8

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Zadłużenie JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł) w podziale na województwa w 2018 roku (w zł)

Zobowiązania SP ZOZ

W roku 2018 zadłużenie ogółem jednostek posiadających osobowość prawną nadzorowanych przez samorzady w województwie lubuskim wynosiło 70 308 683 zł a 94,5% tego zadłużenia to zadłużenie SP ZOZ nadzorowanych przez samorzady.

Zadłużenie SP ZOZ nadzorowanych przez JST wynosiło 66 447 170 zł i zmniejszyło się o 2,4% w stosunku do roku ubiegłego. Zobowiązania wymagalne w SP ZOZ stanowią 60,3% kwoty zobowiązań. O 21,7% zmniejszyło się zadłużenie SP ZOZ nadzorowanych przez samorzady gmin, a o 6,3% zmniejszyło się zadłużenie SP ZOZ nadzorowanych przez samorząd województwa, natomiast zadłużenie SP ZOZ nadzorowanych przez samorzady powiatów wzrosło o 0,2%. W tej ostatniej grupie 100,0% zobowiązań stanowią zobowiązania wymagalne.

Zobowiązania JST województwa lubuskiego oraz SP ZOZ nadzorowanych przez JST poszczególnych typów w latach 2017 i 2018

Wyszczególnienie	Zobowiązania j.s.t.		Dynamika (w%) 3/2	Zobowiązania SP ZOZ		Dynamika (w %) 6/5	Relacja zobowiązań do dochodów j.s.t. (w%)		Relacja skumulowanych ¹ zobowiązań do dochodów j.s.t. (w%)	
	2017	2018		2017	2018		2017	2018	2017	2018
Woj. Lubuskie, w tym:	1 610 886 051	1 852 133 618	115,0	68 115 392	66 447 170	97,6	27,0	29,0	28,1	30,1
gminy	777 320 229	910 850 650	117,2	63 176	49 452	78,3	23,9	26,3	23,9	26,3
miasta na prawach powiatu	379 208 224	496 964 723	131,1	x	x	x	25,1	29,6	25,1	29,6
powiaty	282 489 408	267 624 063	94,7	40 193 534	40 281 519	100,2	36,3	32,9	41,5	37,9
samorząd województwa	171 868 189	176 694 182	102,8	27 858 682	26 116 199	93,7	39,0	41,3	45,3	47,4

1. Skumulowane zadłużenie jest to łączna wartość zobowiązań własnych JST oraz zobowiązań nadzorowanych przez nie SP ZOZ.

Obecnie 99,8% zadłużenia SP ZOZ nadzorowanych przez powiaty tworzy Samodzielny Publiczny Szpital w Kostrzynie nad Odrą nadzorowany przez Powiat Gorzowski. Jego zadłużenie wynosi 40 185 946 zł. Są to w całości zobowiązania wymagalne. Jednocześnie własne zadłużenie powiatu wynosi 66 151 476 zł. Skumulowane zadłużenie szpitala i własne powiatu wynosi 106 337 422 zł, co stanowi 172,1% dochodów.

Zobowiązania ogółem oraz zobowiązania wymagalne SP ZOZ nadzorowanych przez JST województwa lubuskiego w latach 2017 i 2018

Wyszczególnienie	Zobowiązania ogółem samorządowych SP ZOZ		Dynamika (w %) 3/2	w tym:		Dynamika (w %) 6/5	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach SP ZOZ (w%)	
	2017	2018		zobowiązania wymagalne samorządowych SP ZOZ			2017	2018
				2017	2018			
Lubuskie ogółem	68 115 392	66 447 170	97,6	41 097 689	41 993 869	102,2	60,3	63,2
gminy	63 176	49 452	78,3	x	x	x	x	x
miasta na prawach powiatu	x	x	x	x	x	x	x	x
powiaty	40 193 534	40 281 519	100,2	40 193 534	40 281 519	100,2	100,0	100,0
samorząd województwa	27 858 682	26 116 199	93,7	904 155	1 712 350	189,4	3,2	6,6

Zobowiązania SP ZOZ nadzorowanych przez samorządy województw w roku 2017 i 2018 (w tys.).

Wyszczególnienie	Zobowiązania SP ZOZ nadzorowanych przez województwa samorządowe (w tys. zł)		Dynamika (w %) 3/2	Relacja sumy zobowiązań jst i nadzorowanych SP ZOZ do dochodów budżetowych województw (w %)	
	2017	2018		2017	2018
Polska, z tego:	1 987 490	2 354 931	118,5	54,7	49,2
Dolnośląskie	135 526	173 943	128,3	71,4	62,5
Kujawsko-pomorskie	67 820	70 678	104,2	49,4	43,4
Lubelskie	364 906	525 851	144,1	117,3	143,7
Lubuskie	27 860	26 116	93,7	45,3	47,4
Łódzkie	138 570	168 210	121,4	59	57,7
Małopolskie	25 720	27 928	108,6	34,5	32,4
Mazowieckie	210 054	233 530	111,2	55,1	41,7
Opolskie	2 783	2 411	86,6	29	23,1
Podkarpackie	324 449	384 874	118,6	58,8	48,5
Podlaskie	122 169	132 212	108,2	28,6	36,9
Pomorskie	529	30	5,7	32,5	21
Śląskie	297 746	322 146	108,2	78,9	58,7
Świętokrzyskie	49 316	49 004	99,4	42	30,4
Warmińsko-mazurskie	34 175	28 784	84,2	65,5	68,7
Wielkopolskie	39 838	73 741	185,1	32,8	38,7
Zachodniopomorskie	146 029	135 473	92,8	47,5	45,5

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Zobowiązania SP ZOZ nadzorowanych przez powiaty w roku 2017 i 2018 (w tys.).

Wyszczególnienie	Zobowiązania SP ZOZ nadzorowanych przez powiaty (w tys. zł)		Dynamika (w %) 03/2	Relacja sumy zobowiązań jst i nadzorowanych SP ZOZ do dochodów budżetowych powiatów (w %)	
	2017	2018		2017	2018
Polska, z tego:	1 434 648	1 549 908	108	27,8	28,7
Dolnośląskie	101 803	109 625	107,7	35,5	34
Kujawsko-pomorskie	31 768	44 966	141,5	19,3	20,4
Lubelskie	150 766	157 303	104,3	31,8	32,3
Lubuskie	40 194	40 282	100,2	41,5	37,9
Łódzkie	58 408	70 164	120,1	22,8	24,9
Małopolskie	99 725	101 072	101,4	29	29,5
Mazowieckie	130 540	152 143	116,5	26,1	27,2
Opolskie	34 212	35 607	104,1	25,1	28,6
Podkarpackie	166 487	215 044	129,2	29,5	30,7
Podlaskie	56 378	61 471	109	14,7	20,5
Pomorskie	53 148	31 080	58,5	25,5	24,9
Śląskie	130 250	142 892	109,7	22,6	21,9
Świętokrzyskie	137 127	173 840	126,8	42,9	42,6
Warmińsko-mazurskie	43 894	51 872	118,2	27,5	28,2
Wielkopolskie	181 861	145 115	79,8	27	31,7
Zachodniopomorskie	18 090	17 430	96,4	26,7	25,1

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Należności lubuskich JST

Należności oraz wybrane aktywa finansowe lubuskich jednostek samorządu terytorialnego (na podstawie sprawozdania Rb-N) zmniejszyły się w stosunku do roku poprzedniego o 3,6% i wyniosły 1 326 703 410 zł. Najwyższą część kwoty należności stanowią należności wymagalne (47,0% należności ogółem) i zwiększyły się one w stosunku do roku ubiegłego o 4,7%. Największym dłużnikiem samorządów w tej kategorii były gospodarstwa domowe, których zadłużenie w stosunku do JST wynosiło 440 022 395 zł i stanowiło 33,2% należności ogółem.

Obok należności wymagalnych drugą najwyższą kategorię stanowią depozyty na żądanie. Ich wartość w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się o 9,6%, i ich udział w strukturze należności w porównaniu do roku poprzedniego uległ zmianie (2018 – 41,0%, 2017 – 43,7%, 2016 - 40,6%, 2015 - 33,6%, 2014 – 29,4%).

W 2018 odnotowano spadek (o 3,8%) należności z tytułu pożyczek. Wciąż największym dłużnikiem w tej kategorii jest grupa III (instytucje samorządowe), mimo spadku w stosunku do roku 2017 o 7,0%. Jednocześnie w tej kategorii odnotowano wzrost (o 2,2%) należności od gospodarstw domowych, które są drugim największym dłużnikiem samorządów.

W 2018 roku w ogólnej kwocie należności 41,1% stanowiły należności ujęte w grupie „Banki”; 35,5% - „Gospodarstwa domowe” i „Przedsiębiorstwa niefinansowe” - 15,7%.

Sytuacja finansowa lubuskich JST w świetle art. 242 i 243 ufp z 2009 r.**Reguła wydatkowa z art. 242 ufp i nadwyżka operacyjna w budżetach jednostek samorządu terytorialnego**

Zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. JST nie mogą uchwalić budżetu, w którym bieżące wydatki budżetowe nie znajdą pokrycia w dochodach bieżących, powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ufp, natomiast na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

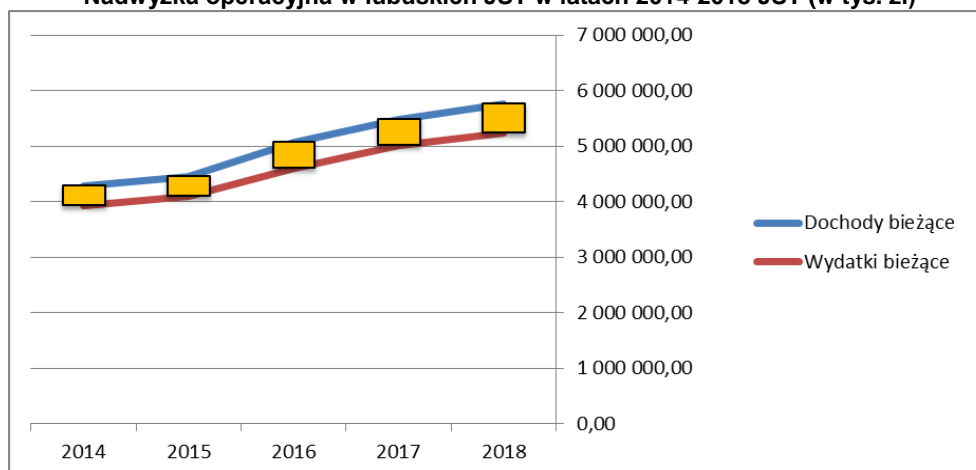
W skali całego kraju w 2018 r. zasadę wynikającą z art. 242 ufp polegającą na finansowaniu wydatków bieżących dochodami bieżącymi powiększonymi o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz o wolne środki zachowało 2 801 JST, z czego w 2 786 wykonane dochody bieżące przewyższyły poniesione wydatki bieżące, a w 15 wydatki bieżące przekraczające dochody bieżące zostały pokryte nadwyżką budżetową z lat ubiegłych lub/i wolnymi środkami. Biorąc pod uwagę ustawowe przesłanki,

które częściowo lub całościowo zwalniały JST z zachowania reguły wynikającej z art. 242 ufp tylko w trzech jednostkach relacja ta nie została zachowana (w tym w jednej JST z terenu województwa lubuskiego). W 2018 r. w skali całego kraju zrealizowane dochody bieżące wszystkich jednostek samorządu terytorialnego przekroczyły *per saldo* poniesione wydatki bieżące o 23 122 011 tys. zł, przy czym 2 786 jednostek (99,2%) osiągnęło dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi na łączną kwotę 23 212 194 tys. zł, pozostałe 22 JST (0,8%) zakończyło rok budżetowy deficytem operacyjnym na łączną kwotę 90 184 tys. zł.

W województwie lubuskim zrealizowane dochody bieżące wszystkich JST w roku 2018 *per saldo* były wyższe od wykonanych wydatków bieżących o kwotę 515 750 239 zł (w roku 2017r. wykonana *per saldo* nadwyżka operacyjna wyniosła 468 969 312 zł). Na 95 lubuskich JST 94 jednostki (98,9%) osiągnęły nadwyżkę operacyjną (w łącznej kwocie 517 862 444 zł), zaś 1 jednostka (1 powiat) zamknęła rok deficytem operacyjnym w kwocie -2 112 205 zł. Według planu po zmianach - w 2018 roku 90 JST planowało nadwyżkę operacyjną, zaś 5 JST – deficyt operacyjny, w tym:

- w 90 JST (94,7% ogółu lubuskich JST) planowano i osiągnięto nadwyżkę operacyjną (w tym w 86 JST na poziomie wyższym niż planowano);
- w 4 JST planowano deficyt operacyjny a osiągnięto nadwyżkę bieżącą;
- w 1 JST (1 powiat) planowano i wykonano deficyt operacyjny.

Nadwyżka operacyjna w lubuskich JST w latach 2014-2018 JST (w tys. zł)

Indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia lubuskich JST w wieloletnich prognozach finansowych

Do budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 2018 r. miały zastosowanie regulacje ograniczające poziom spłat zadłużenia oraz wydatków na jego obsługę – zawarte w art. 243 i kolejnych ufp. Mając na uwadze konstrukcję wskaźnika określonego w art. 243 ufp², dane finansowe za lata 2015-2017 miały podstawowy wpływ i przesądziły o poziomie dopuszczalnego limitu spłaty zadłużenia w odniesieniu do uchwał budżetowych na rok 2018. Jednocześnie należy także podkreślić,

² Zgodnie z art. 243 ufp organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,
 - 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji
- do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

że planowane na koniec września 2018 r. wielkości budżetowe oraz ich wykonanie w 2018 r. mają wpływ na poziom indywidualnego dla każdej JST limitu spłaty zobowiązań w kolejnych latach³.

Rozkład średnich określających maksymalny dopuszczalny poziom spłaty zadłużenia JST obliczonych zgodnie z art. 243 ust. 1 i 2 obowiązujących przy uchwalaniu budżetów na 2018 r oraz 2019 r. (średnie z uwzględnieniem planu III kw. roku N-1)

Wyszczególnienie	2017					2018				
	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwa samorządowe	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwa samorządowe
Polska, z tego	2 808	2 412	66	314	16	2 808	2 412	66	314	16
poniżej 0,0%	6	5	-	1	-	6	5	-	1	-
0,0% - 3,0%	46	29	1	16	-	46	29	1	16	-
3,0% - 6,0%	532	425	11	96	-	532	425	11	96	-
6,0% - 9,0%	1 021	862	30	128	1	1 021	862	30	128	1
9,0% - 12,0%	711	636	14	52	9	711	636	14	52	9
12,0% - 15,0%	320	293	7	16	4	320	293	7	16	4
powyżej 15%	172	162	3	5	2	172	162	3	5	2
Lubuskie, z tego	95	80	2	12	1	95	80	2	12	1
poniżej 0,0%	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
0,0% - 3,0%	2	2	-	-	-	4	3	-	1	-
3,0% - 6,0%	18	13	-	5	-	18	12	-	6	-
6,0% - 9,0%	44	36	1	6	1	40	34	1	5	-
9,0% - 12,0%	12	11	1	-	-	18	16	1	-	1
12,0% - 15,0%	11	11	-	-	-	9	9	-	-	-
powyżej 15%	7	7	-	-	-	6	6	-	-	-

Jak wynika z powyższej tabeli w województwie lubuskim w porównaniu z 2018 r. nieznacznie zmniejszyła się liczba JST, które w uchwałach budżetowych na 2019 r. mogły planować spłaty zadłużenia na poziomie większym niż 15,0% planowanych dochodów (o 1 JST). Zmniejszyła się również liczba JST, dla których maksymalny poziom spłaty zadłużenia wraz z jego obsługą planowany na 2019 r kształtował się w przedziale 12%-15% (o 2 JST). Jednocześnie zwiększyła się liczba JST (o 6 JST), których średnia określająca dopuszczalny poziom spłaty ukształtowała się pomiędzy 9,0% a 12,0%. W porównaniu do roku poprzedniego nie uległa zmianie liczba JST, w których indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia ukształtował się w przedziale pomiędzy 3,0% a 6,0%. W przypadku 4 JST planowany dopuszczalny poziom spłaty zadłużenia wraz z odsetkami nie przekroczył 3,0%.

Spełnienie relacji, o których mowa w art. 242-244 ufp a uchwalanie budżetu JST.

Niezachowanie relacji określonych w art. 242-244 ufp skutkuje brakiem możliwości uchwalenia budżetu przez organ stanowiący JST.

Na podstawie art. 240a ufp, w przypadku braku możliwości uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ufp oraz w razie zagrożenia realizacji zadań publicznych Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej wzywa do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu RIO w celu zaopiniowania. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić wieloletnią prognozę finansową oraz budżet jednostki, które nie zachowują relacji określonych w art. 242-244 w okresie realizacji programu postępowania naprawczego, który uzyskał pozytywną opinię regionalnej izby obrachunkowej. Jednakże niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego. Jednocześnie w art. 240b, wskazano, że w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244, budżet jednostki samorządu terytorialnego ustala regionalna izba obrachunkowa. Budżet ten może być ustalony bez zachowania relacji określonych w art. 242-244 ufp.

³ Należy podkreślić, że ustawowa konstrukcja maksymalnego dopuszczalnego limitu spłaty zobowiązań skutkuje tym, iż na dzień składania projektów wieloletnich prognoz finansowych na 2018 r. możliwe było rozpatrywanie wskaźnika obliczonego w oparciu o dane planowane na koniec III kwartału 2018 r., podczas gdy realizacja wpf na 2018 r., w tym w szczególności zaciąganie nowych zobowiązań spłacanych w latach kolejnych, powinna już uwzględniać faktyczne wykonanie 2018 r.

W roku 2018 Kolegium Izby, działając na podstawie art. 240a ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wezwało 1 JST (G. Lubsko) do opracowania programu postępowania naprawczego i przedłożenia go w celu zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej (w skali całego kraju regionalne izby obrachunkowe w 2018 r. skierowały do 4 JST wezwania do opracowania programów postępowania naprawczego).

Zasada zrównoważenia budżetu w części bieżącej a indywidualny wskaźnik zadłużenia.

Wpływ wykonania budżetu w roku poprzedzającym pierwszy rok prognozy na relację z art. 243 upf

Jedną z kluczowych regulacji, która w głównej mierze przesądza o spełnieniu przez JST reguły dotyczącej indywidualnych limitów spłaty zadłużenia, jest art. 242 upf stanowiący, iż planowane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, zaś na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Z uwagi na konstrukcję indywidualnego wskaźnika zadłużenia, finansowanie wydatków bieżących nadwyżką budżetową z lat ubiegłych oraz wolnymi środkami ma jednak niekorzystny wpływ na poziom relacji z art. 243 upf.

Stopień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi w lubuskich JST ogółem w 2018 r. wyniósł 109,8% (dla porównania: w 2017 r. – 109,3%). W porównaniu do lat wcześniejszych w 2018 r. odnotowano niższy udział (90,3%) dochodów bieżących w dochodach ogółem (2017 – 91,9%) i jednocześnie niższy udział (78,8%) wydatków bieżących w wydatkach ogółem (2017 – 84,5%), na co wpływ miał wyższy niż w roku poprzednim udział odpowiednio dochodów majątkowych i wydatków majątkowych w dochodach i wydatkach ogółem.

Analiza wskaźnikowa lubuskich JST ogółem w aspekcie relacji określonej w art. 243 upf i spłaty zadłużenia JST w 2017 r. i w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Wykonanie				
	2014	2015	2016	2017	2018
Db – Wb	359 929 290	342 919 853	475 297 348	468 969 312	515 750 239
(Db-Wb+Dsm) / D (bez wyłączeń)	9,4%	8,9%	10,6%	10,1%	9,8%
(R + O) / D (bez wyłączeń)	4,9%	5,4%	4,5%	3,8%	4,0%
Relacja kwoty długu do dochodów ogółem	35,6%	34,5%	29,3%	27,0%	29,0%
Stopień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi (Db : Wb)	109,2%	108,4%	110,3%	109,3%	109,8%
Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	89,3%	90,0%	93,6%	91,9%	90,3%
Udział dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	1,9%	1,9%	1,8%	2,2%	1,7%
Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem	81,8%	84,5%	88,6%	84,5%	78,8%
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących	45,8%	46,0%	42,3%	40,6%	41,6%
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	18,2%	15,5%	11,4%	15,5%	21,2%
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do kwoty długu	3,6%	3,0%	2,9%	2,8%	2,5%
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do rozchodów na spłatę długu	35,8%	23,4%	23,7%	24,2%	22,2%

Analiza wskaźnikowa lubuskich JST w aspekcie relacji określonej w art. 243 upf i spłaty zadłużenia – wg typów JST w roku 2017 i 2018

Wyszczególnienie	Wykonanie 2017				Wykonanie 2018			
	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woj. Samorządowe	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woj. Samorządowe
Db – Wb	271 926 235	108 187 434	44 891 277	43 964 367	308 129 442	111 372 221	48 409 607	47 838 969
(Db-Wb+Dsm) / D (bez wyłączeń)	10,9%	10,3%	6,4%	10,0%	10,7%	8,9%	6,6%	11,2%
(R + O) / D (bez wyłączeń)	4,0%	3,0%	3,6%	6,2%	4,2%	2,7%	4,4%	6,1%
Relacja kwoty długu do dochodów ogółem	23,9%	25,1%	36,3%	39,0%	26,3%	29,6%	32,9%	41,3%
Stopień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi (Db : Wb)	109,8%	108,7%	106,6%	113,9%	110,6%	108,3%	106,9%	115,6%
Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	93,9%	89,9%	93,0%	82,0%	92,6%	86,5%	92,4%	82,6%
Udział dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	2,5%	3,1%	0,6%	0,0%	1,8%	2,3%	0,6%	0,0%

Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem	85,9%	85,6%	87,6%	66,5%	80,8%	74,0%	86,7%	67,6%
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących	37,1%	41,5%	60,0%	25,9%	38,4%	41,9%	61,2%	25,5%
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	14,1%	14,4%	12,4%	33,5%	19,2%	26,0%	13,3%	32,4%
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do kwoty długu	2,8%	2,0%	3,2%	3,6%	2,4%	1,8%	3,4%	3,4%
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do rozchodów na spłatę długu	20,3%	20,8%	47,6%	29,1%	17,9%	23,6%	34,3%	30,4%

Mając na względzie zdolność JST do zaciągania nowych zobowiązań zwrotnych, analizie powinien podlegać ponadto nie tylko sam fakt spełnienia bądź niespełnienia relacji z art. 243 ufp, lecz także poziom jego spełnienia mierzony **różnicą między maksymalnym dopuszczalnym wskaźnikiem limitu spłat a prognozowanym wskaźnikiem spłat** (tj. różnica między prawą a lewą stroną wzoru). Bardzo niski poziom spełnienia relacji wskazuje na brak lub niewielkie możliwości zaciągania i spłaty nowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek lub emisji papierów wartościowych.

Zgodnie z danymi wykazanymi w Wieloletnich Prognozach Finansowych według stanu na koniec grudnia 2018 stopień spełnienia ww. relacji dla roku 2018, określający potencjalną zdolność do zaciągania nowych zobowiązań zwrotnych w lubuskich jednostkach samorządu, kształtował się w sposób następujących:

- relacja nie była spełniona	3 JST
- poziom spełnienia relacji do 0,50%	1 JST
- poziom spełnienia relacji od 0,50% do 1,00%	1 JST
- poziom spełnienia relacji od 1,00% do 3,00%	13 JST
- poziom spełnienia relacji od 3,00% do 5,00%	21 JST
- poziom spełnienia relacji od 5,00% do 10,00%	38 JST
- poziom spełnienia relacji powyżej 10,00%	18 JST

Według stanu na koniec 2018 roku, po uwzględnieniu wykonania roku n-1 (2017) relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, nie była zachowana w 3 JST (P. Gorzowski i P. Świebodziński - jednostki otrzymały i są w trakcie spłaty pożyczek z budżetu państwa - relacja w tych jednostkach musi być zachowana na koniec ostatniego roku spłaty pożyczki; G. Lubsko – jednostka w trakcie realizacji programu postępowania naprawczego na podstawie art. 240a ustawy o finansach publicznych).

Wykonanie budżetów przez lubuskie gminy w roku 2018

W 2018 r. dochody budżetowe ogółem lubuskich gmin, zaplanowane na poziomie 3 534 968 283 zł, zrealizowane zostały w 97,9%, tj. w kwocie 3 458 983 166 zł. Dochody majątkowe wykonane zostały w wysokości 256 711 866 zł (74,6% planu), zaś dochody bieżące w kwocie 3 202 271 300 zł (100,4% planu). W porównaniu do roku 2017 wykonane dochody lubuskich gmin zwiększyły się per saldo o 6,6% (w tym dochody bieżące zwiększyły się o 5,1%, a dochody majątkowe o 28,9%). Dynamika wykonania dochodów własnych, dochodów z tytułu dotacji celowych ogółem oraz z tytułu subwencji wyniosła odpowiednio: 107,3%, 106,1% oraz 105,5%. W porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyły się (o 22,3%) dochody z tytułu sprzedaży majątku, które wykonano w 84,1%, tj. w kwocie 63 490 684 zł. Jednocześnie znacznemu zwiększeniu uległy dochody majątkowe z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne – wzrost o 68,7%.

Lubuskie gminy ogółem zaplanowały w swoich budżetach wydatki w kwocie 3 864 539 447 zł, które zrealizowane zostały w 92,7% i wyniosły 3 581 663 808 zł. Wydatki majątkowe (w kwocie 687 521 951 zł) wykonane zostały w stopniu niższym (82,4% planu) niż wydatki bieżące (wykonane w wysokości 2 894 141 858 zł, co stanowiło 95,5% planu). W stosunku do roku 2017 wydatki ogółem lubuskich gmin zwiększyły się o 10,8%, na co złożyły się wzrost wydatków majątkowych o 50,4% i jednoczesny wzrost wydatków bieżących o 4,3%.

Lubuskie gminy zaplanowały w 2018 r. deficyt budżetowy w łącznej wysokości 329 571 164 zł, natomiast wykonały deficyt w kwocie niższej, tj. 122 680 643 zł. Jednocześnie planowana w kwocie 161 146 379 zł nadwyżka operacyjna, wykonana została w znacznie wyższym stopniu (w kwocie 308 129 442 zł), stanowiąc 191,2% wielkości planowanej i w porównaniu do roku 2017 była wyższa o 13,3%.

Planowane przychody wykonano w 104,4%, tj. w kwocie 489 569 331 zł, w tym przychody z tytułu zaciągnięcia długu zwrotnego zrealizowano w 83,7% (255 862 348 zł), zaś realizacja pozostałych przychodów, w tym głównie z tytułu wolnych środków i nadwyżki z lat ubiegłych wyniosła 144,9% (229 265 621 zł). W porównaniu do roku poprzedniego wykonane przychody budżetowe lubuskich gmin zwiększyły się o 48,3%, w tym przychody zwrotne o 113,6%. Jednocześnie, w stosunku do roku 2017 zwiększeniu uległy również rozchody lubuskich gmin (wzrost o 10,3%), które wykonano w kwocie 125 282 762 zł (co stanowiło 90,0% planu).

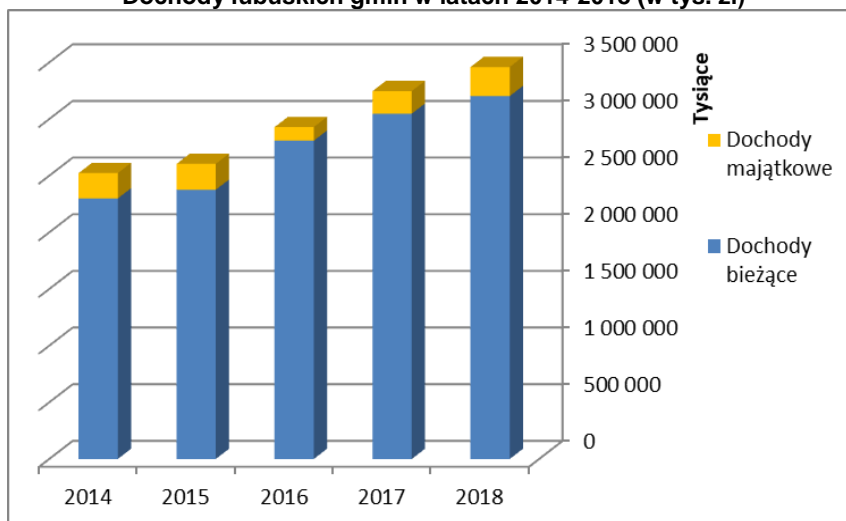
Na koniec roku 2018 zobowiązania ogółem lubuskich gmin wyniosły 910 850 650 zł (w porównaniu do roku 2017 zobowiązania lubuskich gmin zwiększyły się o 17,2%). Zwiększeniu uległa także relacja zobowiązań do wykonanych dochodów. W lubuskich gminach *per saldo* wyniosła ona 26,3% (w roku 2017 - 23,9%, 2016 – 26,2%, 2015 – 32,0%, 2014 – 34,8%). W porównaniu do roku poprzedniego znacząco zwiększyła się (o 225,4%) kwota zobowiązań wymagalnych lubuskich gmin, które na koniec roku 2018 wyniosły 2 919 122 zł (w roku 2017 - 897 123 zł; 2016 – 1 490 964 zł). Zobowiązania wymagalne wystąpiły w 16 gminach (tj. 20,0% ogółu lubuskich gmin), w tym 86,6% łącznej kwoty zobowiązań wymagalnych dotyczyło 1 gminy.

Wykonanie budżetów przez lubuskie gminy w 2018 r. (w zł)

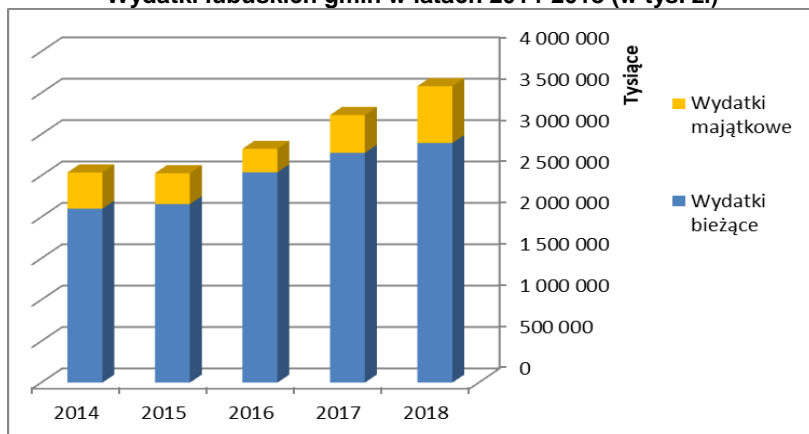
Wyszczególnienie (powiaty)	2018			
	Plan po zmianach	Wykonanie	Dynamika (%) (2017=100)	Wykonanie (%)
Dochody ogółem	3 534 968 283	3 458 983 166	106,6%	97,9%
Dochody własne	1 613 093 251	1 619 904 206	107,3%	100,4%
Dotacje celowe ogółem	1 200 295 344	1 117 457 292	106,1%	93,1%
Subwencje ogółem	721 579 689	721 621 668	105,5%	100,0%
Dochody bieżące	3 190 814 845	3 202 271 300	105,1%	100,4%
Dochody własne bieżące	1 487 845 158	1 518 537 990	108,3%	102,1%
Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące ogółem	981 389 998	962 111 643	100,1%	98,0%
Dochody majątkowe	344 153 439	256 711 866	128,9%	74,6%
Dochody ze sprzedaży majątku	75 503 852	63 490 684	77,7%	84,1%
Dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne ogółem	218 905 346	155 345 650	168,7%	71,0%
Wydatki ogółem	3 864 539 447	3 581 663 808	110,8%	92,7%
Wydatki bieżące	3 029 668 466	2 894 141 858	104,3%	95,5%
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	1 917 365 953	1 814 092 470	107,3%	94,6%
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 141 938 850	1 109 983 763	107,9%	97,2%
Wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek budżetowych	775 427 104	704 108 706	106,3%	90,8%

Dotacje na zadania bieżące	177 590 208	173 925 541	106,7%	97,9%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	878 735 083	861 467 524	98,1%	98,0%
Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	27 994 341	21 951 591	102,7%	78,4%
Poręczenia i gwarancje	1 271 819	0	x	x
Wydatki na obsługę długu	26 711 061	22 704 733	102,5%	85,0%
Wydatki majątkowe	834 870 981	687 521 951	150,4%	82,4%
inwestycje i zakupy inwestycyjne	819 176 820	673 871 743	149,8%	82,3%
wydatki inwestycyjne na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	379 404 081	294 240 232	232,4%	77,6%
Przychody ogółem	468 788 038	489 569 331	148,3%	104,4%
Kredyty, pożyczki i papiery wartościowe	305 707 052	255 862 348	213,6%	83,7%
Nadwyżka, inne przychody (w tym wolne środki)	158 171 517	229 265 621	109,8%	144,9%
Rozchody	139 193 755	125 282 762	110,3%	90,0%
Splata długu – rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykupu papierów wartościowych	136 032 360	124 049 812	115,0%	91,2%
Zobowiązania ogółem	x	910 850 650	117,2%	x
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji		907 931 528	116,9%	x
Zobowiązania wymagalne		2 919 122	325,4%	x
Dochody na zadania z udziałem środków UE ogółem	225 710 128	154 002 668	202,8%	68,2%
Dochody bieżące	24 583 905	21 238 956	119,3%	86,4%
Dochody majątkowe	201 126 223	132 763 712	228,4%	66,0%
Wydatki na zadania z udziałem środków UE ogółem	407 398 422	316 191 823	213,6%	77,6%
Wydatki bieżące	27 994 341	21 951 591	102,7%	78,4%
Wydatki inwestycyjne	379 404 081	294 240 232	232,4%	77,6%
Rozliczenie budżetu				
Wynik budżetu (Dochody – Wydatki)	-329 571 164	-122 680 643		
Przychody - Rozchody	329 594 283	364 286 569		
([D + P] - [W + R])	23 119	241 605 927		
Zmiana kwoty długu (nominalnie)	133 530 421	133 530 421		
Db - Wb	161 146 379	308 129 442		
Wskaźniki				
Relacja kwoty długu do dochodów ogółem		26,33%		
Stopień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi (Db : Wb)		110,65%		
Udział dochodów bieżących (Db) w dochodach ogółem (D)		92,6%		
Udział dochodów ze sprzedaży majątku (Dsm) w dochodach ogółem (D)		1,8%		
Udział wydatków bieżących (Wb) w wydatkach ogółem		80,8%		
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących		38,4%		
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem		19,2%		
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do kwoty długu		2,4%		
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do rozchodów na spłatę długu		17,9%		

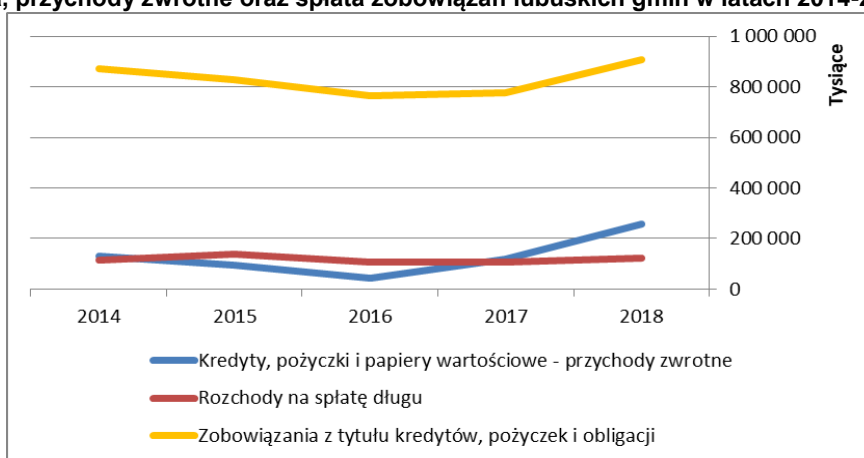
Dochody lubuskich gmin w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Wydatki lubuskich gmin w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Zobowiązania, przychody zwrotne oraz spłata zobowiązań lubuskich gmin w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Dochody gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	w tym:								
		Dochody bieżące	w tym:					Dochody majątkowe	w tym:	
			dochody własne	w tym:		subwencja ogólna	dotacje celowe		dochody ze sprzedaży majątku	dotacje celowe
				udziały w podatku dochodowym	wplywy z podatków i opłat					
POLSKA	4 702	4 326	1 924	845	892	1 098	1 303	376	68	266
Dolnośląskie	4 905	4 393	2 407	992	1 190	882	1 104	512	102	369
Kujawsko-pomorskie	4 722	4 428	1 792	735	862	1 182	1 453	294	45	176
Lubelskie	4 469	4 022	1 361	589	632	1 287	1 374	446	28	366
Lubuskie	4 605	4 263	2 022	798	1 018	961	1 281	342	85	207
Łódzkie	4 644	4 308	2 072	863	994	1 016	1 219	336	51	223
Małopolskie	4 552	4 257	1 672	807	687	1 228	1 356	295	49	216
Mazowieckie	4 984	4 627	2 184	1 109	891	1 136	1 308	356	51	268
Opolskie	4 211	3 872	1 872	772	932	964	1 036	339	108	215
Podkarpackie	4 653	4 142	1 472	636	653	1 274	1 397	510	67	382
Podlaskie	4 565	4 152	1 591	623	806	1 196	1 364	413	46	331
Pomorskie	5 229	4 730	1 961	820	960	1 205	1 564	499	150	319
Śląskie	4 479	4 160	2 180	1 028	952	927	1 053	318	63	218
Świętokrzyskie	4 341	3 973	1 512	653	707	1 140	1 322	368	24	329
Warmińsko-mazurskie	4 725	4 303	1 651	670	804	1 147	1 505	422	89	261
Wielkopolskie	4 694	4 415	2 075	948	954	1 028	1 313	278	55	188
Zachodniopomorskie	4 924	4 540	2 333	792	1 303	943	1 263	384	116	225

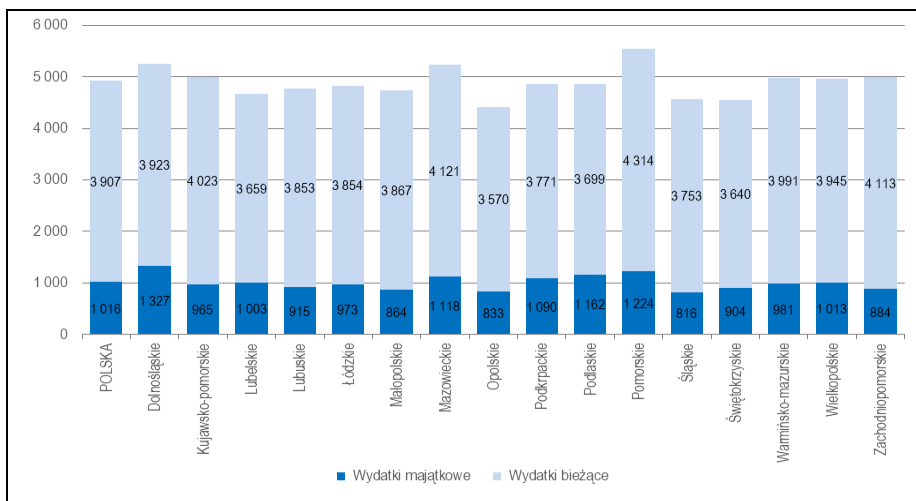
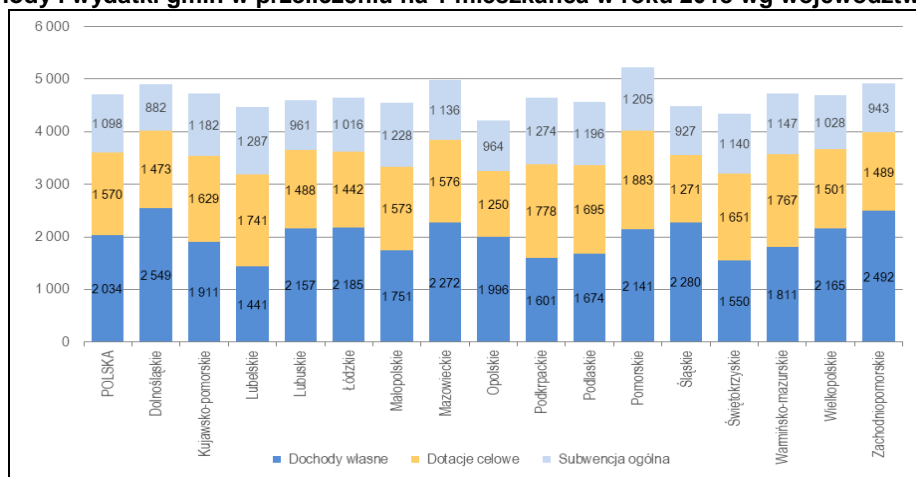
Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

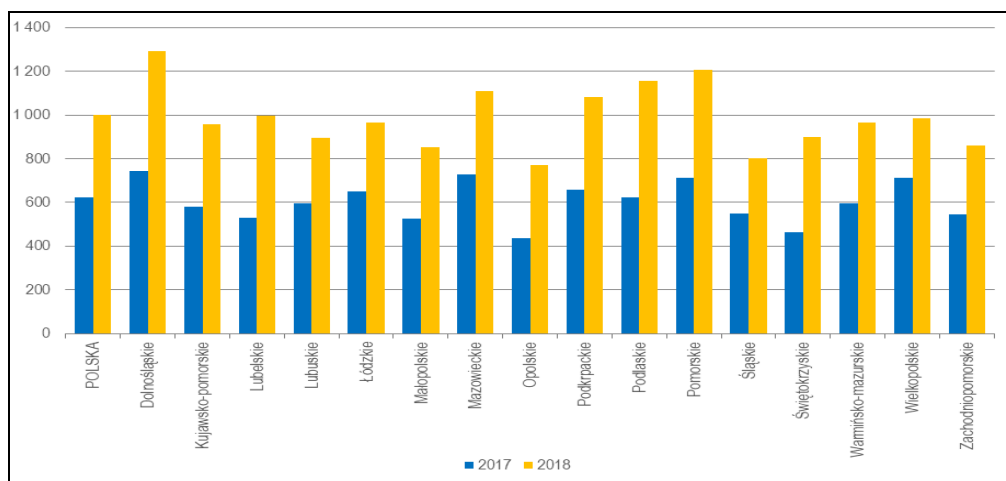
Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	w tym:					Wydatki majątkowe	w tym	
		Wydatki bieżące	w tym			obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje			inwestycyjne
			wynagrodzenia i pochodne	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje				
POLSKA	4 923	3 907	1 481	1 163	276	27	1 016	1 000	
Dolnośląskie	5 249	3 923	1 437	975	337	40	1 327	1 292	
Kujawsko-pomorskie	4 988	4 023	1 496	1 300	221	27	965	958	
Lubelskie	4 662	3 659	1 447	1 200	216	23	1 003	996	
Lubuskie	4 768	3 853	1 478	1 147	232	30	915	897	
Łódzkie	4 826	3 854	1 509	1 099	219	20	973	966	
Małopolskie	4 732	3 867	1 451	1 204	279	31	864	853	
Mazowieckie	5 239	4 121	1 587	1 188	317	26	1 118	1 108	
Opolskie	4 403	3 570	1 475	900	243	23	833	770	
Podkarpackie	4 861	3 771	1 469	1 243	253	23	1 090	1 084	
Podlaskie	4 860	3 699	1 433	1 194	192	19	1 162	1 154	
Pomorskie	5 538	4 314	1 505	1 399	329	31	1 224	1 205	
Śląskie	4 570	3 753	1 534	952	265	22	816	803	
Świętokrzyskie	4 544	3 640	1 401	1 165	233	32	904	898	
Warmińsko-mazurskie	4 972	3 991	1 407	1 341	269	32	981	966	
Wielkopolskie	4 958	3 945	1 435	1 189	323	25	1 013	986	
Zachodniopomorskie	4 997	4 113	1 498	1 097	305	34	884	860	

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Dochody i wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wydatki inwestycyjne gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2017 i 2018 (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wykonanie budżetów przez lubuskie miasta na prawach powiatu w roku 2018

W 2018 r. dochody budżetowe ogółem lubuskich miast na prawach powiatu (M. Gorzów Wlkp., M. Zielona Góra) zaplanowane łącznie na poziomie 1 810 151 639 zł zrealizowane zostały w 92,8%, tj. w kwocie 1 679 680 049 zł. Dochody majątkowe wykonane zostały w wysokości 226 228 224 zł (59,1% planu), zaś dochody bieżące w kwocie 1 453 451 826 zł (101,8% planu). W porównaniu do roku 2017 wykonane dochody ogółem lubuskich miast na prawach powiatu zwiększyły się o 11,3% (w tym dochody bieżące o 7,1%, a dochody majątkowe o 48,8%). Dynamika wykonania dochodów własnych, dochodów z tytułu dotacji celowych ogółem oraz z tytułu subwencji wyniosła odpowiednio: 108,8%, 122,8% oraz 103,9%. W porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyły się (o 17,9%) dochody z tytułu sprzedaży majątku, które wykonano w 121,6%, tj. w kwocie 38 814 362 zł. Jednocześnie znacznemu zwiększeniu uległy dochody majątkowe z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne – wzrost o 87,8%.

Lubuskie miasta na prawach powiatu łącznie zaplanowały w swoich budżetach wydatki w kwocie 2 066 168 238 zł, które zrealizowane zostały w 87,8% i wyniosły 1 813 334 043 zł. Wydatki majątkowe (w kwocie 471 254 439 zł) wykonane zostały w stopniu niższym (68,8% planu) niż wydatki bieżące (wykonane w wysokości 1 342 079 604 zł, co stanowiło 97,1% planu). W stosunku do roku 2017 wydatki miast na prawach powiatu wzrosły o 24,2%, w tym wydatki bieżące o 7,4%, a wydatki majątkowe o 123,8%.

Lubuskie powiaty grodzkie planowały łącznie w 2018 r. deficyt budżetowy w wysokości 256 016 599 zł, natomiast zamknęły rok deficytem w kwocie niższej od planowanej, tj. 133 653 994 zł. Planowana *per saldo* w kwocie 45 716 347 zł nadwyżka operacyjna, wykonana została w znacznie wyższym stopniu (w kwocie 111 372 221 zł), stanowiąc 172,0% planu. W porównaniu do roku 2017 wykonana nadwyżka operacyjna była wyższa o 2,9%.

Wykonanie przychodów wyniosło 102,5% (wykonano przychody ogółem w kwocie 300 469 111 zł), w tym przychody z tytułu zaciągnięcia długu zwrotnego zrealizowano w wysokości 154 837 192 zł (97,1% planu). Przychody z tytułu wolnych środków i nadwyżki z lat ubiegłych wyniosły 145 631 919 zł. W porównaniu do roku poprzedniego przychody budżetowe lubuskich miast na prawach powiatu zwiększyły się o 125,4% (w tym przychody z tytułu kredytów i pożyczek zwiększyły się o 223,3%). Wzrosły także (o 70,5%) przychody z tytułu wolnych środków i nadwyżki z lat ubiegłych. W stosunku do roku 2017 rozchody zmniejszyły się o 0,5% (wykonane zostały w kwocie 37 080 692 - co stanowiło 100,0% planu).

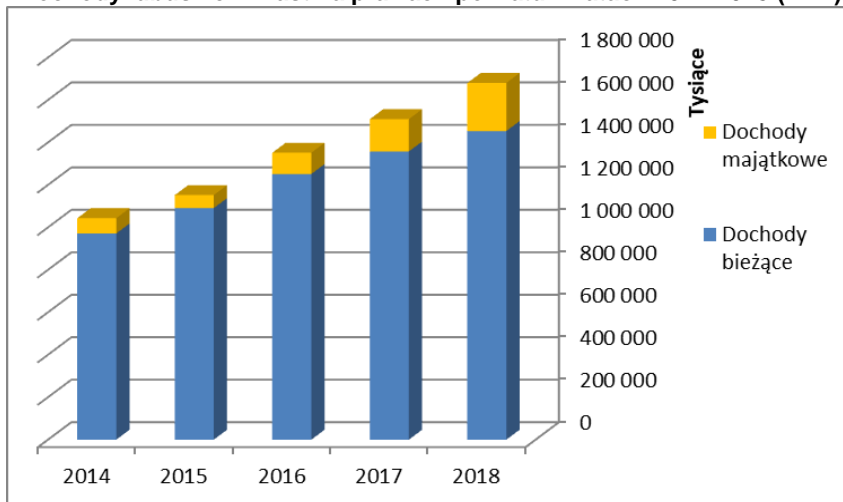
Na koniec roku 2018 zobowiązania ogółem miast na prawach powiatu w województwie lubuskim wyniosły 769 964 723 zł i w porównaniu do roku 2017 zwiększyły się o 31,1%. Zwiększyła się również relacja zobowiązań do wykonanych dochodów, która na koniec roku 2018 wyniosła 29,6% (w roku 2017 – 25,1%, 2016 – 27,3%, 2015 – 35,4%).

Wykonanie budżetów przez lubuskie miasta na prawach powiatu w 2018 r. (w zł)

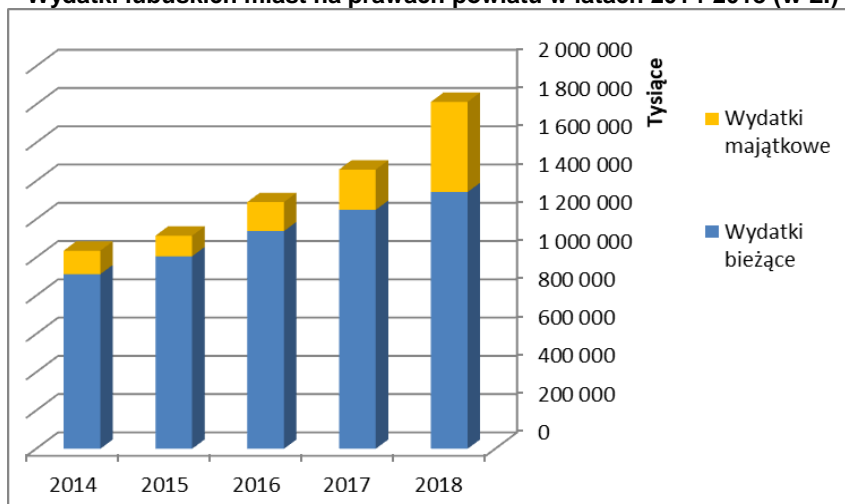
Wyszczególnienie (powiaty)	2018			
	Plan po zmianach	Wykonanie	Dynamika (%) (2017=100)	Wykonanie (%)
Dochody ogółem	1 810 151 639	1 679 680 049	111,3%	92,8%
Dochody własne	826 668 785	868 018 167	108,8%	105,0%
Dotacje celowe ogółem	641 071 034	469 199 844	122,8%	73,2%
Subwencje ogółem	342 411 820	342 462 039	103,9%	100,0%
Dochody bieżące	1 427 320 044	1 453 451 826	107,1%	101,8%
Dochody własne bieżące	753 092 653	787 573 402	109,3%	104,6%
Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące	336 864 871	328 465 684	106,9%	97,5%
Dochody majątkowe	382 831 595	226 228 224	148,8%	59,1%
Dochody ze sprzedaży majątku	31 913 106	38 814 362	82,1%	121,6%
Dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne ogółem	304 206 163	140 734 159	187,8%	46,3%
Wydatki ogółem	2 066 168 238	1 813 334 043	124,2%	87,8%
Wydatki bieżące	1 381 603 697	1 342 079 604	107,4%	97,1%
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	889 645 952	871 280 151	108,2%	97,9%
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	564 332 883	562 516 441	108,4%	99,7%
Wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek budżetowych	325 313 068	308 763 709	107,9%	94,9%
Dotacje na zadania bieżące	185 289 687	183 865 937	107,8%	99,2%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	251 102 809	249 845 699	102,8%	99,5%
Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	44 970 601	28 347 369	125,7%	63,0%
Poręczenia i gwarancje	1 762 870	0		0,0%
Wydatki na obsługę długu	8 831 778	8 740 449	112,9%	99,0%
Wydatki majątkowe	684 564 541	471 254 439	223,8%	68,8%
inwestycje i zakupy inwestycyjne	682 049 541	469 934 439	225,1%	68,9%
wydatki inwestycyjne na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	453 776 003	290 824 283	552,8%	64,1%
Przychody ogółem	293 097 292	300 469 111	225,4%	102,5%
Kredyty, pożyczki i papiery wartościowe	159 534 712	154 837 192	323,3%	97,1%
Nadwyżka, inne przychody (w tym wolne środki)	133 562 580	145 631 919	170,5%	109,0%
Rozchody	37 080 693	37 080 692	99,5%	100,0%
Splata długu – rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykupu papierów wartościowych	37 080 693	37 080 692	99,5%	100,0%
Zobowiązania ogółem	x	496 964 723	131,1%	x
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	x	496 964 723	131,1%	x
Zobowiązania wymagalne	x	0	x	x
Dochody na zadania z udziałem środków UE ogółem	322 867 163	153 135 974	181,0%	47,4%
Dochody bieżące	39 625 151	31 847 111	150,9%	80,4%
Dochody majątkowe	283 242 012	121 288 863	191,0%	42,8%
Wydatki na zadania z udziałem środków UE ogółem	498 746 604	319 171 652	424,7%	64,0%
Wydatki bieżące	44 970 601	28 347 369	125,7%	63,0%
Wydatki inwestycyjne	453 776 003	290 824 283	552,8%	64,1%
Rozliczenie budżetu				
Wynik budżetu (Dochody – Wydatki)	-256 016 599	-133 653 994		
Przychody - Rozchody	256 016 599	263 388 419		
([D + P] - [W + R])	0	129 734 425		
Zmiana kwoty długu (nominalnie)	117 756 499	117 756 499		
Db - Wb	45 716 347	111 372 221		
Wskaźniki				
Relacja kwoty długu do dochodów ogółem		29,59%		
Stopień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi (Db : Wb)		108,30%		
Udział dochodów bieżących (Db) w dochodach ogółem (D)		86,5%		
Udział dochodów ze sprzedaży majątku (Dsm) w dochodach ogółem (D)		2,3%		
Udział wydatków bieżących (Wb) w wydatkach ogółem		74,0%		
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących		41,9%		

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	26,0%
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do kwoty długu	1,8%
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do rozchodów na spłatę długu	23,6%

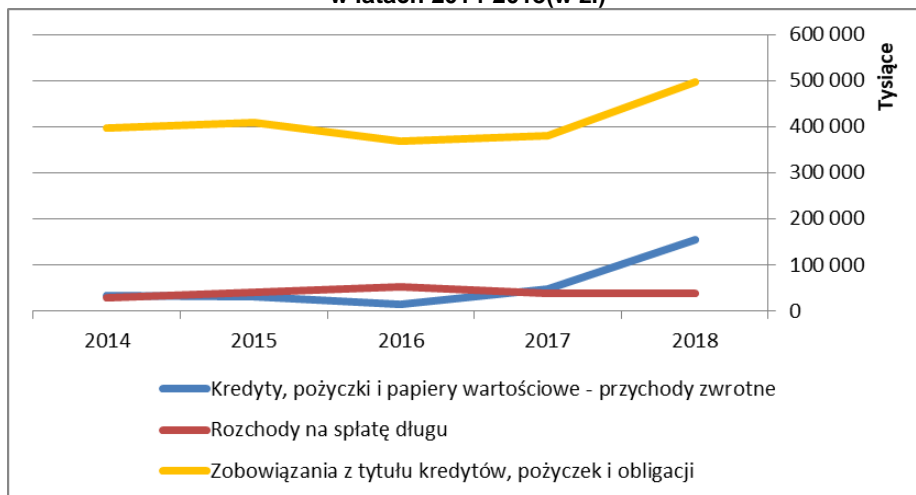
Dochody lubuskich miast na prawach powiatu w latach 2014-2018 (w zł)

Wydatki lubuskich miast na prawach powiatu w latach 2014-2018 (w zł)

Zobowiązania, przychody zwrotne oraz spłata zobowiązań lubuskich powiatów w latach 2014-2018(w zł)

Dochody miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	w tym:								
		Dochody bieżące	w tym:					Dochody majątkowe	w tym:	
			dochody własne	w tym:		subwencja ogólna	dotacje celowe		dochody ze sprzedaży majątku	dotacje celowe
				udziały w podatku dochodowym	wpływy z podatków i opłat					
POLSKA	6 330	5 839	3 483	1 700	1 231	1 230	1 126	491	147	310
Dolnośląskie	6 517	6 037	4 041	1 956	1 368	1 034	963	480	258	205
Kujawsko-pomorskie	5 964	5 499	3 058	1 414	1 120	1 274	1 167	465	140	273
Lubelskie	6 305	5 657	2 874	1 411	991	1 502	1 281	648	69	571
Lubuskie	6 355	5 499	2 980	1 628	1 029	1 277	1 243	856	147	532
Łódzkie	5 900	5 589	3 508	1 682	1 295	1 004	1 076	311	146	142
Małopolskie	6 878	6 542	4 187	2 091	1 381	1 264	1 092	336	113	179
Mazowieckie	6 780	6 206	3 228	1 536	1 330	1 604	1 373	574	57	467
Opolskie	7 699	6 757	4 255	1 842	1 598	1 386	1 115	942	126	802
Podkarpackie	6 715	5 951	2 913	1 410	1 062	1 734	1 303	764	74	652
Podlaskie	6 736	5 705	2 984	1 354	967	1 465	1 257	1 030	153	854
Pomorskie	6 874	6 239	4 066	1 995	1 430	1 082	1 092	635	396	191
Śląskie	5 819	5 411	3 183	1 587	1 180	1 139	1 089	408	117	271
Świętokrzyskie	6 495	6 019	3 294	1 542	1 008	1 411	1 314	476	61	368
Warmińsko-mazurskie	6 258	5 572	3 004	1 523	1 042	1 336	1 233	686	196	476
Wielkopolskie	6 698	6 379	4 015	2 102	1 246	1 258	1 106	319	69	206
Zachodniopomorskie	5 935	5 640	3 522	1 520	1 345	1 125	993	295	96	160

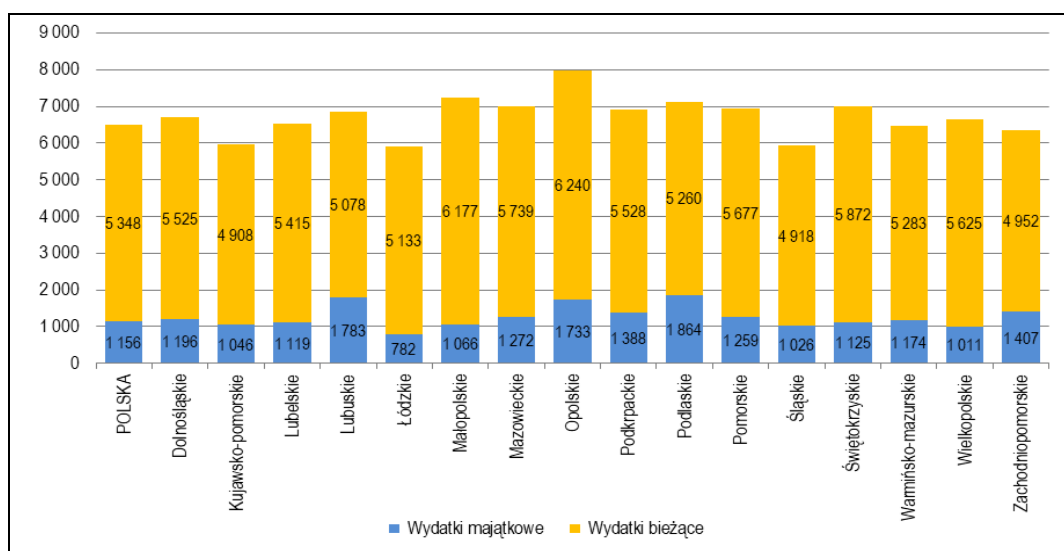
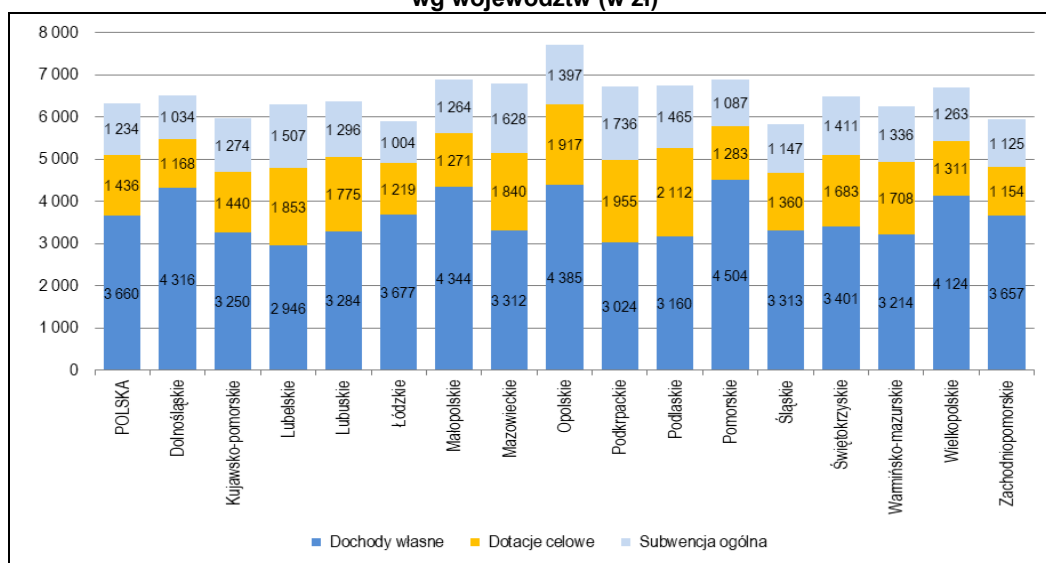
Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wydatki miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

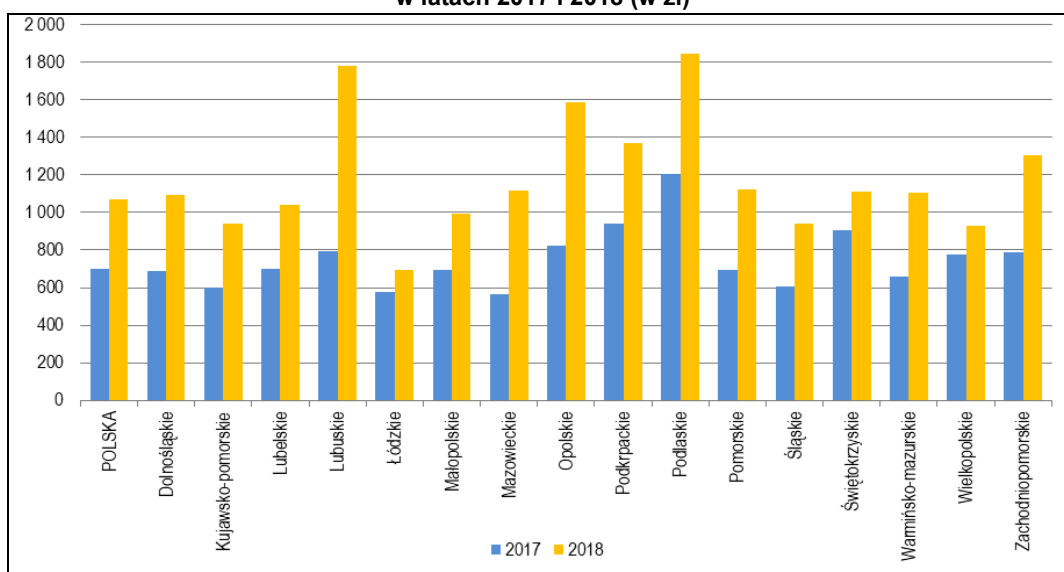
Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	w tym:						
		Wydatki bieżące	w tym				Wydatki majątkowe	w tym
			wynagrodzenia i pochodne	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje	obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje		
POLSKA	6 505	5 348	2 097	888	596	60	1 156	1 069
Dolnośląskie	6 721	5 525	1 946	752	671	80	1 196	1 092
Kujawsko-pomorskie	5 955	4 908	1 894	938	511	73	1 046	939
Lubelskie	6 534	5 415	2 287	974	678	77	1 119	1 041
Lubuskie	6 861	5 078	2 128	945	696	33	1 783	1 778
Łódzkie	5 915	5 133	1 942	854	493	83	782	692
Małopolskie	7 242	6 177	2 233	810	803	79	1 066	991
Mazowieckie	7 010	5 739	2 623	1 125	521	82	1 272	1 117
Opolskie	7 973	6 240	2 680	731	689	45	1 733	1 586
Podkarpackie	6 916	5 528	2 490	969	590	78	1 388	1 368
Podlaskie	7 124	5 260	2 240	1 032	607	46	1 864	1 843
Pomorskie	6 935	5 677	2 036	813	638	48	1 259	1 123
Śląskie	5 944	4 918	1 991	896	472	38	1 026	938
Świętokrzyskie	6 997	5 872	2 396	1 095	581	101	1 125	1 112
Warmińsko-mazurskie	6 457	5 283	2 065	943	735	62	1 174	1 107
Wielkopolskie	6 636	5 625	2 130	873	739	46	1 011	930
Zachodniopomorskie	6 359	4 952	1 942	791	516	54	1 407	1 307

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Dochody i wydatki miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Wydatki inwestycyjne miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2017 i 2018 (w zł)

Wykonanie budżetów przez lubuskie powiaty w roku 2018

W 2018 r. dochody budżetowe ogółem lubuskich powiatów zaplanowane na poziomie 841 039 892 zł zrealizowane zostały w 96,6%, tj. w kwocie 812 255 004 zł. Dochody majątkowe wykonane zostały w wysokości 61 667 482 zł (73,9% planu), zaś dochody bieżące w kwocie 750 587 522 zł (99,1% planu). W porównaniu do roku 2017 wykonane dochody ogółem lubuskich powiatów były wyższe o 4,4 % (w tym dochody majątkowe wzrosły o 12,5%, zaś dochody bieżące o 3,8%). Dynamika wykonania dochodów własnych, dochodów z tytułu dotacji celowych ogółem oraz z tytułu subwencji wyniosła odpowiednio: 109,5%, 102,7% oraz 100,8%. W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się (o 7,3%) dochody z tytułu sprzedaży majątku, które wykonano w 43,6%, tj. w kwocie 4 964 918 zł. Jednocześnie zwiększeniu uległy także dochody majątkowe z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne – wzrost o 19,4%.

Lubuskie powiaty ogółem zaplanowały w swoich budżetach wydatki w kwocie 876 719 280 zł, które zrealizowane zostały w 92,4% i wyniosły 809 878 253 zł. Wydatki majątkowe w kwocie 107 700 338 zł, wykonane zostały w stopniu niższym (81,2% planu) niż wydatki bieżące, które wykonane zostały w wysokości 702 177 915 zł, co stanowiło 94,4% planu. W stosunku do roku 2017 wydatki lubuskich powiatów wzrosły o 4,6%. Odnotowano zarówno wzrost wydatków majątkowych (o 12,4%), jak i wydatków bieżących (o 3,5%).

Lubuskie powiaty planowały w 2018 r. deficyt budżetowy w łącznej wysokości 35 679 387 zł, natomiast *per saldo* wykonana została nadwyżka budżetu w wysokości 2 376 751 zł. Jednocześnie w powiatach ogółem zaplanowano nadwyżkę operacyjną w wysokości 13 449 196 zł, zaś wykonano nadwyżkę operacyjną w wysokości 48 409 607 zł (o 259,9% wyższa od wartości planowanej).

Planowane przychody wykonano w 116,7% (tj. w kwocie 72 519 137 zł), w tym przychody z tytułu zaciągnięcia długu zwrotnego zrealizowano w 92,7% (tj. 15 069 230 zł), zaś realizacja przychodów z tytułu wolnych środków i nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych wyniosła 125,3% (57 449 907 zł). W porównaniu do roku poprzedniego przychody budżetowe lubuskich powiatów pozostały na zbliżonym poziomie (spadek o 0,9%). W stosunku do roku 2017 istotnie zwiększyły się natomiast rozchody lubuskich powiatów (wzrost o 40,9%), które wykonano w kwocie 26 442 651 zł (100,0 % planu).

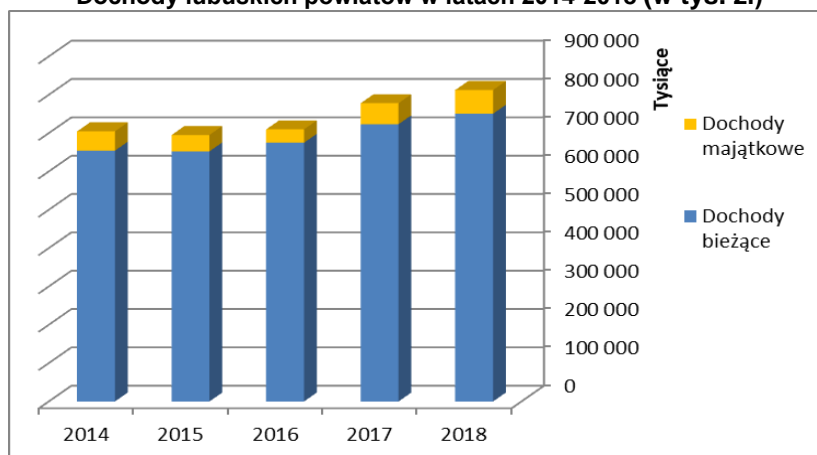
Na koniec roku 2018 zobowiązania ogółem lubuskich powiatów kształtowały się na poziomie niższym niż w roku poprzednim i wyniosły 267 624 063 zł (w roku 2017 – 282 489 408 zł). Zmniejszyła się również relacja zobowiązań do wykonanych dochodów. W lubuskich powiatach *per saldo* wyniosła ona 32,9% (w roku 2017 – 36,3%, 2016 – 39,8%, 2015 – 42,5%, 2014 – 37,1%, 2013 – 38,1%). W porównaniu do roku poprzedniego znacząco zmniejszyła się (o 54,8%) kwota zobowiązań wymagalnych lubuskich powiatów, które na koniec roku 2018 wyniosły 1 765 424 zł (w 2017 roku - 3 903 529 2016 zł; 2016 - 3 610 106 zł).

Wykonanie budżetów przez lubuskie powiaty w 2018 r. (w zł)

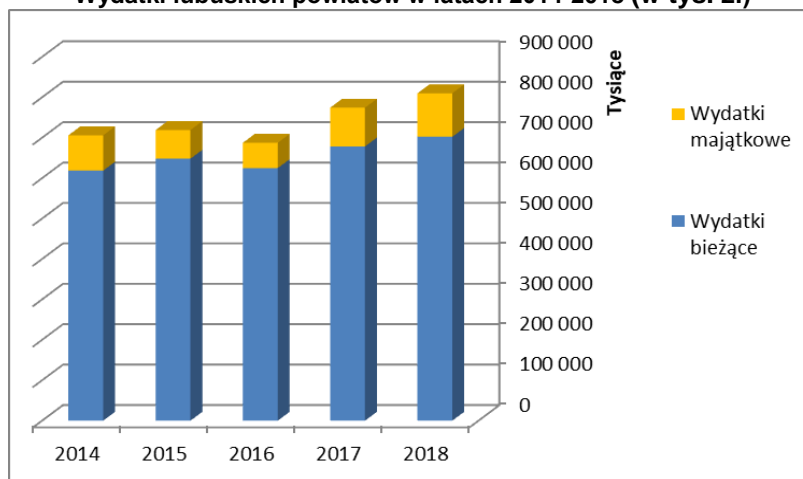
Wyszczególnienie (powiaty)	2018			
	Plan po zmianach	Wykonanie	Dynamika (%) (2017=100)	Wykonanie (%)
Dochody ogółem	841 039 892	812 255 004	104,4%	96,6%
Dochody własne	300 925 464	295 834 613	109,5%	98,3%
Dotacje celowe ogółem	254 236 966	230 332 431	102,7%	90,6%
Subwencje ogółem	285 877 462	286 087 961	100,8%	100,1%
Dochody bieżące	757 544 315	750 587 522	103,8%	99,1%
Dochody własne bieżące	285 405 905	286 819 112	110,0%	100,5%
Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące ogółem	186 415 947	177 680 449	98,6%	95,3%
Dochody majątkowe	83 495 578	61 667 482	112,5%	73,9%
Dochody ze sprzedaży majątku	11 386 421	4 964 918	107,3%	43,6%
Dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne ogółem	67 821 019	52 651 981	119,4%	77,6%
Wydatki ogółem	876 719 280	809 878 253	104,6%	92,4%
Wydatki bieżące	744 095 119	702 177 915	103,5%	94,4%
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	612 739 759	593 604 412	105,6%	96,9%
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	434 948 721	429 676 802	105,5%	98,8%
Wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek budżetowych	177 791 038	163 927 610	105,7%	92,2%

Dotacje na zadania bieżące	33 589 865	30 436 150	98,6%	90,6%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	38 307 152	36 521 471	103,0%	95,3%
Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	49 620 604	32 536 150	79,6%	65,6%
Poręczenia i gwarancje	147 856	0		0,0%
Wydatki na obsługę długu	9 689 884	9 079 732	101,7%	93,7%
Wydatki majątkowe	132 624 161	107 700 338	112,4%	81,2%
inwestycje i zakupy inwestycyjne	128 583 961	103 665 138	113,1%	80,6%
wydatki inwestycyjne na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	45 138 950	34 682 738	104,6%	76,8%
Przychody ogółem	62 122 039	72 519 137	99,1%	116,7%
Kredyty, pożyczki i papiery wartościowe	16 261 949	15 069 230	68,3%	92,7%
Nadwyżka, inne przychody (w tym wolne środki)	45 860 090	57 449 907	112,5%	125,3%
Rozchody	26 442 652	26 442 651	140,9%	100,0%
Splata długu – rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykupu papierów wartościowych	26 442 652	26 442 651	140,9%	100,0%
Zobowiązania ogółem	267 624 063	267 624 063	94,7%	100,0%
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	265 858 639	265 858 639	95,4%	100,0%
Zobowiązania wymagalne	1 765 424	1 765 424	45,2%	100,0%
Dochody na zadania z udziałem środków UE ogółem	72 138 648	56 722 285	88,5%	78,6%
Dochody bieżące	40 149 644	33 773 869	72,0%	84,1%
Dochody majątkowe	31 989 005	22 948 417	133,2%	71,7%
Wydatki na zadania z udziałem środków UE ogółem	94 759 554	67 218 888	90,8%	70,9%
Wydatki bieżące	49 620 604	32 536 150	79,6%	65,6%
Wydatki inwestycyjne	45 138 950	34 682 738	104,6%	76,8%
Rozliczenie budżetu				
Wynik budżetu (Dochody – Wydatki)	-35 679 387	2 376 751		
Przychody - Rozchody	35 679 387	46 076 486		
([D + P] - [W + R])	0	48 453 237		
Zmiana kwoty długu (nominalnie)	x	-14 865 346		
Db - Wb	13 449 196	48 409 607		
Wskaźniki				
Relacja kwoty długu do dochodów ogółem		32,95%		
Stopień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi (Db : Wb)		106,89%		
Udział dochodów bieżących (Db) w dochodach ogółem (D)		92,4%		
Udział dochodów ze sprzedaży majątku (Dsm) w dochodach ogółem (D)		0,6%		
Udział wydatków bieżących (Wb) w wydatkach ogółem		86,7%		
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących		61,2%		
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem		13,3%		
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do kwoty długu		3,4%		
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do rozchodów na spłatę długu		34,3%		

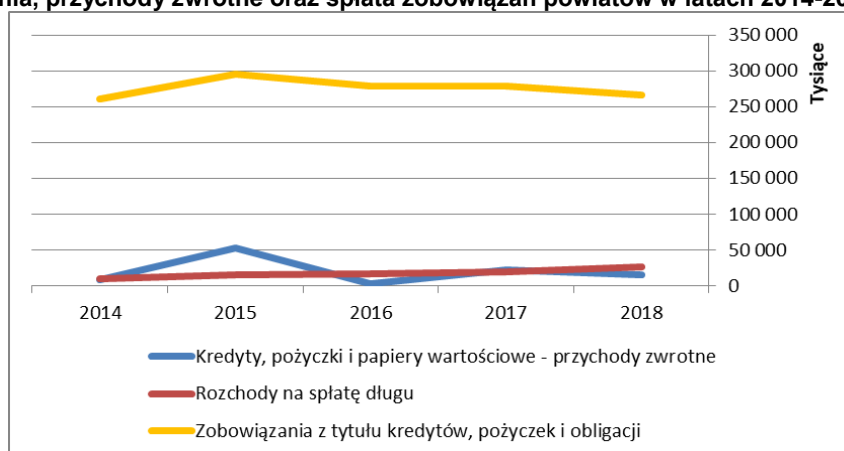
Dochody lubuskich powiatów w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Wydatki lubuskich powiatów w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Zobowiązania, przychody zwrotne oraz spłata zobowiązań powiatów w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	w tym:								
		Dochody bieżące	w tym:					Dochody majątkowe	w tym:	
			dochody własne	w tym:		subwencja ogólna	dotacje celowe		dochody ze sprzedaży majątku	dotacje celowe
				udziały w podatku dochodowym	wpływy z podatków i opłat					
POLSKA	1 083	958	377	226	45	400	181	125	8	104
Dolnośląskie	1 106	1 011	418	264	43	379	213	95	8	83
Kujawsko-pomorskie	1 090	974	352	196	43	432	190	116	7	103
Lubelskie	1 089	904	306	158	40	418	180	185	9	163
Lubuskie	1 081	999	382	213	50	381	237	82	7	70
Łódzkie	1 020	933	396	230	46	359	178	87	2	81
Małopolskie	909	827	335	216	37	348	144	82	1	71
Mazowieckie	1 133	998	443	297	50	390	166	135	9	109
Opolskie	1 035	920	364	207	35	379	177	116	6	100
Podkarpackie	1 085	927	294	170	40	429	204	158	12	120
Podlaskie	1 177	933	315	167	45	395	223	244	27	185
Pomorskie	1 170	1 024	394	219	45	456	175	146	8	128
Śląskie	970	858	401	275	43	294	163	112	2	101
Świętokrzyskie	1 133	1 009	330	175	42	475	204	124	6	114
Warmińsko-mazurskie	1 258	1 122	346	179	43	562	214	136	11	92
Wielkopolskie	1 053	930	408	253	54	368	154	123	11	102
Zachodniopomorskie	1 253	1 134	423	212	54	506	205	119	19	85

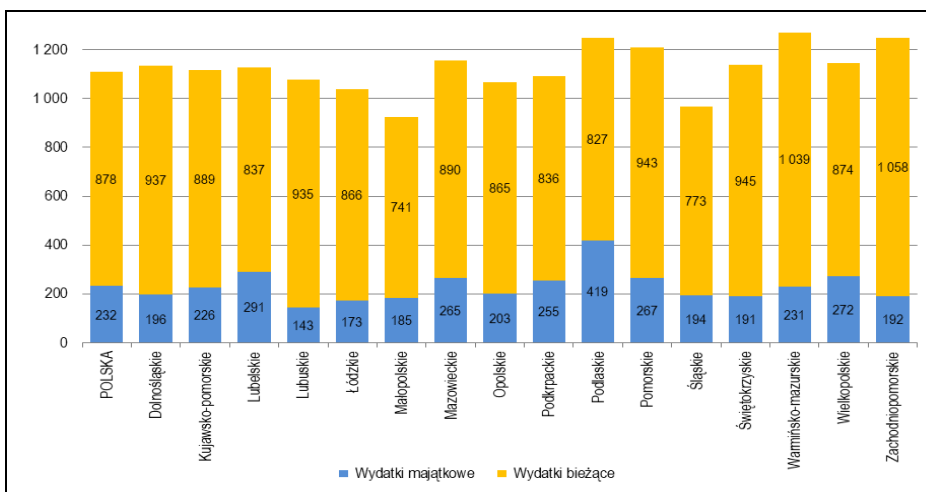
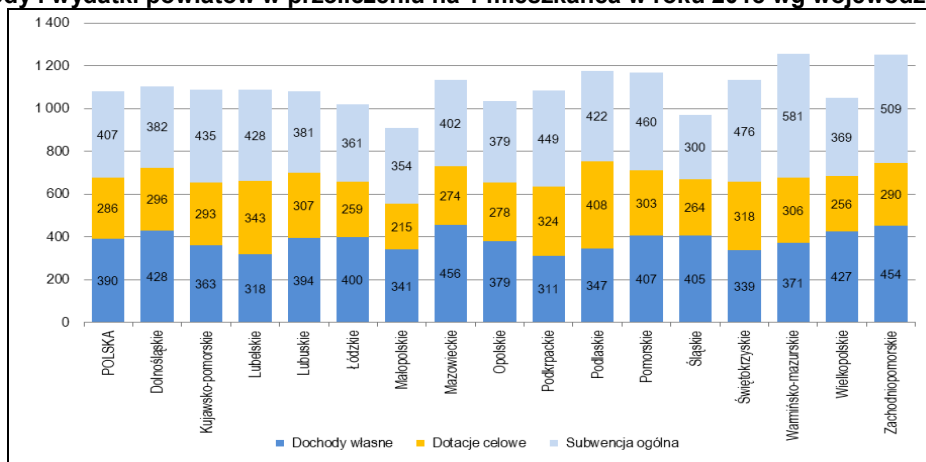
Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wydatki powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

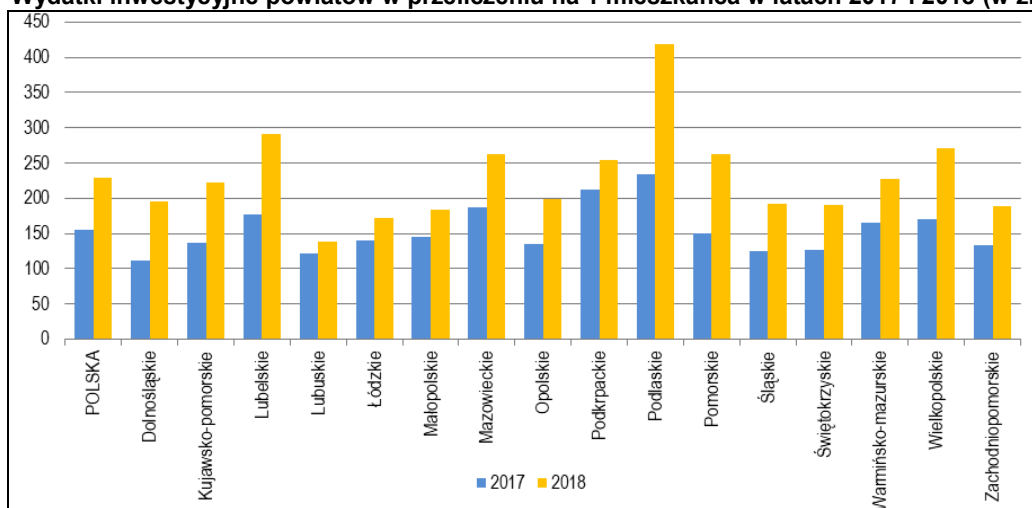
Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	w tym:					Wydatki majątkowe	w tym inwestycyjne
		Wydatki bieżące	w tym			obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje		
			wynagrodzenia i pochodne	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje			
POLSKA	1 110	878	528	39	65	6	232	230
Dolnośląskie	1 133	937	556	49	74	10	196	195
Kujawsko-pomorskie	1 116	889	544	44	51	5	226	222
Lubelskie	1 128	837	521	35	42	6	291	291
Lubuskie	1 078	935	572	49	41	12	143	138
Łódzkie	1 039	866	555	39	44	5	173	173
Małopolskie	926	741	441	25	72	5	185	184
Mazowieckie	1 155	890	523	36	75	7	265	262
Opolskie	1 068	865	554	40	59	6	203	200
Podkarpackie	1 091	836	508	27	67	5	255	254
Podlaskie	1 247	827	485	35	42	2	419	418
Pomorskie	1 210	943	567	49	71	6	267	263
Śląskie	967	773	446	35	78	4	194	192
Świętokrzyskie	1 136	945	588	35	70	8	191	191
Warmińsko-mazurskie	1 270	1 039	628	57	78	10	231	227
Wielkopolskie	1 146	874	509	37	54	5	272	270
Zachodniopomorskie	1 249	1 058	630	55	93	8	192	189

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Dochody i wydatki powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wydatki inwestycyjne powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2017 i 2018 (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wykonanie budżetu przez lubuskie województwo samorządowe w roku 2018

W 2018 r. dochody budżetowe lubuskiego województwa samorządowego zaplanowane na poziomie 437 457 764 zł zrealizowane zostały w 97,9%, tj. w kwocie 428 112 841 zł. Dochody majątkowe wykonane zostały w wysokości 74 352 915 zł (93,1% planu), zaś dochody bieżące w kwocie 353 759 925 zł (98,9% planu). W porównaniu do roku 2017 wykonane dochody ogółem województwa samorządowego zmniejszyły się o 2,8% (na co złożyły się spadek dochodów bieżących o 2,1% i jednoczesny spadek dochodów majątkowych o 6,3%). Dynamika wykonania dochodów własnych, dochodów z tytułu dotacji celowych ogółem oraz z tytułu subwencji wyniosła odpowiednio: 104,1%, 91,5% oraz 98,0%. W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się (o 20,4%) dochody z tytułu sprzedaży majątku, które wykonano w 256,9%, tj. w kwocie 204 842 zł przy planie w wysokości 79 744 zł. Zmniejszeniu uległy jednak dochody majątkowe z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne – spadek o 6,9%.

Lubuskie województwo samorządowe w roku 2018 zaplanowało w swoim budżecie wydatki w kwocie 486 720 884 zł, które zrealizowane zostały w 93,0% i wyniosły 452 688 570 zł. Wydatki majątkowe (w kwocie 146 767 613 zł) wykonane zostały w 89,2%, a wydatki bieżące (wykonane w wysokości 305 920 957 zł) w 94,9%. W stosunku do roku 2017 wydatki ogółem województwa samorządowego zmniejszyły się o 5,1%. Spadek wydatków dotyczył zarówno wydatków bieżących (o 3,6%) oraz wydatków majątkowych (o 8,1%).

Województwo samorządowe zaplanowało w 2018 r. deficyt budżetowy w wysokości 49 263 120 zł, natomiast wykonano deficyt w kwocie niższej, tj. 24 575 729 zł. Wykonana nadwyżka operacyjna (47 838 969 zł) stanowiła 135,2% wielkości planowanej (35 389 468 zł).

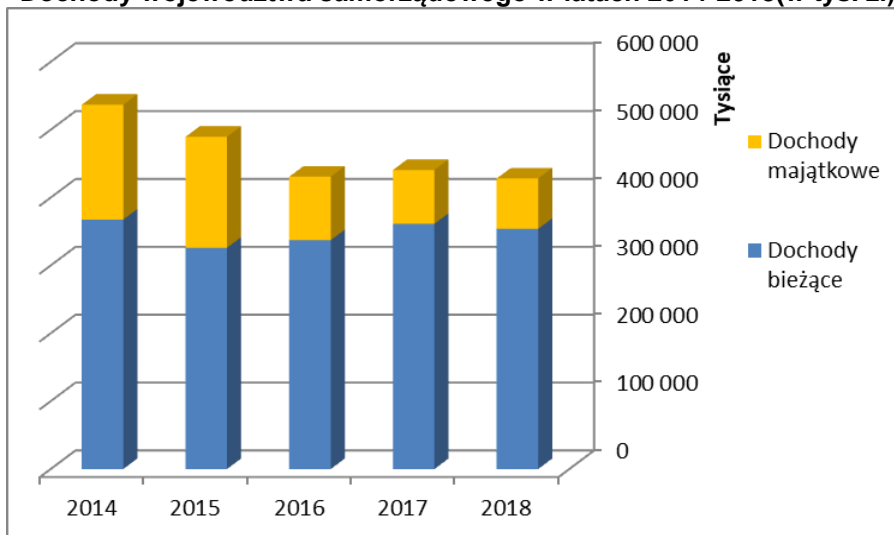
Planowane przychody wykonano w 122,8% (tj. w kwocie 85 000 753 zł). W roku 2018 lubuskie województwo samorządowe wykonało przychody z tytułu zaciągnięcia długu zwrotnego w wysokości 25 000 000 zł (co stanowi 100,0% planu) oraz przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 53 966 676 zł. W porównaniu do roku poprzedniego wykonane przychody ogółem zmniejszyły się o 23,9%. W stosunku do roku 2017 zmniejszyły się również (o 5,8%) rozchody samorządu województwa, które wykonano w kwocie 19 973 994 zł (100,0% planu).

Na koniec roku 2018 zobowiązania ogółem lubuskiego województwa samorządowego wyniosły 176 694 182 zł i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 2,8%. Zwiększyła się także relacja zobowiązań do wykonanych dochodów ogółem, która na koniec roku 2018 wyniosła 41,2% (na koniec roku 2017 – 39,0%; 2016 – 39,5%, 2015 – 34,8%). Jednocześnie, w porównaniu do roku poprzedniego, w znaczącym stopniu zmniejszyła się (o 34,4%) kwota zobowiązań wymagalnych, które na koniec roku 2018 wyniosły 380 888 zł (na koniec roku 2017 - 580 891 zł).

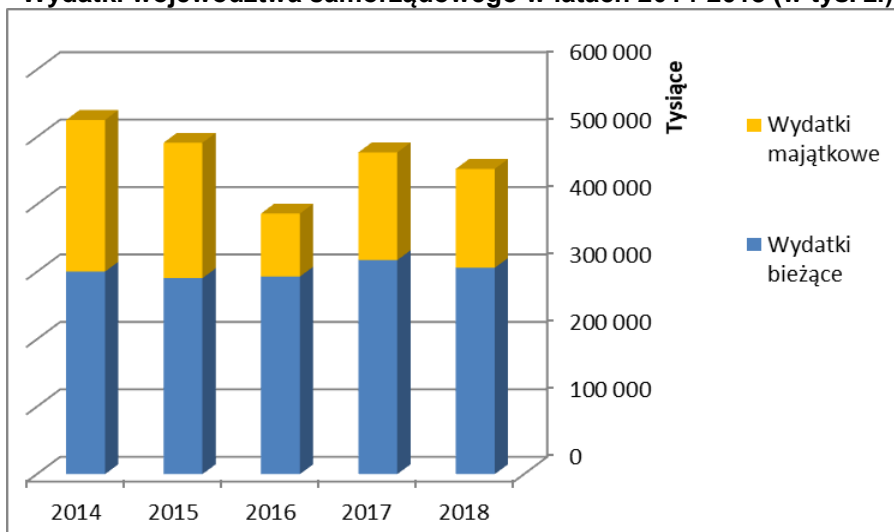
Wykonanie budżetu przez województwo samorządowe w 2018 r. (w zł)

Wyszczególnienie (powiaty)	2018			
	Plan po zmianach	Wykonanie	Dynamika (%) (2017=100)	Wykonanie (%)
Dochody ogółem	437 457 764	428 112 841	97,2%	97,9%
Dochody własne	146 361 135	158 066 205	104,1%	108,0%
Dotacje celowe ogółem	203 464 749	182 414 755	91,5%	89,7%
Subwencje ogółem	87 631 881	87 631 881	98,0%	100,0%
Dochody bieżące	357 602 997	353 759 925	97,9%	98,9%
Dochody własne bieżące	145 756 689	156 898 880	104,4%	107,6%
Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania bieżące ogółem	125 051 928	110 066 664	90,4%	88,0%
Dochody majątkowe	79 854 767	74 352 915	93,7%	93,1%
Dochody ze sprzedaży majątku	79 744	204 842	120,4%	256,9%
Dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne ogółem	78 412 821	72 348 090	93,1%	92,3%
Wydatki ogółem	486 720 884	452 688 570	94,9%	93,0%
Wydatki bieżące	322 213 530	305 920 957	96,4%	94,9%
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	139 486 684	133 288 823	84,8%	95,6%
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	78 628 498	77 866 020	94,6%	99,0%
Wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek budżetowych	60 858 186	55 422 803	74,0%	91,1%
Dotacje na zadania bieżące	113 388 920	112 955 312	104,2%	99,6%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 664 580	2 527 221	153,9%	94,8%
Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	60 493 503	51 075 072	116,5%	84,4%
Poręczenia i gwarancje	0	0	x	x
Wydatki na obsługę długu	6 179 843	6 074 528	98,6%	98,3%
Wydatki majątkowe	164 507 354	146 767 613	91,9%	89,2%
inwestycje i zakupy inwestycyjne	164 507 354	146 767 613	91,9%	89,2%
wydatki inwestycyjne na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	93 971 508	85 681 156	103,6%	91,2%
Przychody ogółem	69 237 115	85 000 753	76,1%	122,8%
Kredyty, pożyczki i papiery wartościowe	25 000 000	25 000 000	108,7%	100,0%
Nadwyżka, inne przychody (w tym wolne środki)	38 203 038	53 966 676	65,3%	141,3%
Rozchody	19 973 995	19 973 994	94,2%	100,0%
Splata długu – rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykupu papierów wartościowych	19 973 995	19 973 994	94,2%	100,0%
Zobowiązania ogółem	x	176 694 182	102,8%	x
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	x	176 313 294	102,9%	x
Zobowiązania wymagalne	x	380 888	65,6%	x
Dochody na zadania z udziałem środków UE ogółem	133 425 006	114 105 571	104,2%	85,5%
Dochody bieżące	57 539 293	44 084 589	118,5%	76,6%
Dochody majątkowe	75 885 713	70 020 982	96,8%	92,3%
Wydatki na zadania z udziałem środków UE ogółem	154 465 011	136 756 228	108,1%	88,5%
Wydatki bieżące	60 493 503	51 075 072	116,5%	84,4%
Wydatki inwestycyjne	93 971 508	85 681 156	103,6%	91,2%
Rozliczenie budżetu				
Wynik budżetu (Dochody – Wydatki)	-49 263 120	-24 575 729		
Przychody - Rozchody	49 263 120	65 026 758		
([D + P] - [W + R])	0	40 451 029		
Zmiana kwoty długu (nominalnie)	4 825 993	4 825 993		
Db - Wb	35 389 468	47 838 969		
Wskaźniki				
Relacja kwoty długu do dochodów ogółem		41,27%		
Stoień finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi (Db : Wb)		115,64%		
Udział dochodów bieżących (Db) w dochodach ogółem (D)		82,63%		
Udział dochodów ze sprzedaży majątku (Dsm) w dochodach ogółem (D)		0,05%		
Udział wydatków bieżących (Wb) w wydatkach ogółem		67,58%		
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących		25,45%		
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem		32,42%		
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do kwoty długu		3,44%		
Relacja wydatków na odsetki (art. 243) do rozchodów na spłatę długu		30,41%		

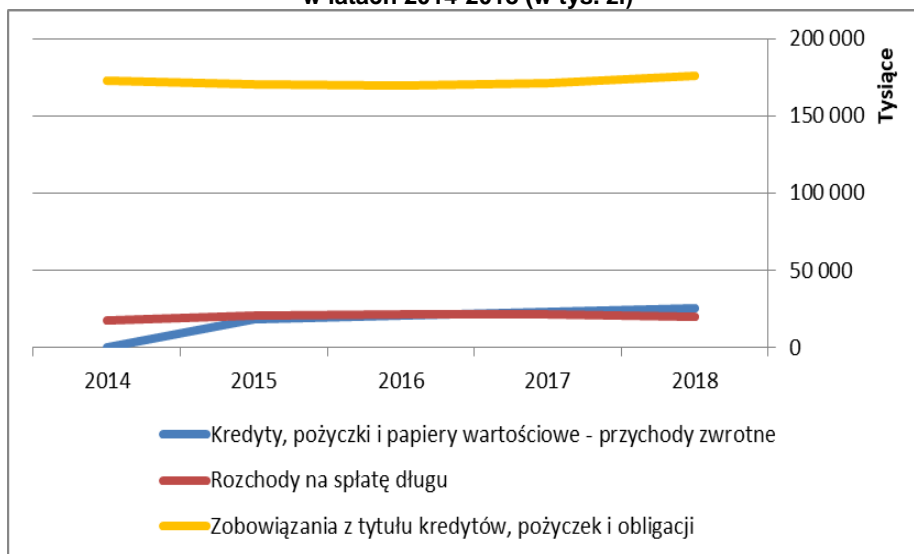
Dochody województwa samorządowego w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Wydatki województwa samorządowego w latach 2014-2018 (w tys. zł)

Zobowiązania, przychody zwrotne oraz spłata zobowiązań województwa samorządowego w latach 2014-2018 (w tys. zł)

**Dochody województw samorządowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018
wg województw (w zł)**

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	w tym:									
		Dochody bieżące	w tym:						Dochody majątkowe	w tym:	
			dochody własne	w tym:		subwencja ogólna	dotacje celowe	dochody ze sprzedaży majątku		dotacje celowe	
	udziały w podatku dochodowym	wpływy z podatków i opłat									
POLSKA, w tym:	441	357	230	205	8	56	71	84	3	78	
Dolnośląskie	432	352	254	233	14	32	66	81	19	59	
Kujawsko-pomorskie	381	331	150	138	7	94	87	50	3	46	
Lubelskie	408	330	119	100	5	119	92	78	0	76	
Lubuskie	422	348	155	139	5	85	108	73	0	71	
Łódzkie	336	292	188	171	8	45	59	44	0	43	
Małopolskie	402	315	209	181	6	34	71	88	0	82	
Mazowieckie	550	524	471	452	8	16	37	26	6	18	
Opolskie	526	351	148	137	6	80	124	174	2	169	
Podkarpackie	562	386	165	118	9	111	110	177	1	172	
Podlaskie	598	348	129	101	3	120	99	250	1	240	
Pomorskie	447	334	220	200	6	39	75	113	1	110	
Śląskie	349	298	221	195	4	32	45	50	2	48	
Świętokrzyskie	527	332	123	101	4	117	92	196	0	188	
Warmińsko-mazurskie	398	334	110	101	4	117	107	64	1	62	
Wielkopolskie	354	326	253	217	22	17	56	28	1	25	
Zachodniopomorskie	553	355	183	125	9	80	92	198	1	196	

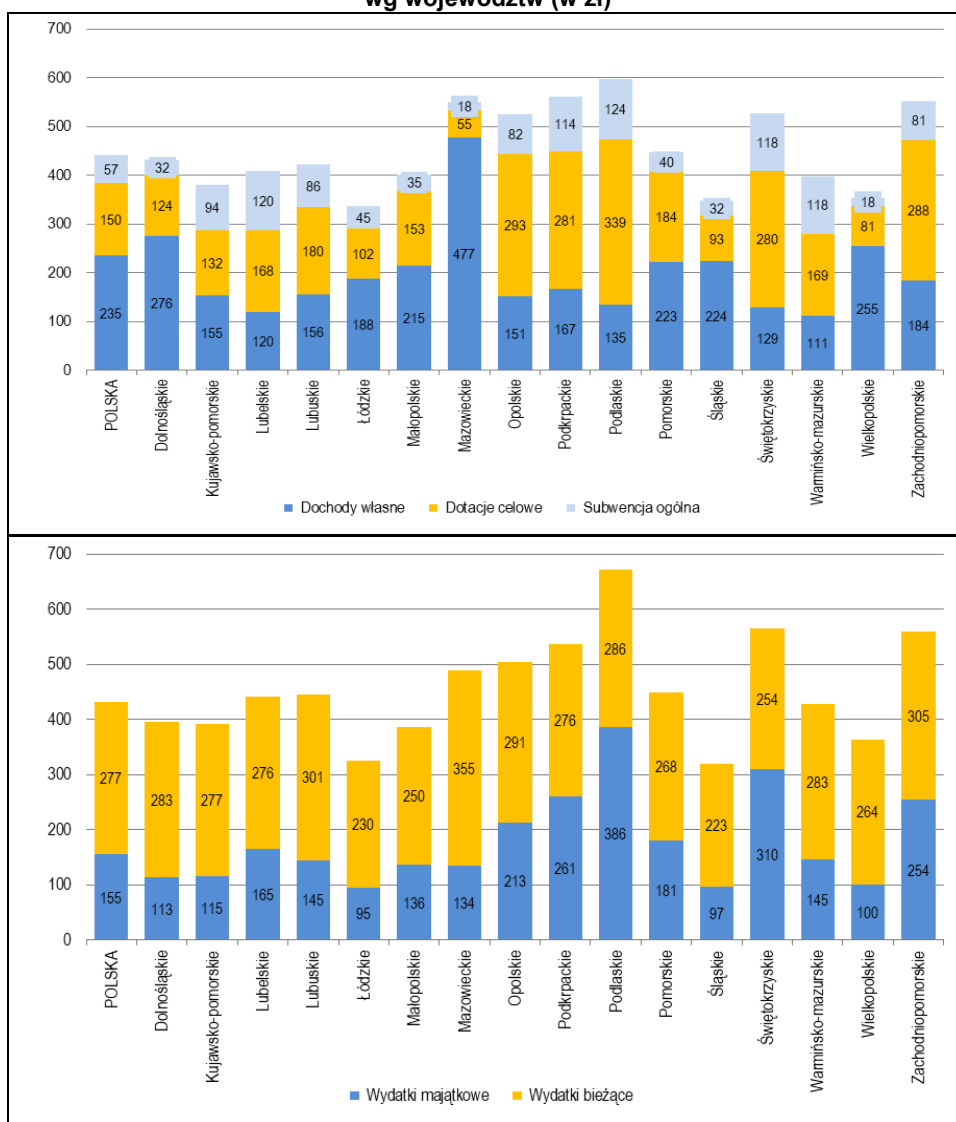
Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

**Wydatki województw samorządowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018
wg województw (w zł)**

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	w tym:						
		Wydatki bieżące	w tym:				Wydatki majątkowe	w tym
			wynagrodzenia i pochodne	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje	obsługa długu oraz poręczenia i gwarancje		
POLSKA, w tym:	432	277	54	1	106	4	155	147
Dolnośląskie	397	283	55	1	110	6	113	100
Kujawsko-pomorskie	392	277	64	1	89	3	115	91
Lubelskie	441	276	63	1	83	8	165	154
Lubuskie	446	301	77	2	111	6	145	145
Łódzkie	325	230	48	1	95	3	95	90
Małopolskie	387	250	47	1	104	1	136	135
Mazowieckie	489	355	61	1	126	7	134	126
Opolskie	504	291	52	2	115	4	213	213
Podkarpackie	537	276	61	1	91	3	261	254
Podlaskie	672	286	63	2	90	1	386	384
Pomorskie	449	268	48	1	129	3	181	176
Śląskie	320	223	44	1	94	3	97	93
Świętokrzyskie	565	254	63	1	85	3	310	310
Warmińsko-mazurskie	428	283	62	1	111	4	145	109
Wielkopolskie	364	264	43	1	109	3	100	97
Zachodniopomorskie	559	305	55	1	125	3	254	251

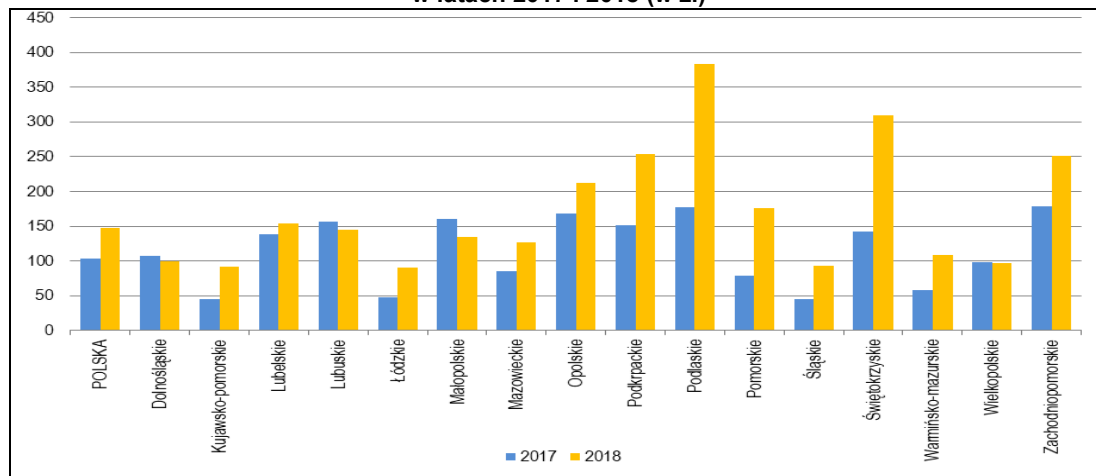
Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Dochody i wydatki województw samorządowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 wg województw (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wydatki inwestycyjne województw samorządowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2017 i 2018 (w zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Wykonanie budżetu przez lubuskie związki komunalne w roku 2018

Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2015 r. poz. 1045), wprowadziła możliwość tworzenia związków powiatowo - gminnych do wykonywania zadań publicznych wykraczających poza zakres właściwości jednego szczebla samorządu terytorialnego. W obowiązującym stanie prawnym możliwość taka wynika z przepisów art. 72a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz.U z 2019 poz. 511 z późn. zm.).

Rejestr związków komunalnych prowadzi minister właściwy do spraw administracji publicznej. W przedmiotowym rejestrze na dzień 31 grudnia 2018 r. w województwie lubuskim było zarejestrowanych 17 związków komunalnych, w tym: 13 związków międzygminnych, 3 związki powiatowo-gminne oraz 1 związek powiatów. Spośród zarejestrowanych związków działalność prowadzi 10, w tym: 7 związków międzygminnych, 2 związki powiatowo-gminne oraz związek powiatów.

Działalność prowadzona przez związki międzygminne w województwie lubuskim obejmuje swoim zakresem głównie zadania związane z gospodarką odpadami, ochroną środowiska, a także gospodarką wodno-ściekową. Dwa związki powiatowo-gminne, utworzono w celu realizacji zadań związanych z zarządzaniem publicznym transportem zbiorowym. Natomiast statutowe cele Związku Powiatów Lubuskich koncentrują się wokół zagadnień związanych z ewidencją gruntów i budynków, modernizacją baz danych, cyfryzacją zbiorów zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz stworzeniem numerycznych map ewidencji gruntów i budynków.

Podstawowe dane dotyczące wykonania budżetów przez lubuskie związki komunalne ogółem w roku 2018 (w zł)

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
Dochody ogółem	101 586 553	82 316 403	81,0%
bieżące	80 145 498	82 138 711	102,5%
majątkowe	21 441 055	177 392	0,8%
w tym ze sprzedaży majątku	111 800	98 980	88,5%
Wydatki ogółem	106 527 541	79 934 819	75,0%
bieżące, w tym:	81 968 786	78 876 529	96,2%
odsetki i dyskonto	0	0	x
majątkowe	24 558 755	1 058 289	4,3%
Wynik	-4 940 987	2 381 284	-48,2%
wynik bieżący	-1 823 287	3 262 181	-178,9%
wynik majątkowy	-3 117 700	-880 896	28,3%
Przychody ogółem, w tym:	4 940 987	15 980 983	323,4%
zaciągnięcie długu zwrotnego	0	0	x
wolne środki i nadwyżka	4 940 987	15 980 983	323,4%
Rozchody ogółem, w tym:	0	0	x
splata długu zwrotnego	0	0	x
Kwota długu		133 055	
w tym zobowiązania wymagalne		129 000	
Nadwyżka operacyjna (Db-Wb)	-1 823 287	3 262 181	X
Art. 242 (Wb - (Db +Nadwyżka i wolne środki)	3 117 700	19 243 165	x
Rozliczenie środków UE			
Dochody ogółem	21 346 255	95 316	0,4%
bieżące	17 000	16 903	99,4%
majątkowe	21 329 255	78 412	0,4%
Wydatki ogółem	21 329 255	0	0,0%
bieżące	0	0	x
majątkowe	21 329 255	0	0,0%

Dochody związków komunalnych

Na wysokość planowanych i wykonanych dochodów związków ma wpływ zarówno liczba gmin i powiatów wchodzących w ich skład, jak i charakter zadań statutowych przez nie realizowanych.

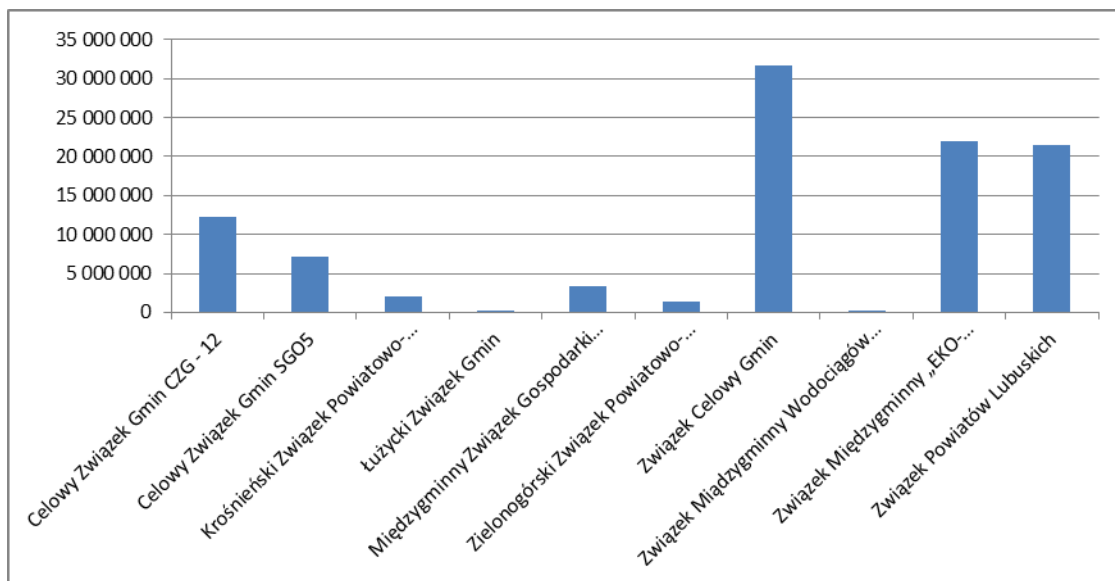
W 2018 r. dochody ogółem związków komunalnych województwa lubuskiego wyniosły 82 316 403 zł i w stosunku do uchwalonego planu wykonane zostały w 81,0%.

Część lubuskich związków międzygminnych w ramach swoich zadań statutowych realizuje, w imieniu gmin członkowskich zadania polegające na zorganizowaniu i odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie danej gminy. Dochody związków uzyskane w 2018 r. to dochody z tytułu wpłat gmin – członków związku oraz środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących i inwestycyjnych. Podstawowe znaczenie miały dochody z tytułu opłat pobieranych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Dochody lubuskich związków komunalnych w roku 2018 (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody						% wykonania		
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		dochody ogółem	dochody bieżące	dochody majątkowe
		dochody bieżące	dochody majątkowe		dochody bieżące	dochody majątkowe			
	plan			wykonanie					
Celowy Związek Gmin CZG - 12	12 225 804	12 114 004	111 800	13 298 068	13 199 088	98 980	108,8%	109,0%	88,5%
Celowy Związek Gmin SGO5	7 190 000	7 190 000	0	6 726 597	6 726 597	0	93,6%	93,6%	0,0%
Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny	2 039 491	2 039 491	0	1 784 477	1 784 477	0	87,5%	87,5%	0,0%
Łużycki Związek Gmin	98 036	98 036	0	98 944	98 944	0	100,9%	100,9%	0,0%
Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr”	3 344 500	3 344 500	0	3 300 091	3 300 091	0	98,7%	98,7%	0,0%
Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	1 388 350	1 388 350	0	1 126 803	1 126 803	0	81,2%	81,2%	0,0%
Związek Celowy Gmin MG-6	31 747 369	31 747 369	0	33 448 454	33 448 454	0	105,4%	105,4%	0,0%
Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	102 600	102 600	0	94 050	94 050	0	91,7%	91,7%	0,0%
Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ	21 934 532	21 934 532	0	22 170 387	22 170 387	0	101,1%	101,1%	0,0%
Związek Powiatów Lubuskich	21 515 872	186 617	21 329 255	268 232	189 819	78 413	1,2%	101,7%	0,4%

Dochody lubuskich związków komunalnych w roku 2018 (w zł)

Dochody wykonane związków komunalnych województwa lubuskiego wg podstawowych źródeł w roku 2018 (w zł)

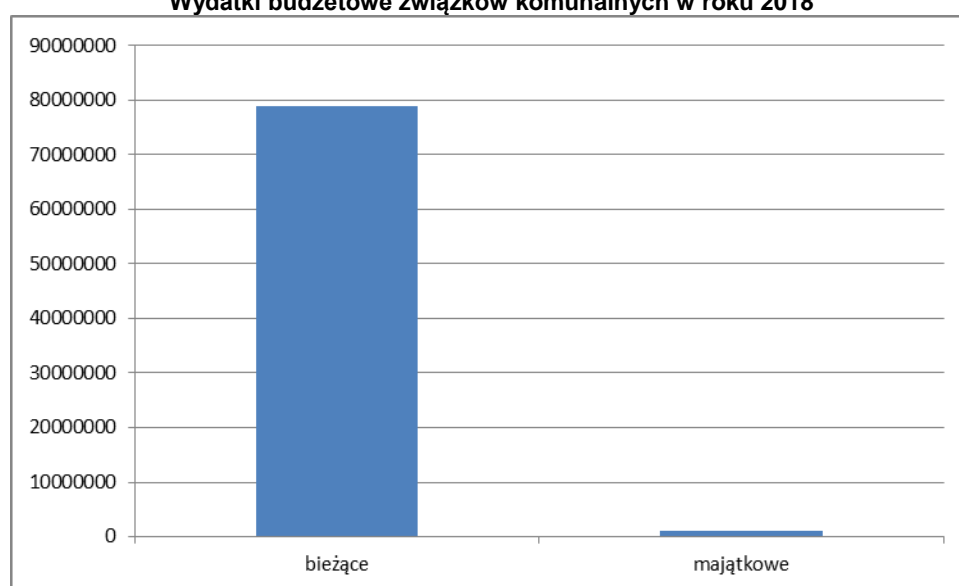
Wyszczególnienie	Dochody wykonane		
	Ogółem	z tego:	
		dochody własne	dotacje
w zł			
Celowy Związek Gmin CZG - 12	13 298 068	13 298 068	0
Celowy Związek Gmin SGO5	6 726 597	6 726 597	0
Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny	1 784 477	1 784 477	0
Łużycki Związek Gmin	98 944	98 944	0
Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr”	3 300 091	3 300 091	0
Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	1 126 803	1 126 803	0

Związek Celowy Gmin MG-6	33 448 454	33 448 454	0
Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	94 050	94 050	0
Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ	22 170 387	22 141 497	28 890
Związek Powiatów Lubuskich	268 232	189 819	78 413

Wykonanie planu wydatków budżetowych

Łączna kwota wykonanych wydatków ogółem związków komunalnych w 2018 r. wyniosła 79 934 819 zł, i stanowiła 75,0% planowanych wydatków ogółem. Na finansowanie działalności bieżącej związku międzygminne województwa lubuskiego przeznaczyły 98,7% swoich wydatków ogółem. Wydatki bieżące obejmowały przede wszystkim wydatki rzeczowe, które były związane bezpośrednio z realizowanymi zadaniami. Wydatki bieżące ponoszone były na wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń i stanowiły 10,1 % ogółu wydatków bieżących. W roku 2018 żaden ze związków nie realizował zadań bieżących finansowanych z programów z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp. Natomiast podobnie jak w latach poprzednich nie udzielano z budżetu żadnych dotacji innym podmiotom.

Wydatki budżetowe związków komunalnych w roku 2018

Na wydatki majątkowe w 2018 roku związki komunalne przeznaczyły łącznie kwotę 1 058 289 zł, tj. 1,3% ogółu wydatków. W roku 2018 związki na zadania majątkowe wydały 1,2% ogółu poniesionych wydatków.

W roku 2018 żaden związek nie realizował zadań majątkowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp podobnie jak w roku 2017, pomimo planowanej kwoty 21 329 255 zł. Natomiast Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr” dokonał zakupu akcji spółki prawa handlowego na kwotę 140 000 zł.

Wydatki wykonane związków komunalnych województwa lubuskiego wg podstawowych grup w roku 2018 (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wydatki ogółem	W tym z przeznaczeniem na:							
		Wydatki bieżące	z tego:				Wydatki majątkowe	z tego:	
			wynagrodzenia i składki od nich naliczane	dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych	obsługa długu (odsetki i dyskonto)		inwestycje i zakupy inwestycyjne	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego
Celowy Związek Gmin CZG - 12	11 668 160	10 822 055	4 171 341	0	29 750		846 105	846 105	0
Celowy Związek Gmin SGO5	6 749 279	6 749 279	465 820	0	0	0	0	0	0
Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny	1 759 948	1 759 948	67 531	0	0	0	0	0	0
Łużycki Związek Gmin	96 275	96 275	39 902	0	0	0	0	0	0

Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr”	3 580 711	3 440 711	424 914	0	3 079	0	140 000	0	140 000
Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	1 071 091	1 071 091	117 238	0	0	0	0	0	0
Związek Celowy Gmin MG-6	33 309 381	33 306 528	1 582 533	0	600	0	2 854	2 854	0
Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	85 673	85 673	23 311	0	0	0	0	0	0
Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ	21 460 448	21 401 118	1 498 269	0	1 250	0	59 330	59 330	0
Związek Powiatów Lubuskich	153 854	143 854	112 157	0	0	0	10 000	10 000	0

Wykonane wydatki budżetowe związków międzygminnych wg ważniejszych działów klasyfikacji budżetowej w roku 2018 (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wydatki ogółem (wykonanie)	w tym:			
		600 Transport i łączność	750 Administracja publiczna	900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Pozostałe
Celowy Związek Gmin CZG - 12	11 668 160	0	0	11 668 160	0
Celowy Związek Gmin SGO5	6 749 279	0	0	6 749 279	0
Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny	1 759 948	1 759 948	0	0	0
Łużycki Związek Gmin	96 275	0	84 995	11 280	0
Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr”	3 580 711	0	0	3 580 711	0
Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	1 071 091	928 320	142 771	0	0
Związek Celowy Gmin MG-6	33 309 381	0	0	33 309 381	0
Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	85 673	0	0	0	85 673
Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ	21 460 448	0	0	21 460 448	0
Związek Powiatów Lubuskich	153 854	0	143 854	0	10 000

Wyniki budżetów związków komunalnych

Na 2018 rok pięć związków komunalnych zaplanowało budżet zrównoważony a pozostałe pięć budżety deficytowe. Rok budżetowy 2018 zamknął się dodatnim wynikiem (tj. nadwyżką budżetową) dla 8 związków, a w 2 związkach wykonane dochody były niższe niż wykonane wydatki (deficyt).

Wyniki budżetów lubuskich związków komunalnych w 2018 roku (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wynik budżetu	
	plan	wykonanie
Celowy Związek Gmin CZG - 12	-2 611 200	1 629 908
Celowy Związek Gmin SGO5	0	-22 682
Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny	0	24 529
Łużycki Związek Gmin w Żarach	-11 287	2 670
Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr”	-250 000	-280 620
Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	0	55 713
Związek Celowy Gmin MG-6	-2 000 000	139 073
Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	0	8 377
Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ	-68 500	709 939
Związek Powiatów Lubuskich	0	114 378

Przychody i rozchody

Przychody budżetowe przypadające do dyspozycji w danym roku budżetowym muszą sfinansować zarówno deficyt budżetowy danego roku, jak i rozchody przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W celu sfinansowania planowanego deficytu w roku 2018 r. związki korzystały tylko z nadwyżek budżetowych osiągniętych w latach ubiegłych. Jedynym źródłem przychodów związków lubuskich była „nadwyżka z lat ubiegłych” (5 związków zaplanowało „nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych” w przychodach budżetu, a na koniec roku wykonało ją aż 9 związków).

W 2018 roku żaden ze związków nie wykazywał przychodów z wolnych środków podobnie jak w roku 2017.

W roku 2018 żaden z działających w województwie lubuskim związków komunalnych, podobnie jak w poprzednim roku, nie zaciągał przychodów zwrotnych (tj. kredytów, pożyczek).

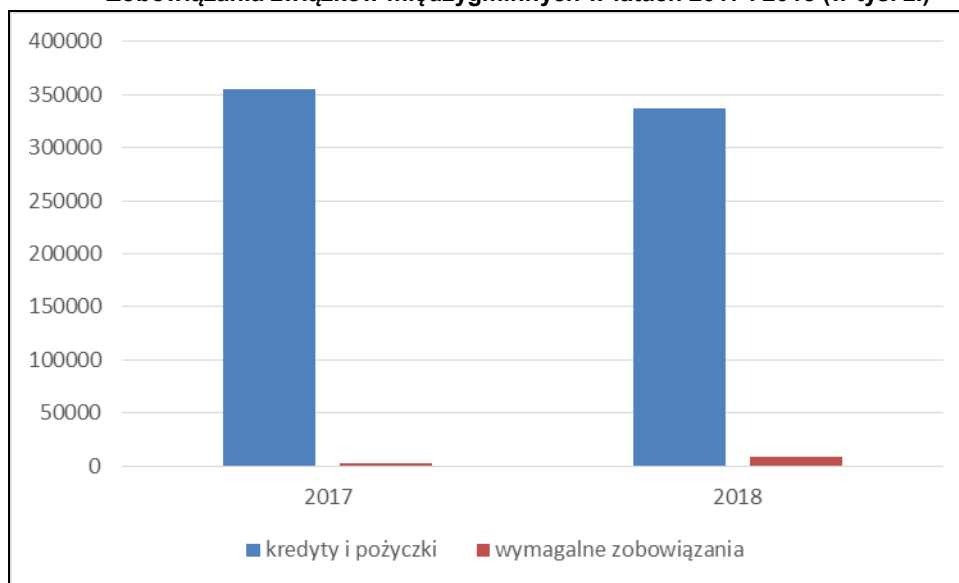
Wykonane przychody budżetowe związków komunalnych w roku 2018 (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody						
	ogółem	przychody zwrotne	przychody bezzwrotne	nadwyżka z lat ubiegłych	w tym:		
					na pokrycie deficytu	inne źródła	na pokrycie deficytu
Celowy Związek Gmin CZG - 12	8 223 062	0	8 223 062	8 223 062	0	0	0
Celowy Związek Gmin SGO5	81 525	0	81 525	81 525	0	0	0
Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny	20 175	0	20 175	20 175	0	0	0
Łużycki Związek Gmin	133 631	0	133 631	133 631	0	0	0
Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra-Nysa-Bóbr”	698 950	0	398 950	398 950	0	0	0
Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	45 007	0	45 007	45 007	0	0	0
Związek Celowy Gmin MG-6	3 859 292	0	3 859 292	3 859 292	0	0	0
Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	0	0	0	0	0	0	0
Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ	2 878 584	0	2 878 584	2 878 584	0	0	0
Związek Powiatów Lubuskich	40 759	0	40 759	40 759	0	0	0

Zobowiązania

W skali kraju zobowiązania związków komunalnych ukształtowały się w stosunku do 2017 r. na podobnym poziomie i wyniosły 345 452 tys. zł.

Zobowiązania związków międzygminnych w latach 2017 i 2018 (w tys. zł)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2018, KR RIO, Warszawa 2019, www.rio.gov.pl.

Na zobowiązania składały się głównie kredyty i pożyczki w kwocie 337 419 tys. zł, a zobowiązania wymagalne wyniosły 8 033 tys. zł.

W województwie lubuskim tylko jeden związek (Celowy Związek Gmin SGO5) wykazał na koniec 2018 roku zobowiązania z innych umów zaliczanych do tytułów dłużnych w kwocie 4 055 zł oraz zobowiązania wymagalne w kwocie 129 000 zł.